

1000.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ

Θεατράρχου, εώς καθεγγετοῦ ἐν τῷ Ὁδίῳ Ἀθηνῶν

ΑΙΣΧΥΛΟΣ

1998

ΚΑΙ

ΣΟΦΟΚΛΗΣ

Δράμα εἰς μέρη τρία καὶ πρόλογον

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΣΑΛΑΜΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΩΝ

Μέρος Α'. ΤΟΥ ΘΗΣΕΩΣ ΤΑ ΟΣΤΑ. — ΑΓΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ

Μέρος Β'. ΠΙΚΡΑ Η ΔΑΦΝΗ

Μέρος Γ'. ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΒΑΛΛΑΔΑ

ΕΝ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύπος Ε. Παλλιαμέρη, Πέτραν, ὁδὸς Πολωνίας, ἀρ. 21

1909

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΜΥΝΙΣΚΟΣ, Πλούσιος και ειδεχθής την μορφήν.
ΚΛΕΑΝΔΡΟΣ
ΠΩΛΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΣΑΤΥΡΟΣ
ΚΑΛΛΙΠΙΔΗΣ, ὁ Πίθηκος ἐπικληθεὶς
ΑΡΧΕΣΤΡΑΤΟΣ
ΜΕΝΑΙΧΜΟΣ, ὁ καρμικός
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΑΡΧΙΑΣ, ὁ Φυγαδοθήρας ἐπικληθεὶς
ΘΕΣΣΑΛΟΣ
ΜΟΛΩΝ
ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ
ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ
ΑΙΣΧΥΝΗΣ

ὑποκριταὶ

ΣΑΛΑΜΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἐπὶ τῆς Ἀγοπόλεως — Ἄσπας ὁ τῶν ὑποκριτῶν Χορός.

- ΚΛΕΑΝΔΡ. Ἐξ ὅλων τούτων δὲν πιστεύω τίποτε.
ΠΩΛΟΣ. Οὐ μόνον τῶν Ἀργοναυτῶν ἀμνησθηθεὶς τὸν πλοῦν, τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ τὸν δράκοντα ὅστις ἐφύλαττεν αὐτὸ νυχθημερόν, ἀλλὰ καὶ τῶν θεῶν οὕτω τὴν ὑπαρξίν.
ΚΛΕΑΝΔΡ. Τὸ μὴ ἐρεῦνα, ἀλλὰ μόνον πιστεῦε ἐξαιρετὸν ὑπαντικὸν εἰς νήπια.
Ὅς ἐναργῶς ἀπέδειξα τοῦ δέρατος ἢ ἐκστρατεία εἶνε μῦθευμα ἀπλοῦν, Ἄλληγορία εἶνε τῆς κινήσεως σωμάτων οὐρανίων τοῦ Ζωδιακοῦ, τῶν Βάρδων πλάσμα εὐφρέας, εὐφάνταστον.
ΘΕΟΔΩΡΟΣ. Τῶν τραγικῶν ἡμῶν τ' ἀριστουργήματα τὰ καταστρέφεις οὕτω τί ἐντύπωσιν θὰ προξενήσουν, ὅταν σὺ ὑποκριτῆς κλονίζεις τὴν πεποίθησιν εἰς τὸ κοινόν; Τὸν χαρακτήρα ἀφαιρεῖς τὸν ἱβικὸν τοῦ βίου τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν τῆς τιμῆς ιδέαν, ὅταν δυσπιστῆς καὶ σκέπτεσαι ὁ Τρωϊκὸς ἔαν συνέβη πόλεμος.
ΚΛΕΑΝΔΡ. Μεγαλειτέραν σημασίαν ἔδωσα πάντοτε εἰς τὸ ἔπος ἢ τὸ γεγονός· Ὀδύσσεια καὶ Ἰλιάς διδάσκουσι τὸν τῆς οἰκογενείας ἱβικὸν δεσμόν καὶ ποίας ὀλέθριας συνεπάγεται

ἔξωθεν συνεπείας πράξις τις αἰσχρά!!
 Τὰ θεῖα ταῦτα ἔπη ἀναβλύσαντα
 ἐκ τῆς ψυχῆς ἐνός μεγάλου ποιητοῦ
 τὸν ἔθνικόν μας βίον ἐξεκόνισαν
 ἐν ἰβικῇ πνευματικῇ ἐνότητι,
 τῶν ἰδεῶν μας κ' αἰσθημάτων κάτοπτρα
 πιστά. Νὰ μείνουν πρέπει ὡς παράδειγμα
 τόλμης, ἠρωϊσμοῦ κ' ἐγκαρτερήσεως.
 'Ἄλλ' ὁ καιρὸς παρήλθε μονομαχιῶν
 κ' ἐπιδιώκει ἄλλους νῦν ἀνταλλαγῆς
 ἐκπολιτιστικούς σκοπούς ὁ πόλεμος.
 'Ὁ τοῦ 'Ομήρου κάλαμος παρέστησε
 προγενεστέραν ἀνθρωπίνην ἐποχὴν
 τοὺς ὑλικούς καὶ ἠθικούς ἡμῶν δεσμούς,
 πολιτικούς καὶ θεῖους, ὑπερβαίνουσιν.
 Τὰ θεῖα εὐλαβοῦμαι κ' ὑποτάσσομαι
 κ' εἰς τοῦ Διὸς τυφλῶς τὸν καταμερισμὸν
 εἰς δώδεκα δυνάμεις καὶ μετέπειτα
 εἰς ἰσαριθμούς διαιρέσεις μᾶλλον ταπεινάς.
 Φθάνω, καὶ νῦν παραδεχθῶ ὅτ' οἱ θεοὶ
 δὲν ἀπηξίουν νὰ συναναστρέφωνται
 μετὰ τῶν ἡμιθέων καὶ ἠρώων μας
 κ' ἐν τοῖς κινδύνοις ἐτι νὰ συμπολεμοῦν
 μετ' ἐπιγείων δέ, πιστεύω, καλλονῶν
 ἐν εἶδει ταύρων, κύκνων ἢ χρυσεῆς βροχῆς,
 ὅτι καὶ τέκνα εὐμορφα ἀπέκτησαν,
 (τὸ μαρτυροῦν ὡς κ' αἱ γραφαὶ αὐτὸ ρητῶς,
 εἰκόνες καὶ μαντεία, πλείστα σύμβολα),
 ὅτι ὁ Πάρις εἶδε καὶ τὰς τρεῖς θεὰς
 γυμνάς—ἴσως τὰς εἶδε κ' εἰς τὸν ὕπνόν του—
 καὶ τὴν Παρίαν δῆθεν ἐπροτίμησεν,
 ἀλλὰ δὲν θὰ παραδεχθῶ οὐδέποτε
 Χιμαίρας, Σφίγγας, Ἐκατόγχειρας,

Καβείρους, Σαλμακίδας, Σφίγγας Ἐριννύς
 δαδούχους, ὄφιοκόμους κ' Ἐχιδνοχαρεῖς,
 Κόκλωπας, ἢ Κενταύρους, ἢ Μινώταυρον,
 Σκύλλας μὲ δώδεκα ὀδόντας φοβερούς,
 μασσάσας πόλεις, πλοῖα, ναυαγοὺς
 λαίμους δὲ τεραστίους, δρακοντοειδεῖς
 ἔξ, καθὼς καὶ Ἀρπυίας ρυπαράς, αἰσχράς,
 ἢ πυριπνόους ἀθανάτους καὶ πτερόποδας
 τοῦ Ἀχιλλέως ἵππους Ξάνθον, Βάλιον.

ΣΑΤΥΡΟΣ. Τὰς παραδόσεις, μύθους ἀναπλάττουσιν
 διὰ τῆς φαντασίας ὅλ' οἱ ἐρμηνευταί,
 καὶ τέρατα εἰκαστικά εἰσάγουσιν
 πρὸς τέρψιν, φόβον ἢ δημοτικότητα.

ΚΛΕΑΝΔΡ. Σήμερον εἶνε ἄλλη νέα ἐποχὴ
 θετικωτέρα τῶν τεχνῶν κ' ἐπιστημῶν.
 Μόνον αὐταί, ἐν τῷ καλῷ θὰ ἐνώσωσι
 φυλὰς παντοίας καὶ θρησκευματ' ἀσαφῆ
 εἰς μίαν εἰς τὸ μέλλον οἰκογένειαν
 μὲ ἀρετὰς, φιλόλληλον καὶ μόρφωσιν
 τοῦ ἐπι ἀγρίου ἀνθρωπίνου γένους μας
 ἀπαλλαγῆς δ' ἐκ τοῦ βορβόρου τῆς ψυχῆς.

ΠΩΔΟΣ. Καὶ παρ' Ὀμήρῳ δὲν τιμᾷ ὁ Φέρεκλος,
 τέκτων ἀπλοῦς, ὡς ἄλλος μάντις κ' ἰατρός;
 Τίς ἀντιλέγει τὸ καλὸν ὅτι ἀνυψοῖ
 καὶ καθαρίζει ἐκ τοῦ ρύπου τὴν ψυχὴν;
 Καὶ βασιλεῖς ὡς Ἐπειὸς καὶ Ὀδυσσεὺς
 μὲ ζήλον ἐπεδόθησαν κ' εἰργάσθησαν
 εἰς ἐφευρέσεις, ἔργα τὰ Δαιδάλεια
 πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ ψυχικοῦ μας πόνου
 [κ' ἐφετοῦ

εἰς σφαίρας ἀνωτέρας ἀποβλέποντος
 εἰς σύλληψιν τοῦ ἀραιίου ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

ΚΛΕΑΝΔΡ. Δὲν ἐξετάζω τὸ τί εἶνε ἡ ψυχὴ.

ἂν ἦνε ἄρμονία, νόσος ἢ καὶ ὀλεθρὸς,
 ἐν γένει, κατὰ τύχην ἢ κατ' ἐκλογὴν,
 εἰσέρχεται· εἰς τὸ σῶμα—ὡς εἰς τάφρον τῆς—
 κ' ἐξαίρνης λύει τὰ δεσμὰ κ' ἀπέρχεται
 ἀπροειδοποιήτως, ἀποστέργουσα
 τὴν μεθ' ἡμῶν συμβίωσιν, ὡς δύστροπος.
 Δὲν ἔρωτῶ ἂν ἦνε πνεῦμα εὐγενές
 ἢ ἀγενές, τῆς ἡδονῆς σπινθήρ τις πρόσκαιρος
 σβεννόμενος, ἢ ἀλλαχοῦ ἐλεύθερος
 ἰπτάμενος μὲ διαθέσεις εὐγενεῖς,
 ἢ καὶ κτηνάδεις συζυγίας ταπεινάς.
 Ἐγὼ ὡς κάλλος τὴν ιδέαν ἔρευνῶ
 κ' ἢ ἰδέα τοῦ κάλλους εἶνέ τι οὐράνιον.
 Ἐνωσις ἀθανάτου μετὰ τοῦ θνητοῦ,
 ἢ ἐκ θνητοῦ τοῦ αἰωνίου ἀνέλκυσις.
 Αἱ πυραμίδες εἶνε ὄγκοι ἄφωνοι
 ὑπέρηλοι, ὡς ὁ σκοπὸς τῶν ταπεινῶν.
 Φωτὸς ἀκτὶς δὲν λάμπει ἐκ τῶν σπλάγχχνων
 [των.

Τῆς Νινευί, Αἰγύπτου, Ἰνδιῶν, Σινῶν
 τὰ τέρατα, τὰ σύμβολα, τὰ εἰδῶλα,
 εἰν' ὄστρακα πνευματικοῦ κατακλυσμοῦ.
 Τοῦ κάλλους ἢ ἰδέα φάρος τηλαυγῆς
 ὑφ' ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ βαστάζεται
 καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς Γῆς προάγεται·
 εἶνε τὸ μᾶνα τῶν ἐν σκότει τὸ παλλάδιον
 τῆς Πίστεως· εἶνε γλυκὺ μεδίωμα
 Θεοῦ μεγάλου, ἀγνώστου, Ἐλεήμονος,
 τῆς Παντοδυναμίας εἶνε ἢ σφραγὶς,
 τὸ ἐκραγεῖον τῆς αἰωνιότητος,
 ὁ ἀρραβὼν Ἀθανασίας τῆς ψυχῆς,
 ἢ μέλλουσα θρησκεία ὅλων τῶν Ἑθνῶν
 ἢ τις ἐπὶ τοῦ ἀφραίου θὰ στηρίζεται.

ΠΡΩΟΣ. (Δεικνύων τὸν ἀνεγειρόμενον Παρθενῶνα)
 Στραφήτ' ἐδῶ, τεχνίται, χαιρετίσατε
 τὴν ἀνατέλλουσαν αὐγὴν τοῦ νοητοῦ
 Ἑλίου, εὐτεχνίας, δρόσου καὶ χαρᾶς,
 ἀγάπης τῇ πασχούσῃ ἀνθρωπότητι.
 Τὸ κτίριον αὐτὸ τὸ ἀπαράμιλλον
 εἰς φῶς, ζωὴν, εἰς λάμπον, κάλλος, ἀφθιτον,
 ὅπερ ἢ φύσις ἔθεσε γονατιστή,
 ὡς στῖλβον στέμμα ἐπὶ βράχου ἱεροῦ
 κ' ἐκλινε μόνη ἐπ' αὐτοῦ τὸν οὐρανὸν
 ἐλαφρὸν κάλυμμα καλοῦ παντοτεινοῦ,
 μὴ φαντασθῆτε, ὅτι εἶνε ἀψυχον.
 Τῆς τέχνης εἶνε τοῦτο ναὸς ἔμψυχος!
 Οἱ συναφεῖς τοῦ στύλοι εἶνε δάκτυλοι
 λευκοὶ αἰτούντες τοῦ θεοῦ τὸ ἔλεος.
 Ἀλαβαστρίνη κλίμαξ, μόνη ἀτραπὸς,
 δι' ἧς ψυχαὶ ἀπέλπιδες ἀνέρχονται,
 κατέρχονται δὲ κρύφα πρὸς θνητοὺς θεοί!
 Δὲν λέγω τῆς σοφίας, τῆς φρονήσεως
 καὶ τῆς ἀνδρείας, πῶς δὲν εἶνε ἀγκυρα
 ἀφ' οὗ τὸ τῆς Παρθένου εἶν' ἐνδιαίτημα·
 ἐντὸς αὐτοῦ, πλὴν διαβλέπω ἀσφαλῶς
 τοῦ χρυσελεφαντίνου τοῦ ἰνδάλματος
 ἀπὸ τὸ δόρυ, ἀσπίδα, καὶ τὸ κράνος του,
 Θεᾶς Ἐλευθερίας τὸ ὁμοίωμα
 τῆς προασπιζομένης τὸν ἀνθρωπισμόν.
 Μετὰ τὰς νίκας μόνον δικαιούμεθα
 οἱ τοὺς βαρβάρους νῦν κατατροπώσαντες
 κ' ὑπὲρ τῆς Ἑσπερίας προμαχίσαντες,
 —ἐφ' ἧς σκότος βαθὺ θὰ ἐπεκάθητο
 ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας εἰς τὰ στήθη τῆς—
 κλεινοῦς ναοῦ πρὸς οὐρανὸν τὰ μέτωπα
 ἔχοντες ἐστραμμένα ν' ἀνεγείρωμεν.

Ἄλλα καὶ πόσα βάρ' ὑποχρεώσεις νῦν
 πρὸς τοὺς λαοὺς, καθήκοντ' ἀνελάβομεν.
 Ἐὰν προκύπτῃ ὁ Παρθενῶν ἐν ὄλῳ του
 τῷ κάλλει ἀπαστράπτων ὡς τεχνούργημα
 λελαξευμένον ἐκ τῆς σμίλης τοῦ Θεοῦ,
 ὡς τῆς ἐλευθερίας τὸ εἰκόνημα,
 ὡς τῆς Δικαιοσύνης ἡ σεμνὴ μορφή
 ὡς κρίκος ὁ συνδέων Πλάστην καὶ υἱοῦς,
 οἱ παραλήπται θείου δώρου ὀφείλομεν
 τὰ δῶρα τῆς Παγκάλου κόρης τ' οὐρανοῦ
 εἰς ἀλυτρώτους ἀδελφοὺς νὰ σπείρωμεν
 εἰς τῆς μεγάλης τῆς Πατρίδος τοὺς υἱοὺς
 καὶ μὲ ἀγάπην πάντας νὰ διδάξαμεν:
 Ἐλευθερία ὅτι εἶνε δέλεαρ
 ἂν μὴ Δικαιοσύνης εἶνε Ἥλιος.
 Καὶ ἂν ἡμεῖς ὁ περιούσιος λαὸς
 δὲν πράξωμεν ὡς πρέπει τὸ καθήκον μας
 διὰ μεγίστων θυσιῶν, ὀλοκαυτώσεων
 καὶ διὰ τούτων δὲν μεγαλουργήσωμεν,
 θά ἐλθῇ ἄλλος μέγας ἐν τῇ γῆ αὐτῇ
 πένης, σοφός, τεχνίτης, εἰς Παράκλητος
 κ' ἐν τῇ μετώπῃ βλέπων τοῦ ναοῦ αὐτοῦ
 τὴν Ποσειδῶνος καὶ Παλλάδος ἔριδα
 μὲ τοῦ Φειδίου τὴν γλυφίδα σκαλιστὴν
 καὶ τὴν Ἐλαιάν τῆς Εἰρήνης σύμβολον
 ὑπερανθρώπου ἀγῶνος γέρας ἐντιμον,
 ὄνειρον κάλλους, σύνδεσμον παγκόσμιον,
 ὑστάτην, πλὴν τελείαν τοῦ πολιτισμοῦ
 νίκην, ἐκ τῆς ιδέας ἐμπνεόμενος
 θέλει κηρύξει εἰς ὅλην τὴν ὑφήλαον
 ἀδελφωσύνην, σύμπνοιαν, συγχάρησιν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ. Ὅστις τὸ κατορθῶσθαι τοῦτο βέβαια

δοῦλων λαῶν, κ' ἐθνῶν αἰμοχαρῶν Σω-
 [τῆρ κληθήσεται.

- ΚΛΕΑΝΔΡ.** Ὁ λόγος ἦτο, φίλοι, περὶ ἄσματος
 ὅπερ ὁ Μόλων πρὸ μικροῦ μοὶ ἀνέγνωσεν.
 «Ἡ Σαλαμίς», ὡς τοῦτο ἐπιγράφεται
 εἰς ἔπαινος ἀνδρείας, ὥστε αὐριον
 μετὰ τὴν τῶν λειψάνων ἀνακομιδὴν
 τοῦ ἥρωος Θησέως, καὶ τὴν τέλεσιν
 Πανελληνίου ἀγῶνος τοῦ Δραματικοῦ
 μεταξύ ἄλλων τοῦ ἰδίου θέματος
 θά συναγωνισθῇ διὰ τὸ ἐπαθλον.
 Εἰς τὸ Ἐλεγείον τοῦτο παρετήρησα
 ὅτι πλὴν τῶν ἠρώων καὶ φαντάσματα
 ἔλαβον μέρος εἰς τὴν μάχην ἐκ Δελφῶν
 καὶ ἐξ Αἰγίνης κ' εἶπον σχετικῶς τινα
 περὶ ἀπιθάνου ἐμφανίσεως Σκιῶν.
- ΜΟΛΩΝ.** Ἐν τῇ λογοτεχνίᾳ καὶ αἰσθητικῇ
 δὲν εἶμαι τόσοσ, ὅσον εἰσθε, δυνατός·
 ποιητικῇ ἀδείᾳ τὰ διέπλασα·
 Ἐν τούτοις ὄλ' οἱ ἀγωνισταὶ πιστεύουσι
 καὶ διηγούνται ταῦτα, ὅτι ἐδλεπον,
 —ἐνφ' ἐμάχοντο—ξυφῆρη κ' ἐνθαρρύνοντα
 εἰς Μαραθῶνα τὸν Θησέα, εἰς Δελφοὺς
 Σκιάς ὑπερυψηλοὺς τὸν Αὐτόνοσον
 καὶ φύλακα κ' εἰς Σαλαμίνα τὴν κλεινὴν
 Εἰκόνας ἀναζώσας τῶν Αἰακιδῶν
 συμπολεμοῦσας καὶ νικάσας τοὺς ἐχθρούς.
- ΚΛΕΑΝΔΡ.** Ἡ φαντασία καὶ ἡ ἐξαψὶς ὀμοῦ
 —καθὰς καὶ φόβος—πλάττουσι Φαντάσματα.
- ΜΥΝΙΣΚΟΣ.** Πρὶν καταβάμεν ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως
 καὶ πορευθῶμεν εἰς τὸν Φάληρον, ἐδῶ
 ὁπόθεν δύο κόλπους τὸν Σαρανικὸν
 καὶ Κορινθιακὸν μακρὰν εἰκάζομεν

μ' ἀδάμαντας, ὡς λέπη, οὓς ἐσκόρπισεν
 ἐξ οὐρανοῦ τὸ βλέμμα τοῦ Ἀπόλλωνος,
 ὡς ζώνην τῆς Ἑλλάδος μας, χρυσολαμπή
 τὴν εὐγραμμὸν ὀσφύν τῆς περισφίγγουσας
 καὶ βλέπομεν τὸ κύμα τὸ περιδοξὸν
 τῆς Σαλαμίνοσ τὸ πολλοὺς καταπιὸν
 καὶ στόλον ἀξιόμαχον μυριάνδρον,
 ἐδῶ, πρώτην φορὰν—ἂν ἐπιτρέψητε,—
 ἐκ στήθους ἅ' ἀπαγγεῖλω ἐν μου ποίημα
 κ' ἐπιζητῶ τὴν κρίσιν σας ἀμείλικτον
 διότι πλείονα πεποιθήσιν εἰς σας
 τοὺς ὁμοτέχνους ἔχω, ἢ εἰς τοὺς κριτάς.

ΣΑΤΥΡΟΣ. (Φαιδρῶς). «Τῷ μὴ ἀγνώμονι κριτῇ περι-
 [τυχεῖν,

» χαλεπὸν εἶνε καὶ ἂν δὲν ἡμάρτησες».

Ἐπιγραφὴ :

ΜΥΝΙΣΚΟΣ. Ὁ τίτλος: «Νικητήρια»!

Θά συμμετάσχω τοῦ ἀγῶνος. Νῦν, ἡγοῦ,
 πρεσβύτερέ μοι, «ἐκ Διὸς ἀρξόμεθα».

ΜΟΛΩΝ. «Ἄρχε, ὦ νέε, μαθῶν πρότον ἀρχεσθαι».

ΜΥΝΙΣΚΟΣ. Ἄρχομαι, τὸν ἀσχένα κύπτων, γηραιέ.

(ἀπαγγέλων ἐν διαθρήσει καὶ ἀπαλῶς ὅσον
 βραδέως τοὺς στίχους ἀναλόγως τῶν ιδεῶν).

«Κῦμα λευκόν, τῆς Σαλαμίνοσ κῦμα,
 σὺ Πανελλήνιον χάσμα, λοθὸν, ἀνεξαιρέτως

[καὶ ἐξαγνίζον
 πάντας — με συνοδείαν δελφίνας καὶ Τρι-
 [τώνων—

ὦ μὴ ἀσχάλλης, μὴ πνευστιᾶσ καὶ τρέχεις,

καὶ ὡς καλπάζων ἵππος ἀφροὺς ἐξάγεισ
 ἐκ τῶν μυκτῆρων, κρυπτόμενον εἰς κόλπους

τοὺς μητρικοὺς, ὠραίας Ἄμφιρίτης,

ἴν' ἀποφύγῃσ τὸν ἀσπασμὸν Ζεφύρου.

Κόρη γνησία, Ἑλληνικῆσ θαλάσσης,
 νύκτα κ' ἡμέραν ὁ οὐρανὸσ σὲ κλείει
 εἰς τὰσ ἀγκάλασ καὶ σὲ φιλεῖ ἀπαύστως.
 Τὸν ἀγαπᾶσ καὶ ἡρεμεῖσ καὶ μένεισ
 λιπόθυμοσ σχεδὸν εἰσ κόλπουσ ξένου,
 σχεδὸν ἀγνώστου, ὅστισ σὲ βλέπει μὲ ὀφθαλ-

[μοὺσ

χιλίουσ, λάμποντασ καὶ ροφῶντασ τὴν ὑπαρ-
 [ξίν σου

καὶ σὺ φλοισβίζεισ μόλισ, κ' ἐξ ἔρωτοσ βαθέωσ
 [στενάζεισ :

Μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, κοράλλινον ὠραῖον,
 μὲ τοὺσ λευκοὺσ ὀδόντασ ὀστράκων μαργαρίτασ
 ἀκούω μόλισ πρὸσ τὸν καλὸν σου γλυκά τί
 [ψιθυρίζεισ

Ἢ δροσερά σου ὄψισ, ὀρῶσα αἰωνίωσ τὸν
 [ἔραστὴν ἐπάνω,

μετήλλαξε, κ' εἰσ οὐρανὸν διπλοθνήφομοιοῦθησ!
 Ζητῶ ὡσ χάριν, μίαν ἡμέραν μόνον,

— ἐγὼ τὰ θέλγητρά σου, ὅστισ μ' ἀγάπην
 ψάλλω,—

μὴ ἀρνηθῆσ τὸ φίλημα τοῦ ἀνέμου
 χάριν τῆσ σωτηρίασ μητρόσ σου Ἑλλάδοσ!

Βάρβαρα πλήθη, ὡσ τῶν ἀκρίδων σμήνη
 ἄρρησαν, ἐρημῶνουσ τὰσ προσφιλεῖσ ἀκτάσ σου

ὅπου τὴν νύκτα κοιμάσαι πνέουσα μόλισ.

Ἴδὲ φλόγασ, καπνοὺσ, σφαγᾶσ, δηρώσεισ!
 τὸ πῦρ τοῦ Προμηθέωσ ἰδὲ πᾶσ σβύνουσ

διὰ φθορῶν, ἐπιδρομῶν, αἱμάτων.

Καὶ σὺ ὀργίσου' τὴν ὑγινοδαφή Σου
 πορφύραν ἐρυθράν εἰσ αἶμα βάψον

ὠρῶν τεράτων, ὦ Ἄνασσα τῆσ Νίκησ.
 Τὴν φοινικίδα ταύτην, σύμβολον τοῦ πολέμου,

ψυχορραγούντες ἔκραζον : « Ἑλλάς μου,
[ἐσώθης !!] »

Ποῦ εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλέων
ὅστις ἐπὶ Αἰγάλεω βράχου τοῦ Φοῖβου
πρὶν τὸ ὄμμα ἐρωτικᾶς ἀκτίνας
εἰς τοὺς Δελφοὺς του, Ὑμηττόν, Πάρνηθα
πέμφη, χρύσοφρυς δ' ἀσπασθῆ τὸς κεφαλᾶς
[τίων

πρὶν ἐτι λάμψει εἰς μακρυνά του μέρη
ἐτόλμησε τὸ αὐθαδὲς νὰ περιφέρῃ βέβηλον
[βλέμμα
πρὸς τοὺς κυδωνιῶντας μαστοὺς καὶ ἀπρώδεις
τῆς ἐτι κοιμαμένης ὑπτιῶς Ἀμφιρίτης
[κυανολεούκου ;

Ποῦ εἶνε αἱ τῶν πλοίων, ναυτῶν,
στρατῶν του μυριάδες, Μάγοι του καὶ Σα-
[τράπαι

κιδαροφόροι, ἐν νεῦμα
μόνον αὐτοῦ παραδοκοῦντες, ὡς δράκοντες
τανύπτεροι, λεπιδωτοί,

νὰ καταπίουν ἀπνευστί μικρὰν Ἑλλάδα;

Ποῦ εἶνε; Τὸ θέαμα τὸ φοβερόν,
ἀπέραντον, στόλων, στρατῶν, σκηνῶν,
σκευῶν καὶ χρυσαργύρων θρόνων;

Τάρα ποῦ εἶνε; Ἀόρατ' ἀφανῆ,
μὲ τοῦ Ἥλιου τὴν Δύσιν ἔδυσαν, ὡς αὐτός.
Ἐρειπώθησαν, ὡς σκύδαλα ἐσαράθησαν,
ἔτεφρώθησαν, ὅλα.

Μόνον τὸ δρέπανον τοῦ Χάρωνος
θά σημεῖάνη ἐφεξῆς εἰς τῶν αἰῶνων τὴν
[σκοτίαν

τὸν χρόνον τῆς ἀπιστεύτου αὐτῆς παναλε-
[θρίας !

Μικρᾶς Ἑλλάδος, μεγάλα τέκνα,
εἰς τὰ μνημεῖα, εἰς τοὺς ναοὺς, καρδίας
τόσων Ἑλλήνων, κ' ἐθνῶν ἀνεπτυγμένων,
θά μείνη ἀνεξάλειπτον εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας
καὶ ἀλησμόνητον τὸ ὄνομά σας
διότι ἠγωνίσθητε οὐχὶ ὑπὲρ χρυσαργυρίων
οὐδὲ χαμάτωντῶν συμφερόντων μόνων,
ἀντικειμένων προσκαίρων,
ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ Δικαίου, ὑπὲρ Ἐλευθερίας
καὶ τῆς προόδου ἀνθρωπισμοῦ ἐν γένει.
Ἐὰν εἰς τὰς ὑστάτας στιγμᾶς σας τὰς γλυκειάς
ὄτ' εἶδατε ἐλευθέραν τὴν κοινὴν μητέρα
—καὶ εἰς χορὸν νομίζοντες ὄτ' εἶσατε

μὲ τῆς ἀπάτου ἐκείνης εὐφροσύνης
μειδίαμα ὑπερκόσμιον ἐκλείσατε τὸ ὄμμα
συγκλείοντες ὁμοῦ Πατρίδος τὴν εἰκόνα—
ἐὰν ἐκεῖ πλησίον, καθὼς ἐπόθει, δὲν ἦλθεν
[ἢ μνηστή σας
τὸ τέκνον σας δὲν ἦλθεν, ἀλλ' οὔτε ὁ πατήρ
[σας ὁ λευκόθριξ

καὶ ἡ ὀδυρομένη μήτηρ σας οὔτε αὐτὴ δὲν
ἠδυνήθη ἀσπασμόν νὰ ἐπιθέσῃ τελευταῖον
ἐπὶ ἀγαπητῶν χειλέων μαρανθέντων,
ἀνοῖξατε μίαν στιγμὴν τὰ βλέφαρα κ' ἰδέτε,
ὄχι μὲ τὸ νεκρόν, μὲ τῆς ψυχῆς τὸ ὄμμα,
ἐν υἱικῇ ὑψίστει ἀγαλλιᾶσθε

τὴν ὄνειρώδη ταύτην καὶ σεπτὴν εἰκόνα:
Ἡ μήτηρ σας Ἑλλάς προσέρχεται καὶ κλίνει
ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ὕγρου, πορφυραεγούς εἰσέτι
ἐκ τοῦ τιρίου πανάγνου αἱματός σας,
κλίνει λυσικόμος, χλωμή, μὲ γυμνὸν τρέμον

[γόνυ
κ' ἐναποθέτει φίλημα στοργῆς κ' εὐγνωμοσύνης.

Τὰ δάκρυα ἐκεῖνα διαυλακοῦντα τὰς ἀχρὰς
[παρειάς της,

πίπτοντα εἰς τὴν Γῆν τὴν ἱεράν, ἣν χουσοβάφει
[τὸ καθαρὸν σὰς αἶμα,

πάντοτε θὰ δροσιζοῦν τὸ ἀχραντὸν σὰς σκῆνος
ἐντὸς Πανθέου, ἐφ' οὗ Ἀθανασία, Νίκη καὶ

[Δόξα

ὡς Χάριτες κ' αἱ τρεῖς συμπλεγμένα
θὰ κράζουν πρὸς ὅλους τοὺς αἰῶνας διερχο-

[μένους:

«πορφύρεος θάνατος εἰς πορφύρεον κῆμα
*ὕπερ μᾶς Ἑλληνικῆς ἰδέας τῆς ἠθικῆς Τριάδος»

ΚΛΕΑΝΔΡ. Ἀπλοῦν Πανελληνίως δημοκρατικόν.

Ἰσότης Εὐγε! πληκτρον Νέων Ἰδεῶν
καὶ ἔναυσμα μεγάλων ἐν τῷ μέλλοντι

ἔργων συνασπισμοῦ, πανδήμων ὁρισμῶν.

ΠΩΔΟΣ. Πολλῶν νεκρῶν Ἑθνῶν ψυχὴ ἀνάστασις!

[Χειροκροτῶ

πρὸ πάντων τὴν ἰδέαν τρισυπόστατον
ὕπερ ἧς οἱ ἐν Σαλαμῖνι ἐπιπτον.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ. Ἐλευθερία

Ἰδέα εἶνε μία ἀδιαίρετος,
ἀθάνατος, ὡς ἡ ψυχὴ ἐξ ἧς ἐβλάστησεν,

ἀλλ' ὡς θεά, ἐχ' ὑποστάσεις πολλαπλᾶς
Δικαιοσύνην, Ἐργασίαν, Ἐνωσιν.

ΠΩΔΟΣ. Ὁμόνοιαν καὶ συνοχὴν ἰσότημον

τοῦ ἐξω ἐν διασπορᾷ Ἑλληνισμοῦ.

ΚΛΕΑΝΔΡ. Εἰς δεσμὸν παγκόσμιον ἐμβλέπουσα

τῆς Βίας τοῦ Ἀδίκου ποδοπάτησιν
ἐπὶ μακρὸν θὰ μείνη ἰσως χίμαιρα.
ὦ! Ἰδεῶδη ὑψηλά, ἀπρόσιτα.

ΑΔΕΣ. Ἄς ἀναβάμεν πρὸς αὐτὰ γυμνόποδες

τὸν κόσμον ὁ φωτίζων δὲν ἀνέμεινε

ἐὰν κοιμῶνται ἢ ἀλληλοτρῶγονται
ἄγρια πλῆθη καὶ τυφλώττοντες λαοί,
ἀλλ' ἀπ' αἰῶνων πρὸς ἡμᾶς κατέρχεται,
δίδει τροφήν, θερμαίνει τὰς καρδίας μας
καὶ δίδει ἀμερολήπτως τὸ παράδειγμα
τοῦ φωτισμοῦ, πρὸς ὅλους φίλους καὶ ἐχθρούς.
Ἄς μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὸν Ἥλιον.

ΜΕΝΑΙΧΜ. Καιρὸς πρωτοβουλίας, ἀποφάσεων.

ΑΔΕΣΑΝΔΡ. Καιρὸς ἀγάπης καὶ συνεννοήσεων.

ΜΕΝΑΙΧΜ. Ὑποχωρήσεων πρὸ πάντων συντεπο-
[στηρίξεων.

ΜΥΝΙΣΚΟΓ. Ἡ ἀνθρωπότης ἐνεργεῖ καὶ δρά σιγᾶ
ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὡς βωβὸν ἠφαιστείον

ἐκπέμπον, μύδρους, λάβαν ἐξαίφνα πολλὴν
ἐπιφυλάσσει οὕτω τὰς ἐκπλήξεις τῆς

εἰς ἀμερίμνους, ληθαργοῦντας καὶ μαρούς.

ΑΔΕΣΑΝΔΡ. Ἐν σιωπῇ καὶ σκέψει τὸρ' ἀκούσωμεν,
τὸ ἐλεγείον τοῦ Μόλωνος καὶ ἀρίσωμεν

τὸ ὑπερκόσμιον τὸ φῶς καὶ μέχρι
συντελείας τῶν αἰῶνων ὑπεράνθρωπον.

ΣΑΤΥΡΟΣ. Τί οἶδε ἡμέραν μίαν οἱ ἀπόγονοι
τὰς οὐτοπίας ταύτας μήπως ἴδωσιν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ. Τὸ ἐλεγείον, Μόλων, εἶνε εἰς πεζόν;
ΜΟΔΩΝ. Τὸ ἰδικόν μου εἶνε περιγραφικόν
καὶ εἰς εἰκόνας ὁμοιοκατάληκτον.

III

Ἄνελαμψεν ὁ Ἥλιος κ' οἱ Πέρσαι ἐφορμάσιν...
 ...ὁ Πόντος στένει... ὑπ' αὐτοῦ δονεῖται καὶ ἡ Γῆ...
 ...παρήλθεν ὄρα... μάτην πλὴν... εἰς μάτην δὲν νικᾶσιν
 ...Αἰμάσσει δ' ἡ καρδιά σου, Ξέρξης! Μαύρη πληγὴ!

Αἱ μυριάδες τῶν νηῶν, ναυτῶν αἱ μοιράδες
 δὲν ταπεινοῦν, δὲν ρίπτουσιν Ἑλλήνων τὴν ὄφρυον,
 καὶ τάσσονται ἀγέρωχοι πλοίων μικρῶν δεκάδες
 ἄς κυβερνᾷ κατὰ Περσῶν, ἀνδρὸς ἐξόχου φρήν.

Ὡς καὶ γυναῖκες μετ' ἀνδρῶν συμπολεμοῦν πλησίον
 πλὴν δὲν νικοῦν, κλονίζονται... ἡττῶνται οἱ πολλοὶ
 καὶ τῆς θαλάσσης τὸ στενὸν καλύπτεται πεδίων
 νεκρῶν. (ἐν οἷς δὲν φαίνεται ἑλληνικὴ στολή).

Κτύποι, κραυγαί, καίόμεναι τριήρεις τῶν βαρβάρων
 —φλέγεται ὄλ' ἡ Ἀκρόπολις— τὸ αἶμα ποταμὸς
 βάφει τὰ κύματα παντοῦ... Τοὺς Πέρσας ρίπτει ὁ Χάρων
 καὶ πνίγει εἰς τὸ αἷμα τῶν Ἰωνῶν Ἄνελπιστος πνιγμὸς!

Νέφη βελῶν, πελέκειων, συρίζουν, διασχίζου
 πληγάνου, ρίπτουν κεφαλὰς, χεῖρας ἐνάκαρπαι
 ἐνφ' αἱ γλώσσαι τοῦ πυρός ἐπάνω σχηματίζου.
 ψηφία: «Νίκη καὶ Ἑλλάς» κ' ἡ θράσος προχωρεῖ!

Ἄλλὰ τοῦ Ξέρξου ἡ στρατιὰ δὲν προχωρεῖ οὐδόλας
 εἰς Παρνασσὸν δικόρυφον πρὸς τὸν Ναὸν Δελφῶν
 τῶν θησαυρῶν τὸ ἄσυλον, ὅτι ὁ μέγας στόλος
 ὑπέστη οὕτω καὶ αὐτὴ ἐθραύσθη ὑπ' ἀδελφῶν

τοῦ τε Αὐτονόου καὶ Φύλακος δύο Σκιῶν ὑψίστων
 ἐξελεύσασθαι ἐκ τῶν Ναῶν καὶ μέγαν πανικὸν
 ἐνσπειρασῶν διὰ βροντῶν καὶ βράχων τρισμεγίστων
 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῆς! Τι τέλος τραγικόν!

Ἡ μοῖρα ὄλ' εἰς φάραγγας καὶ βάραθρα ἐτάφη.
 Ἐσχίσθη ἡ γῆ κατέπιεν ὀλόκληρον στρατόν,
 οὐδέποτε δ' εὐρέθησαν ὅσπ' ἀνεσκάφη
 ὁ χῶρος δὲν ἐσάθη εἰς τῶν τόσων ὀπλιτῶν!

IV

Ἐν τῇ θορόθῳ ὁ λαμπρὸς τοῦ Ξέρξου πίπτει θρόνος
 ὁ δυστυχῆς! μ' ἀκάτιον νὰ φύγη προσπαθεῖ
 πρῶτος παιᾶν μακρὰν ἴχει πρὸς Ἄρην τοῦ ἀγῶνος
 καὶ μόνος μέγας βασιλεὺς πειράται νὰ σωθῆ!

Ὁ Ζεὺς τὸν Ἑλλησπόντον καὶ Πόντον μαστιγῶσας
 εἰς Ἰωνίαν θέεται νὰ φθάσῃ ἂν δυναθῆ
 εἰς κλίνας καὶ σκηναὶς χρυσαῖς ὁ πάντοτε ὑπνώσας
 πίπτ' εἰς σανίδα ἡμίγυμνος ὑγρὰν ν' ἀναπαυθῆ.

Αἱ τέσσερις πόσον ἠλλαξαν ἐντὸς μίας ἡμέρας!
 Θοορία ἄδε, σύγχυσις ἐκεῖ καὶ ἰαχῆ...
 ὁ πρὸς Ἀπόλλωνα παιᾶν δηλοῖ τῆς Νίκης πέρας
 εἰς ἐξῆς ὑπερφίαλα δικαῖα διδαχῆ!

V

Θρίαμβος! εἰς τὸ Ἄστυ πῶς ραγδαῖοι ἐπιστρέφου,
 αἱ πρὶν ὀλοφρόμενα πῶς τρέχουσιν ἐμπρός...
 υἱός, συζόγους, ἀδελφοὺς, ἐν ἔμνοις ἐπιστρέφου
 καὶ ἡ καρδιά πάλλεται τῶν πάντων ἰσχυρῶς!

Φέρουν νηών παλλάδια και λάφυρα ἐπ' ὤμων,
αἵματος στάζουν εἰς τὴν γῆν θρόμβοι ὄμοθ κ' ἰδρῶς
καὶ προξενεῖ ἡ ὄψις των εἰς ὄλους ρίγος τρόμου
καὶ ὄλους ἐνθουσιασμός κατέχει ἱερός!

Τοῦ Κυναιγεῖρου ἀδελφοὶ Αἰσχύλος, Ἀμεινίας,
οἱ πρῶτοι καταρρήξαντες τοῦ Μήδου τὴν ὄφρῶν
φέρουσιν ἀκροστόλια, ἰστοὺς ἀπὸ τὰς νῆας
ἐφ' ὧν ἐδραιωθήσεται τοῦ λόγου ἡ σειρήν.

Ἐνθεοὶ, κοῦφοι, ἐξαλλοὶ, μεθύοντες ἐκ νίκης
ὡς ταχὺ βέλος φθάνουσιν εἰς τὸν Κεραμεικὸν
... ἐνφ' οἱ Πέρσαι φεύγουσιν ὄρωντες μετὰ φρίκης
ἐν μάχῃ τοὺς κραιπνότερα κρατίστην τῶν νικῶν.

Οἱ μαχηταὶ εἶνε αὐτοὶ οὔτοι τοῦ Μαραθῶνος
οἱ τῶν ἀνθρώπων μέγιστοι ἐν τῇ μικρῇ μας γῇ
τοῦ κλέους τῆς πατρίδος μας, τοῦ φωταυγοῦς αἰῶνος
σοφοὶ, τεχνίται, ποιηταί, αὐτοὶ δημιουργοί!

Ἡ Νικὴ ἡγεῖται εὐσταλῆς καὶ ἔπεται ἡ Δόξα
Ἐλευθερία δ' ἡ θεὰ σκορπιίζει ἀπειδῶς
ἀφθονὰ δάρα· στίλβουσιν ἀσπίδες, κράνη, τόξα
κ' ἐνδοξὸν μέλλον μαρτυρεῖ, ἡ λάμπρις εὐφραδῶς.

Εἰς σωροὺς παιδῶν γέροντες ἐκ τῶν τειχῶν δευκνύουν
πρὸ τῶν γονέων λυτρωτὴν θεὸν Θεμιστοκλῆ,
ἐνφ' περὶ τὰ τρόπαια μυρίοι περικλείουν
τὰ νικητήρι' ἄδοντα γυμνὸν τὸν Σοφοκλῆ.

VI

Ὅς ὄφρις συστρεφόμενος ὄρα ἐν ὄπτισι
ὁ Ξέρξης ὅτι ἐνέσκηψε χειμῶν δεινός, δριμύς
κ' ἐπὶ χιόνος σάβανον ἐτάφη ἡ Περσία
βαρὺ, μὲ μαθρα γράμματα ἐπάνω: « **Σαλαμίς** ».

ΜΟΛΩΝ. (ἀρελῶς) Τὴν κρίσιν σας.—Ἵποφερτόν·
ΣΑΤΥΡΟΣ. Καλὸν—κακὸν

ὡς κρίνουν οἱ ἀκούσαντες, σκεπτόμενοι.
ΠΡΑΟΣ. Δὲν εἶνε πάγκοινον αὐτό, οὐδ' ἐθνικόν·
εἶν' ἐλεγείον μᾶλλον ὀλιγαρχικόν
μεροληψίας ὅσον, εἰδωλοποιούν
διὰ τοῦ Μαραθῶνος καὶ Θεμιστοκλῶν
τοὺς Ἀθηναίους σωτήρας τῆς Ἑλλάδος μας.

ΚΛΕΑΝΔΡ. Τὸ λέγω μετὰ ἄρρους· κολακευτικόν·
ἀριστοκράτας δὲν ἀνέχει· ἡ Ἑλλάς
καθὼς καὶ πλουτοκράτας μὴ παρέχοντας
δείγματα εὐποιίας κ' ἐθνικῆς στοργῆς.
Χρυσὸν ὡς συσσωρεύουν οἱ δοξομανεῖς
τῆς γενετείας χορηγοὶ γινόμενοι
ἢ κ' εὐεργέται πρὸς κενὴν ἐπίδειξιν.
Ἡμεῖς τεχνίτ', ἐργάται, σύμπας ὁ λαὸς
τοιούτους δὲν θὰ εἰδωλοπλαστήσωμεν.
Ὁ τοῦ πολίτου τίτλος πάντων ὑψηλός.
Ἵλοφροσύνη! κόμπος! εἶνε ποταπὰ...
εἰς πόθος, εἰς σκοπός, ἐν αἰσθήμα ἀγνόν
ἢ σύσφιγξις ἀποτελεῖ τὴν δύναμιν.
...Αἰ, παλαιέ μου Μεγακλῆ, χρυσόκροσσε,
(νὰ σὲ καλῶ—ὡς πολίτης—οὕτω, ἐπίτρεψον),
ιδέας σκυριώσας ἐξοδέλισον.
...Ἡμᾶς τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς αὐτόχθονας
Ἀλκμαιονίδας μήπως μᾶς ἐξέλαβες,

καί νά μᾶς κολακεύσης ἐπεχείρησες;
Μνήσθητι, γέρον, διωκτῶν τοῦ Κύλωνος
μ' ὄλην τήν λάμψην γένους, μ' ὅλα τ' ἀγαθά,
ἐξορισθέντες ἀναθεματίσθησαν,
ὁμοῦ σαθράς ἀρχάς συμπαρασύραντες·
κ' ἐνθύμοι, ἀν εἰς Ἀθήνας, ὡς εἰς ἄξονα
θελήσῃ τις νά περιστρέφῃ τὸ πολίτευμα
ὡς Ἥλιον καὶ ἀστέρας μόνον περὶ γῆν
εἰς δὲ τὸ ἄστυ συγκεντρώσῃ τήν ἰσχύν,
φροντίδα πάσαν, ἀπολαύσεις κ' εὐνοίαν,
ἀντὶ τὸ κέντρον τοῦτο ν' ἀποβῇ πηγὴ
πλοῦτου, ἰσχύος, εὐτυχίας καὶ ἀκμῆς,
θά καταντήσῃ λάκκος, βόθρος λαίμαργος,
πάσαν ἰκμάδα καὶ ἰδρώτ' ἀπορροφῶν
Ἑλλάδος πάσης καὶ γωνίας ἐθνικῆς,
γαστήρ ἀπομυζῶσα πάντα στοχασμῶν,
πάσαν ἰδέαν ὑψηλῆν, πάντα παλμὸν·
καὶ ἀντὶ ζωὴν νά δίδῃ καὶ παράδειγμα
ἀντὶ νά ὤσῃ, ὑπὸ πολλῶν ὀφθούμενον,
ἀνίσχυρον, ὡς σκάφος ἀκυβέρνητον,
ὄλην τήν χάραν θά ποτίσῃ μαρασμῶν.

ΜΟΛΩΝ. Τὸ σχῆμα μᾶλλον. (μετὰ σκέψιν)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ. Εὐγε! ἀσπασθήτε τον!
(ὅλοι τὸν ἀσπάζονται ἐνθουσιωδῶς)

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΑΦΕΝΤΙΩΝ, ἄρχων, ἐπώνυμος.

ΛΙΣΧΥΛΟΣ, χαρακτήρ σοβαρός, ἐπιβάλλων. (Ἀπαιτεῖ
ὀποκριτὴν ἡσκημένον, μορφημένον καὶ ἐπέ-
ροχον ἐν τῇ ἴθιοποιᾷ, ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ἐν τῇ
ἀπαγγελίᾳ καὶ ταῖς μεταπτώσεσι).

ΣΟΦΟΚΛΗΣ, χαρακτήρ μελίχιος, οὐράνιος, μορφή
ἄραιότητι ἐξόχου παραστήματος.

ΘΕΛΞΙΟΠΗ, θυγάτηρ τοῦ Ἀρτεφίωνος, σπανία καλλονή,
ἡ κόρη τῆς ξανθῆ ἀναδεδημένη κατὰ τὸν ἀρ-
χαῖον τρόπον. Τρόποι εὐγενεῖς καὶ ἐλευθέριοι,
στάσεις πλαστικώταται, καὶ τῆς συγχρόνου
Μιλησίας ἀραιότερα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, θυγάτηρ τοῦ Αἰσχύλου, σερνή εἰς ἄκρον
καὶ βραχύλογος, ἐκφράζουσα πολλὰ διὰ τοῦ
βλέμματός. Πάθος κεκρυμμένον πλὴν ἀκοίμη-
τον. Κόμη μελανὴ διὰ βοστρύχων πιπτούσα
ἐπὶ τῶν ὤμων.

ΩΚΥΡΡΟΗ, θεράπεινα Ἑλληνικῆς, γραιία.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ὁ πᾶν

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, παῖς τῆς ζωτρός.

ΕΛΛΑΝΟΔΙΚΑΙ, ἄρχοντες, στρατηγοί, ὀποκριταί, λαός,
ἄβραι, δοῦλοι, δρυφες.

* Ἡ σκηνὴ ἐπέκειται ἐν Ἀθήναις καὶ εἰς τὰ πέραξ, 465—470 π.Χ.
* Ὁ κρῖνος περιβάλλει μέγιστα σερνὰ καὶ κοσμήσας τραγικῶν λήρων.

«*Hic primum sedit gelido maestissima Saxo
illud Cecropidae nunc quoque trisite vocant*»
(*Ovidio IV De Fasti*)

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΤΑ ΟΣΤΑ ΤΟΥ ΘΗΣΕΩΣ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Ὁ Φάληρος περί δειλην

Θελξιόπη — Ἐλαινίκη — Ὀκυρρόη, (κατὰ μέρος).

(Φέρουσαι ἐπὶ κεφαλῆς ἀχύρινον ψαθατὸν πέτασον ὡς τὸν τῆς Ἰσμήνης τῆς τοῦ Οἰδίποδος θυγατρὸς. Ἡ Ὀκυρρόη μεταβαίνει μικρὸν ἀπωτέρω καὶ κάθηται παρὰ τὴν ἀκτὴν μέσῳ δρωϊδίων πολλῶν ἐξαισίας ἐνδεδυμένων καὶ ἀναθεδημένων τὴν κόμην).

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Σιγῆς, ὦ Ἐλαινίκη; Πόσον ἠλλαξες!

ΕΛΑΙΝΙΚΗ Καὶ τί νὰ εἶπω, φίλη, Θελξιόπη μου;

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Πῶς τί νὰ εἶπης; Δὲν σ' εὐχαριστεῖ λοιπὸν ἡ θαλασσία αἶρα, ἢ οἱ στεναγμοὶ κυράτων λιποθύμων ἐπὶ τῆς ἀκτῆς; Ἡ δύσις τοῦ ἡλίου ἐκτοξεύοντος ὑστατον βλέμμα πρὸς τὴν φύσιν φλογερὸν, τὴν εὐστολον καὶ μάγον ἐραμένην σου; Οὐτε αὐτὴ σὲ θέλγει, σὲ ζωογονεῖ, ἢ φύσις πόσα λέγει ἐν τῇ σιωπῇ! αὐτὴ σιγῇ! λάλει ἀντ' αὐτῆς, αἰραία μου.

ΕΛΑΙΝΙΚΗ Ἄλλοτε ναί, σήμερον ἀδιαδετῶ.

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Ἐχεις πλὴν δυσθυμίαν ἀπερίγραπτον· ἄλλοτε ἴσο ἐλαφρὰ ὡς χρυσαλλίς· εὐλαλὸς, εὐνοὺς, ζῆτρά, φιλόγελας, τέρα σὲ βλέπω σύννου, μελαγχολικὴν. Πῶς μετεβλήθης τόσον; τί τὸ αἴτιον;

ΕΛΑΙΝΙΚΗ Τὸ ἀγνοῶ· ἡ ἡλικία ἴσως...

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Αἰ;

Νόστιμον τοῦτο... πῶς; κ' ἡ ἡλικία μας; εἴμεθα ἔτι παῖδες... νεοσσοὶ μικροί.

ΟΚΥΡΡΟΗ Μίαν πεντάδα ἐτῶν μόνον, δέσποινα, ἡ Ἐλαινίκη εἶνε νεωτέρα σου.

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Τίς σ' ἐρωτᾷ, ὦ γραιία, καὶ μᾶς ἀπαντᾷ; (τῇ Ἐλ.π. Παρακαλῶ, εἰπέ αὐτῇ τὰς ἀβράς μου ὡς πρεσβυτέρα νὰ ἐπιτηρῇ καλῶς. (ἴδια) ἀπόρητον τι ἔχω νὰ σ' ἐμπιστευθῶ.

ΕΛΑΙΝΙΚΗ Μὴ ἀπομακρυνθῶσι μήτηρ, πρόσσεξε.

ΟΚΥΡΡΟΗ Πολλάκις πλείστας ὄσας σῶς ἡ προσοχή. (ἐξέρχεται ὑπόδρα βλέπουσα· ἔχει τὴν χλαμύδα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀνηρητημένην, κ' ἐρείδεται ἐπὶ ὀξώδους βακτηρίας).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Θελξιόπη -- Ἐλαινίκη

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Εἰμ' εὐτυχής! Ὁ Ἐλαινίκη, ἀκουσον. Γίνομαι λάλος, ὡς κοράνη χάριν σοῦ τὰ πάντα ἔχω, πάντα, τύχη ἀγαθῆ.. δὲν περισπᾶμ' ἐξ οὐδενὸς μελήματος μόνον φροντίζω περὶ τοῦ καλλωπισμοῦ. Ἐσθήτας, πορφυρίδας, τὰς στλεγγίδας μου, τὰ κρήδεμνά μου καὶ τοὺς κεκρυφάλους μου, σφενδόνας, στρόφιά μου, ἀναδήματα,

τάς μίτρας ἔτι, τὰς καλύπτρας τὰς λεπτὰς
 ἐξ Ἐκβατάνων φέρω καὶ τῶν Σάρδεων,
 τοὺς κόσμους δ' ἐξ Αἰγύπτου διὰ τὸ καινόν.
 Μόλις γέλασεν ἡ κροκόπεπλος Ἦώς
 ἐντὸς λουτήρος τρῶς, τετράκις θάλουσθῶ,
 ὀλόκληρος δὲ λόχος ζωηρῶν γραυῶν
 καὶ οὐλαμὸς θεραπεινίδων νεαρῶν
 μετὰ πολλῆς φροντίδος ἀποσμήχει με
 καὶ Ἀραβίαν ὄλην ἀναλίσκουσιν
 ἐπὶ τοῦ σώματός μου καὶ τῆς κόρης μου.
 Ἄλλαι δὲ κύκλα λεκανίδας ἀργυρᾶς
 προχόους, κάτοπτρά τε ἔχουσ' ἐν χερσὶ,
 τὸ θέρος μὲν λεπτοῦφῃ χιτῶνια,
 τὸν δὲ χειμῶνα ἐξ ἑρίου τῶν πινῶν,
 πέδιλ' ἀνθοβαφῆ καὶ περιδέραια
 ἀπὸ βαθέως ὀρθροῦ μὲ ἐνδύουσιν.
 Ἐξέρχομαι ἀμέσως εἰς περίπατον...
 —καίτοι ἀπηγορεύθη τοῦτο ἀδστηρᾶς,
 ἐγὼ εὕρισκω ὁμως μίαν πρόφασιν—
 παρίσταμαι εἰς ὅλα τὰ θεάματα,
 Θαλίας, Ἐστιάσεις, Δήμου ἑορτάς,
 εἰς πάντας τοὺς ἀγῶνας κ' εἰς τὰ Φαλλικά.
 ὦ εἶμαι τρισολβία (διακόπτεται). Ἐν μοῦ
 [λείπει!... Ἐν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ποῖον;

ΘΕΛΣΙΟΝΗ Ὁ ἔρωσ τοῦ καλοῦ Νιρέως μου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Νὰ σ' ἀγαπήσῃ ἐκ καρδίας εὐχομαι.

ΘΕΛΣΙΟΝΗ (ταχέως κ' εὐστρόφως) Εἶθε! ὦ! εἶθε! Ναί...
 [πιστεύω... μ' ἀγαπᾷ!

τὸ κάλλος τοῦ καλοῦ μου ἀπερίγραπτον
 ἔχω κ' ἐγὼ πλὴν φυσικῆν τὴν καλλονὴν,
 δὲν εἶνε, ὡς τῶν ἄλλων, ξέντ, δάνειος.
 Δὲν εἶμαι, φίλη, ἐκ τῶν φαρμακευουσῶν

διὰ τοῦ φύκουσ τὰς λευκάσ τῶν παρειᾶσ,
 οὐδὲ τὸν βίον εἰς πυξίδασ δαπανῶ,
 καὶ εἰς ἀγγεῖα ἀλοιφῶν, βαρῶν μεστᾶ,
 οὐδὲ τὴν κόρην εἰς ξανθὴν μετέδραφα
 καὶ δι' ὀργάνων σιδηρῶν νὰ προκαλῶ
 πεφυρωμένων, τὴν οὐλότητα, εἰκη,
 οὐδὲ παιπάλην κἂν μεταχειρίζομαι
 τὸ πολὺ θέτω εἰς ὀδόντασ φυσικοῦσ,
 οὐχὶ πλαστοῦσ καὶ τεχνητοῦσ ὡσ αἱ πολλᾶι,
 δυνάμεισ σημητικᾶσ ὅπερ εὐχάριστον,
 ἀφέλιμον, εὐάδεσ, καὶ παῶνιον.
 Ὅτι ζητήσω μὲ τὸ δίδει ὁ πατήρ,
 πλὴν πῶσ νὰ τὸ ζητήσω..., ὄχι δὲν τολμῶ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Καὶ ποῦ τὸ πρῶτον εἶδες τὸν Νιρέα σου;

ποῦ δὲ αὐτοῦ ἠράσθησ; Τῷ ἀμίλητεσ;

ΘΕΛΣΙΟΝΗ Ἀκόμη, φίλη δι' αὐτὸ σὲ ἔφερον
 ἐδῶ· ἐδῶ θὰ ἔλθῃ μ' ἐδεβαίωσαν,
 εἰσ οὐδεμίαν εἶπον τὸ ἀπόρητον.

Θὰ τῷ λαλήσω! Μάθε πόσον σ' ἐκτιμῶ,
 ὦ τρέμα, ὅσον πλησιάζει ἡ στιγμή
 καθ' ἣν θὰ εἶπω πρὸσ αὐτόν: «Σὲ ἀγαπῶ!»

(μετὰ μικρόν) Ἦκουσα πρῶτον τοῦ ἐξόχου ποιητοῦ
 ἐν συγκινήσει, ἐν ἐκστάσει, πρὸ καιροῦ
 περὶ ἐκεῖνο τὸ λαμπρόν μας τρόποιον
 τῆσ Σαλαμίνοσ, ὅτε ὁ ἰσόθεοσ
 κρατῶν γυμνὸσ τὴν λόραν, εὐμελὴσ ὡσ ἦν
 μέγα φρονῶν ἐπὶ τῷ κάλλει τῆσ ψυχῆσ
 ἐκδηλουμένησ θεσπεσίας τῇ μορφῇ
 ἐξῆρχε πάντων, ἄδων ἐπινίκια.
 Ἡ ἀμβροσία του φανῆ μ' ἐμάγευσεν
 ἀντέστην ἐπ' ὀλίγον, πλὴν ὑπέκυφα.

(δακρῶουσα) Ὅ οἰκτερόν με μᾶλλον μὲ [κατέκτησεν
 (περιπαθῶσ) Εὐγε τῆσ λόρασ! Εὐγε! εὐγε τῆσ φωνῆσ.

Πόσον σὺνίχουν ἄμφω μουσικώτατα
 κ' ἢ γλῶσσα ἦτο τ' ὑποκροῦσαι πρόσχορδος.
 Τὸ ἠδὺ βλέμμα εἶχε πλήρες μουσικῆς
 ἔννοιας, καὶ τ' ἄραιον τοῦ τὸ πρόσωπον
 ἠτένιζε με μετὰ χάριτος κ' αἰδοῦς.

Ὁ νέος ἦτο ἀντικρὺ μου κ' ἐφαλλεν
 ὡς ὁ Ἀπόλλων! Ἔρωσ μ' ἐτραυμάτισεν!
 αἰσχύνομαι τὸ πάθος, τὴν ψυχὴν νοσῶ,
 πικρὰς ὀδύνας ἔκτοτε αἰσθάνομαι
 καὶ τῆς καρδίας παλλομένης ἄπτομαι
 πυκνὰ, πυκνὰ, ὦ φίλη, ἦτις φλέγεται
 κ' ἔξω τοῦ στήθους νὰ πηδήσῃ προσπαθεῖ.
 Γλυκυτότον μου πῦρ, καρδίας κάτοικε,
 ἄ! μὴ παμφάγον, μὴ μὲ τήκης, ἀπληστον.
 Τὸν κόσμον ἐβαρύνθην πάσχω δὲ δεινάς.

Ἡ κεφαλὴ μου πίπτει εἰς τὰ γόνατα
 ἢ κλίνει εἰς τὸν ἄμον, ἐκ τοῦ βάρους· φεῦ!
ΕΛΛΗΝΙΚΗ Τῆς θέσεώς σου τὸ δεινὸν αἰσθάνομαι,
 ἀλλ' ἔχεις πάντα, εἶπερ πλοῦτον, καλλονήν!

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Λέγεις ὀρθῶς: «Βοιλαίθεῶν, πλὴν ἀγνωστοί».
 Ποῦ νὰ ἴδω τὸν καλὸν Νιρέα μου
 αἰδοῦμαι, τρέπω, πνευστιῶ ὑφ' ἠδονῆς,
 πλὴν μόλις φύγη, ἄλγος ἀνερμήνευτον
 πηγαὶ δακρύων ράγδην καταβρέχουσι
 τὰς παρειάς καὶ καίουν ἀνεπίσχετοι,
 (παῦσις) Ἐάν μὲ εἴπῃ ὅτι δὲν μὲ ἀγαπᾷ
 ἀγνοῶ ποῖα φοβερά μεταβολὴ
 εἰς τὴν ζωὴν μου θὰ ἐπέλθῃ καὶ δρῶν
 τί δηλητήριον θὰ στάξῃ ἐκ τῶν σπλάγχνων μου.
 Ἐλπίς καὶ ἔρωσ καὶ ἡ πίστις κ' ἡ στοργὴ
 εἰς μῖσος θὰ μετατραποῦν καὶ ὀλεθρον.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ὅχι δὲν εἶσαι ὡς προεῖπες, εὐτυχῆς,
 τὸ βλέπω, εἶσαι δούλη εἰς τὸ πάθος σου

καὶ μία μόνη λέξις πρὸς συμπλήρωσιν
 τῆς ὀλβιότητός σου ἢ ἐλλείπουσα...
 τὸ πᾶν νὰ καταστρέψῃ ἄρδην δύναται.
 Ἀλλ' ἔχε θάρρος. Εἶθε δὲ τὴν κόμην σου
 νὰ μὴ τὴν ρίψῃς χάριν τοῦ σοῦ ἔρωτος
 εἰς θλίψεως σημεῖον καὶ ἀπελπισμοῦ,
 ἀλλ' ἀφιέρωσον αὐτὴν ἴδὼν τῆ θεῆς.
 Ἡ Ἥρα δὲ κ' ἢ Ἀθηνᾶ κ' ἢ Ἄρτεμις
 τοῦ πάθους τούτου ἔστωσαν παρήγοροι.

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Ἐν Σικυῶνι, ἐν τῇ Δῆλῳ καὶ ἐδῶ
 καὶ πανταχοῦ βοστρύχους ἐκ τῆς κόμης μου
 θὰ πέμψω ταῖς θεαῖς αὐταῖς πρὸς ἰλασμόν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Πλὴν φίλη, ὁ Νιρέός σου ἂν δὲν σφάλλωμαι,
 δὲν ἦτ' ὁ κορυφαῖος εἰς τὸ τράπαιον
 μετὰ τὴν ναυμαχίαν...

(ἐπιφαίνεται μακρόθεν ὁ Σοφοκλῆς σύννους
 διερχόμενος τὴν σκηνήν. Αἱ νεάνιδες ἀποσφύ-
 ρονται ὀλίγον ἕως οὗ διέλθῃ, ἀλλάσσουνται
 θέσεις εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ λογεῖου).

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Σίγα, ὁ Νιρέός.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ὁ Σοφοκλῆς!...

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Τὸ εἶπα...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ (κραυγῇ) Οἴμοι, τάλαινα!...

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Ὁ, μὴ μὲ ταλανίζῃς... ἴσως... μ' ἀγαπᾷ...

Καὶ τόρ' ἀνάμεινόν με, ἐπανέρχομαι.

(πορεύεται πρὸς τὸ μέρος καὶ ὁ Σοφοκλῆς).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ελπίνικη, μόνη

ΕΛΠΙΝΙΚΗ Ποίαν νά ταλανίσω ἐκ τῶν δύο μας;
 σὺ μὲν τὴν τόλμην ἔχεις, τρέχεις εὐελπίς
 νά τῷ εἰπῆς: «Σοφόκλεις» (τρέμω) «σ' ἀγαπῶ»
 Ἐγὼ δὲ, κακὴ μοῖρα! ἔτη τήκομαι...
 ...τὸν βλέπω κατ' ἐκάστην μετὰ τοῦ πατρὸς
 ἀλλὰ βωδὸς καὶ ἀναυδὸς ὁ ἔρωσ μου!
 Ἄς ἡδυνάμην... εἰς ἓν στήθος φιλικόν,
 εἰς ἔμφυχόν π' ὄν, γενναῖον, εὐσπλαγχνόν...
 τὸ πάθος τοῦτο ἅπαξ νά ἐμπιστευθῶ.
 Ν' ἀνακουφίσω ἐπ' ὀλίγον τὴν ψυχὴν,
 τὸν νοῦν ἀπὸ τὸ βάρος τὸ δυσβάστακτον.
 Οὐδεὶς γινώσκει τῆς καρδίας τὴν πληγὴν
 οὐδὲ καὶ σὺ ὁ τρώσας, οὐδὲ δύναιται
 εἰς ὀμηλίκους (οὐρανέ!) ν' ἀφηγηθῶ
 τ' ἀπόρρητόν μου πάθος, τὸ σπαράσσον με
 καὶ πυρπολοῦν διηνεκῶς τὰ σπλάγχνα μου.
 Ὁ ἔρωσ ὁ λαθραῖος καὶ σιγῶμενος
 αὐξάνει ἔνδον καὶ βαρύνει τὴν ψυχὴν,
 ἐνῶ πρὸς ἄλλους ὁ τὸν πόνον ἐκλαλῶν
 ἀνακουφίζει ἱκανῶς τὸ βάρος τῆς.
 Ἐρωσ, ὡς ταύτην τὴν ψυχὴν ἐλπίτωσες
 Τὸν Σοφοκλέα οὕτω κατατόξευσον
 πλὴν πραοτέρη, γλυκετέρη τῇ βολῇ,
 ἰδὲ μὴ ἀμαυρώσης κάλλος ἀχραντόν
 δι' ἀλγηδόνων τοῦ πικροῦ τοῦ βέλους σου!
 Ὁ ἔρωσ μου ὁμοιάζει μ' ἓνα Ἥλιον
 ὅστις φατίζει, θάλλει κόσμον ἔρημον!...

ΣΚΗΝΗ Δ'

Ἰωνομένη καὶ Ἐλπίνικη.

ἸΩΝΟΜΕΝΗ Τὴν Θελλιόπην εἶδα, ἣτις ἔσπευδε
 νά φθάσῃ ἓνα νέον διερχόμενον·
 δὲν μοὶ ἀρέσκουν οἱ πρὸς ἄνδρας ἀκκισμοί.
 Τὴ θέλει τόσον μαθρον εἰς τὰ βλέφαρα;
 Τὴ χρίεται ἀφρόνας μὲ ψιμμύθιον;
 Ἐκατόν ζεύγη ἔφερε μὲθ' ἑαυτῆς
 κρηπίδας, τὰ κρατοῦν ἐκεῖ αἱ ἄθραι τῆς
 αἱ τόσαι τῆς ὀμῆιδος πρὸς ἐπίδειξιν·
 διάβαθρα, βαυκίδας καὶ ἀμφίσφυρα,
 ἀσκέρας, εὐμαρίδας καὶ περιθάβρα.
 Ἐπὶ δερμάτων τί συρράπτει δέρματα,
 ἵνα φανῇ ὑψηλοτέρα, εὐκαμπτος;
 Τῶν Ὀπουντιῶν δὲν φορεῖ ἐνάτια,
 εἰν' ἐξ Ἑλλάδος, δὲν τὰ καταδέχεται·
 τὰ θέλει ὅλα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.
 Μηδίζει ἢ ἀθλία; θέλει μηδικά!
 Κεναὶ ὡς κολοκύνθαι αἱ ὀψίπλουτοι
 ἐν εὐμαρείᾳ δὲ βιοῦσαι κ' ἐν χλιδῇ
 ἀνήμενες τῶν τόσων παραδόσεων,
 θεσπῶν, πατρίων, δηλητηριάζουσιν
 ἐκ ματαιοφροσύνης ὁ,τι ἱερόν,
 τὰ ἔθνη, τὴν γλώσσάν μας, τὰ ἥθη μας,
 καινοτομοῦσαι, ἐκδοτοὶ δ' εἰς ἡδονάς
 κ' ἐκθύμως πᾶν ὄνειον ἀσπαζόμεναι,
 ξενολατρίας χάριν πύηκίζουσι
 καὶ πᾶν σεμνὸν Ἑλληνικὸν βδελύσσονται!
 (Τὰ ἀνωτέρω λέγει ἐκ φρόνου καὶ μὲ γερον-
 τικὴν φλυαρίαν, ἀπὸ ἡ Θελλιόπης εἶνε τελεία

έλληνική καλλονή, εἰρων ἢ γραιία εἰς ἄκρον
καὶ πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ πατρία).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ξενολατρεία! Νόσος ποταπῆς ψυχῆς!

ΩΚΥΡΡΟΗ Στηθοδεσμίδα φέρει καὶ μαστόδετα,
αὐτὰ δὲν τῆ ἄλλεῖπουν κ' εἰς τὸν ὄπνόν της,
ἄλλεῖπει δὲ τῶντι ἐκ τοῦ στόματος,
μυρσίνη, δείγμα τῶν δεικτηριάδων μας.
Γυναικονόμοι, ἂν τὴν συναντήσωσιν,
ὄτε πλανᾶται ἐν ταῖς ὁδοῖς νυχθημερόν,
δί' ἓνα ἢ δι' ἄλλον λόγον ποταπὸν,
τὸ πάνσεπτόν της ὄνομα θὰ γράψωσιν
εὐθύς εἰς τοῦ Κεραμεικοῦ τὸν πλάτανον
καὶ θὰ τῆ ἐπιβάλωσι τὸ πρόστιμον!
ἀπίσται, κόρη, πρὸς αὐτήν...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ἀλλόφρων) Ἐγνώρισες
τίς ἦτο ;...

ΩΚΥΡΡΟΗ Τίς;... ὁ διελθών; Ἡ ὄρασις
εἰς τῆς ζωῆς τὴν δύσιν δὲν μὲ βοηθεῖ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ποῦ εἶν' αἱ ἄβραι; . . .

ΩΚΥΡΡΟΗ Παρὰ τὸ Φαληρικόν
— ἄσει δορκάδες παίζουσιν— ἀλίπεδον.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ἐν ὄνειρόν μου νὰ ἀκούσης, κάθησον:
Μ' ἐφάνη ὡς νὰ εἶδον παῖδα πτερωτόν,
ὅστις τὰς πτέρυγὰς του μοὶ ἐδώρησε·
μεταβλήθεισα τότε εὐθύς εἰς πελαργὸν
πετάσ' ἀνέβην ἐπὶ δένδρου ὑψηλοῦ,
εὐρον δ' ἐκεῖ δύο πτηνὰ παμφίλτατα·
ἦτ' ὁ πατήρ μου καὶ ὁ σύζυγος αὐτῶν,
— ἠπόρουσαν δὲ καὶ μόνη, οὕσα ἄγαμος.—
Ἐνῶ θερμὰς τὰ ὄρνεα μ' ἠσπάζοντο
ἤρισαν αἴφνης μεταξύ των ζατηρῶς
καὶ ἔσχιζον τὰς σάρκας μὲ τὰ ράμφη των.
Εὐρέθην τότε εἰς δεινὴν θέσιν! οἰκτρὰν!

τὸ τοῦ πατρός μου σῶμα τὸ αἰμόφυρτον
μὲ τὰ πτερά μου ἐν στοργῇ ἐκάλυψα
καὶ ἔδεχόμην εἰς τὸ στήθος τὰς πληγὰς.
Ἄναλαβάν δυνάμεις τότε ὁ πατήρ
καὶ διὰ τῶν ὀνύχων ἀναρπάσας με
μακρὰν ποῦ τοῦ συζύγου μου μὲ ἔσυρεν.

ΩΚΥΡΡΟΗ Τοῦ δυσσοιῶνου τοῦτου φεῦ! ὄνειρό σου
ἀπόπτυσσον τὸν τρόμον...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ (φεύγουσα) Βλέπω, ἐφθασεν
ὄμιλος νέων· Φεύγω· μὴ μᾶς ἴδωσι...

ΩΚΥΡΡΟΗ Μὴ τρέχης τόσον... (ἀπομακρύνονται)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

*Χορὸς ὑποκριτῶν, Μυνίσκος, Κλιάνδρος, Μέναιχος, Μόλων
'Αρχίστρατος, Καλλιπίδης, Σάτυρος μετὰ τοῦ Δημοσθένους
ἐπιμερακίου, Πῶλος, Ἄλιξανδρος, Ἀριστόδημος, Θεόδωρος
'Αρχίας, Θεσσαλὸς, Νικόστρατος καὶ λοιποί.*

ΠΩΛΟΣ Τὸ γνωρίζω θετικῶς
ὑπὸ τοῦ ἀρχοντος ἐγένετο δεκτὴ
ἡ τραγωδία, φίλοι ἀριστούργημα!...
Ὁ Σοφοκλῆς, καθὰς γινώσκετε καλῶς,
τέσσαρας, πέντε, ἄλλοτε ὑπέβαλε
μετὰ μᾶς σατύρας, ἀλλ' ἀπηύδησεν
ἐν ὑποβάλλει τάρτα, ἀλλὰ λέοντα.

ΚΑΛΛΙΠ. Πᾶς δὲ καλεῖται;...

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (ταχίως καὶ ἐποκάφως) Σίγα, πῆθε, λοιπὸν
καὶ μάθε νὰ ἀκούης!

ΠΩΛΟΣ Ὁ Τριπτόλεμος.
Δὲν ἔχω δυσκολίαν νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ.
Θεοφιλῆς εἰς ἄκρον καὶ θεοσεβῆς

διὰ τοῦ ἔργου τοῦτου ὑπηνίξατο
τὴν τέλεσιν μεγίστης πανηγύρεως
ἐχούσης χαρακτήρα δὲ θρησκευτικόν.
Κυρίως περί γεωργίας πρόκειται.
Ἐπ' ἀγελάστου κάθηται ἡ Δήμητρα,
βεβουθισμένη εἰς ὕλην, εἰν' ὁ Εὐρόλοπος,
ὁ Διοκλῆς, ὁ Ἰακχος, Τριπτόλεμος,
Ἐκάτη, Ρέα, Περσεφόνη καὶ Ἑρμῆς
ἡ γραῖα ἡ Ἰάμβη, αἱ τοῦ Κελεοῦ
τοῦ βασιλέως κόραι, πρόσωπα πολλὰ,
ἅπερ λαμβάνουν μέρος εἰς τὸν ἀγυρμόν,
εἰς τὴν ἐπιδαυρίαν καὶ γεφυρισμόν.
Τί λαμπαδηδρομία! τί καθαρισμοί!
Θαυμάσιον τὸ ἔργον! μεγαλοπρεπές.
Ἴδου ὁ πρῶτος στίχος τὸ ἀνέγνωσα
... «Γῆ, μήτηρ πάντων, πλουτοδοτειρα Ἰνιτῶν».

- ΚΛΕΑΝΔΡ.** Δὲν μοι ἀρέσκουν ἔργα μυθολογικά.
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Αὐτ' εἶνε ἡ πηγή τῆς τραγωδίας μας.
ΜΥΝΙΣΚΟΣ Καὶ ἱστορίαν μὴ δὲν ἔχει ἡ Ἑλλάς;
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ...Διὰ τοὺς Θουκυδίδας κ' Ἡροδότους τῆς.
ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ἡ τοῦ Φρυγίου «τῆς Μηλίτου ἀλωσις»
κ' οἱ «Πέρσαι» τοῦ Αἰσχύλου δὲν σ' ἀρέ-
σκουσιν ;
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Εἰν' ἐξαρέσεις· εἰς τὸ ἀπαγγελτικόν
οἱ ἄθλοι τῶν ἡρώων μόνον ψάλλονται,
τὸ δράμα μίση ἀπαιτεῖ, πάθη, ὄραϊς.
ΘΕΣΣΑΛΟΣ Δὲν εἶνε τοῦτο ζήτημα. Οἱ ποιηταὶ
σκοπίμως εἰς τὸν νοῦν τῶν συλλαμβάνοντων
τῆς ἀπαιτήτης ἐποχῆς ὑπόθεσιν
διὰ νὰ μὴ ταράττουν τὴν ψυχὴν ἡμῶν
διὰ γνωστῶν καὶ ἀληθῶν δυστυχεῶν.
ΜΟΛΩΝ Τὸ ἀληθές ὅτι ποτὲ δὲν ἔδειξε
τῶν Ἀθηναίων ὁ δῆμος ὁ φιλέοργος

τόσον ἐνδιαφέρον εἰς δραματικὸν
ἀγῶνα, ὡς εἰς τὸν προκείμενον.

ΠΡΩΟΣ

Ἴδου

ὁ λόγος· συντελεῖ ἡ ἀφιξὶς πολλῶν
τοῦ Κίμωνος ἐκ Σκύρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
ἐννέα στρατηγῶν, οἵτινες φέρουσι
μετὰ τὴν τῶν Περσῶν εἰς Εὐρυμέδοντα
πανωλεθρίαν.— τοῦ Θησέως τὰ ὄστα
κ' ἐν τῷ βαμφο Διονύσου εἰς τὸ θέατρον
σπονδῶς, πρὸ τοῦ ἀγῶνος θά ποιήσωσι.

ΛΑΕΣ.

Τρισμῦριοι ἐκεῖ θά εἶνε θεατῶν·
ἐξαισιον καὶ ἐπιβάλλον θέαμα !

ΑΡΧΙΕΣΤΡ.

Πῶς δ' ἰδυνήθη—πῶς—ν' ἀνεύρη τὰ ὄστα,
ὁ Κίμων τοῦ Θησέως ;

ΠΟΛΟΣ

Εἰν' ἀπίστευτον

πλὴν ἀληθές ἐν τοῦτοις. Μέγας αἰετός
ἐπὶ τὴν Σκύρον οὐρανόθεν καταπτὰς
καὶ κόπτων μὲ τὸ ράμφος καὶ τοὺς ὄνυχας,
τόπον τινὰ βουνοειδῆ ἐνδεικτικῶς,
ἐκ τῆς ἀμνηστίας τὸν ἐξήγαγε·
θεῖα συνάρσει, συμφρονήσας δ' ἔσκαψε,
κ' εὐρέθη θήκη παρμεγίστου σάματος
αἰχμὴ χαλκὴ καὶ ξίφος παρακείμενα,
ὅλα δ' ἐπὶ τρήρους ἐκομίσθησαν,
κ' ἐν δόξῃ περὶ ὄρθρον μεταφέρονται
αὐριον εἰς τὸ ἀστὺ πανηγυρικῶς.

ΕΥΦΟΡΙΩΝ

Οὕτω δὲ τῆς Πυθίας ὁ δοθεὶς χρησμὸς
ἡμῖν τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ Φαίδωνος -
τοῦ ἀρχοντος, πληροῦται εὐτυχῶς
κ' ἐντίμας τὰ ὄστα του θά φυλάττωμεν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Σὰς λέγω τοῦτο, φίλοι, ἐμπιστευτικῶς
ὅπερ μεγίστην μᾶς περιποιεῖ τιμὴν,
εἴαν νικήσῃ ἡ Ἀττικὴ μας μέλισσα,

ὁ πρῶτος τοῦ θιάσου καὶ συνάδελφος,
τοῦ Περικλέους συνοδὸς καὶ σύμβουλος,
ἀναγορευέται βεβαίως στρατηγός.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (μοχθηρῶς) Σπουδαῖον βλέπεις! Μὴ ὁ
[Ἀριστόδημος

κατώτερός σου ἐν τῇ ὑποκριτικῇ
δὲν εἶνε πρέσβυς μ' ἑκτακτον ἀποστολήν.

ΝΙΚΟΣΤΡ. Ἐκαστος ἔχει τὴν ἀξίαν του.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ἄ! ναί.

Δὲν λέγω πλὴν τῆς τραγωδίας ὁ πατήρ,
τῶν προσωπείων ὁ κλεινὸς ἔρευρετής
καὶ τῶν θεῶν ὁ πλάστης καὶ δημιουργός,
ὅσ' ἀδικήσῃ μεγάλως εἰς τὸν ἑκτακτον
αὐτὸν ἀγῶνα, εἴαν μείν' ἀγέραςτος!
Καὶ δευτερεία, εἴαν λάβῃ, ἐντροπή!
'Ἀρκεῖ ὅτι ἠττήσῃ—εἴν' ἐπαίσχυντον—
ὑπὸ τινος φλυακογράφου... κάποιου
ναί... Σιμωνίδου... εἰς τὸ Μαραθῶνιον
ἐκεῖνο ἐλεγείον...

ΠΡΑΟΣ ὦ, μὲ συγχωρεῖς!

Εἴν' ὁ Αἰσχύλος μέγας, ἀπροσπέλαστος,
ζηλοὶ δὲ τὸ ἄδρὸν αἰεὶ κ' ὑπέρογκον
Τιτάνας πλάττων καὶ θεοὺς καὶ ἥρωας
καὶ χαρακίρας ἀκλονήτους καὶ βαρεῖς
πνεύματα, νόμους καὶ φρικτάθη τέρατα,
τὸ ἐλεγείον πλὴν, ὦ βέλτιστε, πολὺ
μετέχει τῆς τοῦ συμπαθοῦς λεπτότητος,
ὃ τοῦ Αἰσχύλου κατ' ἐμὲ ἀλλότριον.
Ἄλλως τε εἶνε μέγας νοῦς, δαμόνιος
καὶ ἐξοχος ἐν πάσιν, ἐπιμήθη δὲ
δι' ἀνδριάντος εἰς τὸ θέατρον ἐντὸς
ὑπὸ τοῦ Δίμου, τῶν ἀρχόντων καὶ ἡρώων.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Δὲν ἔμεινέ τι ἄλλο ἢ ν' ἀκούσωμεν
ὡς καὶ τὸν Σοφοκλέα μέγαν τραγωδόν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Διατί ὄχι; ψυχολόγος ἀριστος
εἰς τὰς καρδίας κύματα τεράστια
πρὸς ἔλεον ἐγείρει τέρπων, συγκινῶν.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Τοῦ δράματος Αἰσχύλος ἢ ἀμυγδαλῆ
πρῶτος τοὺς θάμνους πῶς ἀνθῶν ἐδίδαξεν.
'Ἡ ποιήσις τοῦ μεγαλείου ἐμπλεως
ἐμποιεῖ τρόπον διὰ μέσων αἰσθητῶν
τοὺς οὐρανοὺς ἐγγίζει κ' ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ
σὺρ' εἰς τὰ βάθη αἴφνης τοῦ Ὠκεανοῦ
πτήσσον καὶ τρέμον, τὸ ἀκροατήριον.

ΠΡΑΟΣ Ὁ νοῦς νὰ κρίνῃ πρέπει, ὄχι ἡ αἰσθήσις.

ΑΡΧΕΙΣΤΡ. Οἰκείως ἔχεις βλέπω πρὸς τὴν ποιήσιν.

ΠΡΑΟΣ Μὴ σκηνικὸς δὲν εἶμαι;...

ΔΗΜΟΣΘ. (ἐνθουσιωδῶς) ὦ, σ' ἐθαύμασα
ἐν τῇ «Ἡλέκτρα» ὅτ' ἐκράτεις τὴν σποδόν!

ΠΡΑΟΣ Ἴσως διότι ἦτο ἡ τοῦ τέκνου μου. (ἐν θλίψει).

ΔΗΜΟΣΘ. Ἄνηθος εἶμαι, μείραξ ἔτι ἀμαθῆς,
ζητῶ νὰ μάθω παρ' ὑμῶν διδάσκαλοι,
διότι ἔχω φυσικὰ κ' ἐπίκτητα
—πλεονεκτήματ' ὄχι—ἐλαττώματα,
εἴαν σπουδάσω παρ' ὑμῖν ρητορικῆν,
δόναμα ν' ἀποβάλλω μέρος ἐξ αὐτῶν,
νὰ διορθάσω ἄλλα καὶ ἀγορητῆς
νὰ γίνω ἐπὶ τέλους, ἂν οὐχὶ λιγύς
ἀλλ' ἀνεκτὸς τοῦλάχιστον.

ΚΑΛΛΙΠ. ὦ ἔφεσις!

ΠΡΑΟΣ Ἴδοῦ, ὦ παῖ, τίς εἶνε ὁ κατάλληλος
τῶν σῶν ἐλαττωμάτων πρὸς διορθάσιν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δὲν ἀντιτείνω πλὴν καταλληλότερος
ὁ Σάτυρος ἐξ ὅλων ἔχ' ὑπομονήν!

- ΣΑΤΥΡΟΣ Ναι εὐχαρίστως, τέκνον. — Ἀπὸ αὐριον.
 ΔΗΜΟΣΘ. Εἰπέτε μοι γεννᾶται ὁ ὑποκριτής ;...
 ΣΑΤΥΡΟΣ Ὡς ποιητὴς βεβαίως καὶ προάγεται
 διὰ μελέτης χαρακτήρων καὶ ἠθῶν,
 τῆς ἱστορίας καὶ λοιπῶν καλῶν τεχνῶν.
 ΔΗΜΟΣΘ. Ὑπόκρισις τί εἶνε ;
 ΣΑΤΥΡΟΣ Ἐπιτήδευμα
 μυστηριώδες, θεῖον, ἀναπαριστὸν
 τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀτίθασσα,
 ἐξευγενίζον τὴν ψυχὴν. Ἐνσάρκωσις
 τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ,
 μετὰ τῆς μουσικῆς δὲ καὶ ποιήσεως
 ζῶσα, ἑπάτη τῶν ἀρραίων τῶν τεχνῶν.
 ΔΗΜΟΣΘ. Διδάσκεται δὲ αὕτη ;
 ΣΑΤΥΡΟΣ Εἰς τοὺς δεξιούς ἐκ φύσεως !
 ΔΗΜΟΣΘ. Καὶ ποῖα μέσα ἀπαιτεῖ ;
 ΣΑΤΥΡΟΣ Κυρίως τρία, παῖ, πρὸς εὐδοκίμησιν.
 Σκηρικὸν κάλλος, μνήμην, φωνὴν εὐκαμπτον,
 ἧς ἄνευ πάντα ἔ' ἀνωτέρω μάταια.
 ΔΗΜΟΣΘ. Ἀκριδῶς εἶπας ὅσα μοι ἐλλείπουσιν...
 Ἡ θέλησις μοῦ μένει καὶ τὸ ἐφετόν :...
 Ὡς καλὴ τέχνη δ' ἔχει τοὺς κανόνας τῆς ;
 ΣΑΤΥΡΟΣ Καὶ ἰδικούς τῆς καὶ συλλήθδην τῶν λοιπῶν.
 ΔΗΜΟΣΘ. Ν' ἀσκήται τις ποῦ δὲ ὀφείλει διαρκῶς ;
 ΣΑΤΥΡΟΣ Εἰς προσῶδιαν, διαγράσεις, εὐπνοίαν,
 διάρθρωσιν καὶ στίξαν, κοσμιότητα,
 εἰς τὰς κινήσεις ὀφθαλμῶν καὶ κεφαλῆς
 εἰς στάσεις γραφικὰς, φωνῆς διανομήν,
 τὰς μεταπτώσεις κ' ἐκδηλώσεις τῶν παθῶν
 ψυχολογίαν δ' ἐπὶ πᾶσι σπουδαίῃ,
 καὶ τέρπει μέτρον τὸ προσήκον πάντοτε.
 Εἰς τὰς χειρονομίας ἔσο φειδωλῶς
 ἐκάστη κίνησις χειρὸς ἁρμονικῶς

- νά συμφωνῆ μετὸν σκοπὸν τῆς φράσεως
 καὶ νά προσθέτῃ τόνον, ὕψος κ' ἐννοίαν.
 Ὡς δυσχερὲς ἐκάστου πάθους τὴν φθόγγον
 νά εὐρῆ τις καὶ ἀπαδώσῃ τεχνικῶς,
 οὐχὶ δ' ὀβρυείαν, τὴν γνησίαν τοπικὴν,
 συνάμα δὲ καὶ ὄψεως διάπλασιν,
 ἐνδομοχοῦντος πόνου ἀντανάκλασιν,
 ἧτις ἀρθόγγως πλείστα ὅσα ἐκδηλοῖ.
 Τοῦ κλίματός μας ἔνεκα, τῆς θέσεως,
 τῶν τόσων κόλπων καὶ ὀρέων χαμηλῶν,
 ἐναλλαγῆς χρωμάτων τῆς θαλάσσης μας,
 καὶ ὅλων τῶν στοιχείων τὸ μεταβλητὸν,
 συμπέτρου φύσεως Πριωτέως ζωντανοῦ
 ἐν τάχ' εἰς τὰς αἰσθήσεις ὑποπίπτοντος,
 ἡ ποικιλία καὶ φωνῆς διάθλασις
 μετὰ εὐστρόφου κ' εὐαγώγου φράσεως
 τοῦ ἔθνικοῦ μας φθόγγου ἔστω γνᾶρισμα..
 ΔΗΜΟΣΘ. Καὶ ὅλα ταῦτα τάχιιστα διδάσκονται ;
 ΣΑΤΥΡΟΣ Βραχὺς ὁ βίος, ἡ δὲ τέχνη μακρὰ, παῖ !
 ΠΡΑΟΣ Περὶ τὴν δεξιὴν ἔνωρις, ὁ Σοφοκλῆς
 ἐδῶ θὰ ἐλθῆ εἶπεν εἰς τὸν Φάληρον
 καὶ θὰ μᾶς ἀναγνώσῃ τὸν Τριπτόλεμον.
 Κάτι θὰ τῷ συνέβῃ ἀπροσδόκητον,
 ὀφίας δ' οὐσῆς καὶ ἡλίου δέοντος
 βραδεποροῦντες, φίλοι, ἐπανέλθομεν...
 ΝΙΚΟΣΤΡ. Ναι, εἰς τὸ ἄστυ ἐπιστρέψωμεν.
 ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ἐγὼ
 θὰ μείνω ἐπ' ὀλίγον διὰ νά λουσθῶ.
 Χαίρετε πάντες, ἐπαναβλεπόμεθα.
 (ἀπέρχονται πάντες).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Μυνίσιος μόνος.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Φιλόψογον σύ γένος και άχάριστον,
 άσπλάγχχνως καταλείπεις τόν διδάσκαλον,
 όστις νά σ' αναδείξει έκοπίασεν,
 όστις ώς άλλος ήλιος σ' έφάτισε
 και στρέφεται καθώς ήλιοτρόπιον
 πρός άλλον νέον ήδη ανατέλλοντα.
 θά τόν σκιάσω όμωσ όσον δυνηθώ,
 τόν Σοφοκλέα παιδιόθεν τήν μισώ,
 ή καλλονή του μ' είνε άνυπόφορος
 διότι ή φύσις μοι έφάνη μητριά!
 ένφ αυτόν ώς μήτηρ περιέβαλψε.
 Ν' άκούω, έβαρόνθην τούς έπαινους του
 είν' ύψηλά και δέν τόν φθάνω, άλλήδες...
 θά τόν μπερτερήσω όμωσ τάχιστα.
 Μικρά Σελήνη, τόν μεγάλον Ήλιον
 σβύνει πολλάκις ίσταμένη πρό αυτό!
 (καλύπτεται ώς ό Περικλής ποτε δηηγορέν)
 "Όσ Περικλής θά πράξω με τήν χλαίναν του.
 Μακρόθεν, ή πλησίον θά τόν πολεμώ.
 Τόν είδα πρό όλίγου διερχόμενον
 εκεί μακράν και επί τούτου έρεινά...
 θά προσπαθήσω... πλην τί βλέπω! έφάσεν
 ή Θελζιάπη... μετ' αυτού! 'Αδύνατον!
 Νά τώ πιστεύσω; τίς; ή Θελζιάπη μου;
 (άκοσίρεται άπισθεν λίθου τινος και κρτάτεται παρά τήν
 άκτήν διαρκώς παρατηρών βλοσυρός).
 Και πώς τιαούτην άφραν μόνη μετ' αυτού;
 σ' εύγνωμονώ, διότι σύ μου ήνοιξες,

ό Κεραυνή, τώ όρματα, άλλα έλθέ,
 κατάβα, πληξόν, άνοιξόν τά σπέρνα μου
 δανείσθητι τώ πέρ των εις άπόδοσιν
 τιαούτον πέρ δέν θά εύρης ούδ' εις τήν γήν,
 ούδ' εις τόν 'Αδην, ούτε κ' εις τόν 'Ολυμπον.

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Σοφοκλής, Θελζιάπη, Μυνίσιος (κτεκρυμμένος)

ΘΕΛΖΙΟΠΗ (Παρακολουθείται τόν Σοφοκλέα ζητούντα ν' άπομακρυνθί)

Μή σπεύδης...! μείνε... νά σέ είπω άλλό τι...
 πώς με ταράττεις, έλησμόνησα... ά, ναι!...
 Τελείται αύριον άγών... τώ έννοείς;
 φθάνει ό Κίμαν και τώ άνθος του στρατού,
 άφού τούς Πέρσας κατετρόπωσεν... ά ναι!...
 Σύ τώ γνωρίζεις... και κομίζει τά όστά
 ...Τι λέγω; δέν ήξεύρω... θέλω νά είπώ...
 αύριον άγει έορτήν ή πόλις μας
 έν τώ θεάτρω... σοβαράν... χαρμόσουνον...
 Τόν φοίνικα θά λάβη δέ ό νικητής
 έκ τής χειρός... άκούεις;... διατί ψυχρός
 και άπαθής και αιωνίως σκεπτικός;
 ...άμείλησα λοιπόν εις τόν πατέρα μου,
 τώ γέρας θά τώ λάβης έκ χειρός του!...

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (έκ τής κρέπτης του) ά! (σιγά μη άκούόμενος)
ΣΟΦΟΚΛΗΣ Δικαίως, ναι' άδίκως, όχι πάποτε!

ό 'Αφεψίαν είνε έντημος άνήρ,
 τιαούτην πράξιν δέν θά κάμη μουσάραν.

ΘΕΛΖΙΟΠΗ Δικαίαν λέγε' είσαι άξιός τωών.
 Ποτέ δέν μοι ήρνίξη τώ έλάχιστον·

δέν έχει άλλον εις τόν κόσμον πλὴν ἐμοῦ,
ἀρκεῖ νὰ τόν θωπεύσω... πράττει, ὅ,τι τῷ...

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Παῖθε· θά φύγω· σέ οἰκτεῖρω, ἀληθῶς.
(κινεῖται νὰ φύγῃ) (ἐμποδίζουσα αὐτόν)

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Ναί, οἰκτερόν με· πλὴν μὴ φύγῃς, φίλτατε·
ἀφες νὰ με καλύψῃ με τὸν πέπλον τῆς
ἡ νύξ καὶ νὰ μὴ ἴδῃς τὸ ἐρύθημα,
ὅπερ ἀνέβη ἐπὶ τοῦ προσώπου μου!
θέλω νὰ σ' εἶπω, ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ εἰπῶ...
(ἐκρήγνυται εἰς δάκρυα καὶ λυγμούς ὑποκόφους).

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (ἀκροῖται· ἀρχεται σκότος ἐν τῷ λογεῖο καὶ τοῖς
παρασκηνίοις).

Νύξ μέλαινα, μὴ μ' ἀφαιρῆς τὴν αἰσθήσιν
τὴν πρῶτην τῆς ὀράσεως· μὴ μ' ἀδικῆς
ἢ δός μ' εἰς ἀνταπόδοσιν τὴν ἀκοήν
εὐαισθητόν. (Τὶ ὁ μωρός παρακαλῶ ;...)
...εἰς ὅσα νὰ ἀκούσω ἀποστρέφομαι.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Μάτην θρηνεῖς... τι φοβερόν θά με εἴπῃς ;
ἀκουσον, Θελξιοπῆ, μίαν συμβουλήν.
ἂν εἶμαι, Σοφοκλῆς, δέν τρέχεις κίνδυνον.
Πλὴν σεαυτὴν αἰδέσθητι, τοῦ ἀρχοντος,
ὦ θύγατερ! ὦ! μὴ ἐκθέτεις τὴν αἰδῶ,
τὸ φύλλον σου, τὸ γένος, καταλείπουσα
τὸ ἄστυ ἐν τοιαύτῃ ᾠρᾷ τῆς νυκτός.
Μὴ πρὸς τὰ σκότη τόσον ἐμπιστεύεσαι·
φοβοῦ αἰσχρὰς τῆς ἐρημίας προτροπᾶς,
διότι ἀλλως θ' ἀπολέσῃς θησαυρόν!
ἢ Ἄρτεμις δέν εἶνε πάντοτ' ἀφωγός.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Τὴν συμβουλεύει καὶ συνάμα ἀπαθεῖ,
ἐνφ' ἐγὼ γονυκλινίς ἰκέτευον,
νὰ ἀσπασθῶ τὸ πέλμα τῶν σανδάλων τῆς,
καὶ μεθ' ὑπεροψίας μ' ἀπεδίοξε.

ΘΕΑΣΙΟΝΗ ...Δικαιολόγησίς μου ἡ ἀξία σου,
παῖε ἡ νύξ, ὅταν ἴδῃς τὴν ὄφιν σου.
Δέν εἶνε ἐρημία τὸ ἀλίπεδον·
τὸ σῆπταν ἀνευρίσκω ἤδη μετὰ σοῦ.
...Σὲ ἀγαπῶ, Σοφοκλῆς, παρεφρόνησα,
ὦ ἀνοιξὸν τοὺς κόλπους σου καὶ σῶσόν με,
μόνον ἐκεῖ θά εὕρω τὴν ἀπόλαυσιν...
...δός με τὴν χεῖρα, ψαῦσον τὴν καρδίαν μου
κ' ἐκ τῶν παλμῶν τῆς μὴ ἀφίσχῃς νὰ θραυσθῇ.
...Τὸ περπολοῦν με πάθος σθέσον, Ἰλευς,
τὸ φίλημά σου δρόσος· ἡ πνοή σου ἥλιος·
δι' ἐν μου βλέμμα γόνυ κλίνουσι μύριοι
εἰς ἐν σου νεῦμα διδώ αἶμα, σῶμα, φῶς.
...Δός με τὰ χεῖλη νὰ θηλάσω τὴν ζωὴν,
..μὴ μοῦ μαράνης δροσερὰν νεότητα...
Λάβε σπινθήρα μόνον ἐκ τοῦ στήθους μου
τὴν εὐφροσύνην τῆς ζωῆς νὰ αἰσθανῆς...

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Δέν εἶσαι ἀγαλμα γυμνόν καὶ πάγκαλον
ἐξευγενεῖζον καὶ τὸν νοῦν μας ἀνυψοῦν.
Εἰς νύκτ' ἀπέληνον ἐμπρός μου φαίνεσαι
Σκυανία νύμφη ἱερόδουλος,
βάκχη γυμνὴ τὸ φύλον σιγματίζουσα,
Ποῦ ἡ αἰδῶς, τὸ ἤθικόν κατέφυγον
ἀφρὸ ἐκ στέρνιον κόρης ἐδραπέτευσαν ;

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Γλυκότερα τὰ βέλη 'νε τῆς Κύπριδος
ἀπὸ τὰ τόξα τῆς σεμνῆς Ἄρτεμιδος...
...εἶσαι τοῦ ἔρωτος ἀστείρευτος πηγὴ
τὸ δροσερόν τῆς νύμφης πῆμμευρεῖ τὴν γῆν
ἀφες νὰ βᾶψω χεῖλη τὰ φλεγόμενα!
(ὁ Σοφοκλῆς βλέπει ἀπαθῶς καὶ σοβαρῶς)

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ἄντ' τῆς Ἥρας τὴν Νεφέλην δυστυχῶς
περιπτύχθη βᾶσανον δ' Ἰζιανός
ὑφίσταμαι ἐνταῦθα ὁ ταλαιπώρος!

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἄν ἦτο ἄλλη θ' ἀνεχάρουν πάραυτα
 πλὴν σέβω τὸν πατέρα καὶ τὴν θεῶν σου.
 Τὸ ἐκχειλίσαν αἰσθημὰ σου ἂν ποτε
 ἐπαναλάβῃς εἰς τι ἀνθρωπάριον
 ἐν χρόνῳ δὲ κεκαρμένον, πρόσσεζον καλῶς
 νὰ ἐξομολογήσῃς εὐπρεπέστερον
 εἶσαι πλουσία, οἱ μνηστήρες δὲ πολλοί,
 πτωχὸς τεχνίτης εἶμαι πλὴν ἐνάρετος,
 τοιαύτας λέξεις ἄς μοι εἶπες ὄφειλες
 ν' ἀνακοινῶσθαι μόνον διὰ τοῦ πατρός.
 Ὡς σὺ κ' ἡ τέχνη εἶν' εὐγενής! Αἶ! πῆγαινε.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Τοιαύτην ὕδριν αὐτὴ θὰ τὴν ἀνεχθῇ;
 (παύσας σόντομος. Ἡ Θελζιάκη ἰσταται ὡς κραυ-
 νόκλητος).

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Τὰ νῦτα δὲν σοὶ στρέφω. Τοῦτο σὲ ζητῶ
 ν' ἀναχωρήσῃς καὶ νὰ μείνῃς μόνος μου,
 ἂν μὲ τὸ διατάξῃς, τότε δύναμαι
 νὰ γίνω συνοδὸς μέχρι τοῦ οἴκου σου!

ΘΕΛΖΙΟΠΗ (ἱερῶς καὶ ἀπορασιαστικῶς)
 Εὐγενῶμων' ἔχω τὰς θεραπαινίδας μου.
 (ἀναχωρεῖ μετὰ σπουδῆς).

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (ἐξέρχόμενος ἱεῖμα ἐκ τῆς κρήνης τοῦ θρησκόμενου
 τῆ φωνῆ)
 Ἴδου στιγμὴ νὰ ἐκφρασθῶ τὸ πάθος μου.
 Δίψαν Ταντάλου ἀκριδῶς αἰσθάνομαι
 ὅταν τὴν δλέπω καὶ ἡ γλῶσσα φλέγεται
 τὸ μυστικόν σου τόρα ὅτε ἔμαθον
 θὰ πέσῃς εἰς παγίδα μου ἀνύποπτος.
 Ἡ ἐπαρσίς σου ἐκυλίσθη, ναί... χαμαί...
 καὶ ἐπατίθ' ὑπὸ τῆς πτέρνης ἔραστοῦ
 τὴν νύκτα ταύτην, εἰς ἀκτίνην, πανέρημον!

Τοιοῦτου ἀποκρόρου εἰμί κάτοχος
 σὺ, δ' ὦ Ἑρμῆ, πανυδριγε, βοηθὸς γενοῦ.
 (τὴν ἀκολουθεῖ).

ΣΚΗΝΗ Η'.

Σοφοκλής, (μόνος)

Τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν τὸ μέγιστον,
 φιλία,—σπάνιον φυτὸν, δυσεῦρετον,
 μοιραίως ἐν Ἀθήναις,—ὕλαγόρευσον,
 μήπως ἐπελαθόμην τοῦ καθήκοντος.
 Μακρὰν συμφέρον, κ' ἐξ αὐτῆς τῆς μνήμης μου
 σὺ, τὸ ρυθμίζον, παραλῶν, συνενοῖν,
 τὰς σχέσεις δύο ὄντων ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 Ἄν δὲ στοργὴν εἰς τὸν δοτῆρα τῆς ζωῆς
 τὸν φυσικὸν γεννήτορα ὀφείλομεν,
 πόσῃν εὐγνωμοσύνην εἰς διδάσκαλον,
 πνευματικὸν πατέρα, ἄλλον πλάστην μας,
 εἰς τὸν δοτῆρα ἠθικῆς καὶ γνώσεων;
 Αἰσχύλε, ὀδηγέ μου, καὶ λατρεία μου,
 σὺ ἐν θαλάσῃ χειμερίῃ, φάρε μου,
 σὺ, στυλοβάτα τῆς θαλάσσης τοῦ νοῦ μου ὁ
 δημιουργήσας κόσμους ἄλλους ἐν ἐμοί,
 σύγγναθ', ἂν τολμήσω νάνος αἶριον
 ...ν' ἀγωνισθῶ... ναί μετὰ σοῦ τοῦ γίγαντος!...
 τὸ πράττω... ὄχι, ἵνα φθάσω μέχρι σοῦ...
 ...νὰ ψεύσω μόνον τ' ἄκρα τῶν πεδίων σου!
 πῶς ἄλλως ν' ἀξιώθω κἂν τῆς τιμῆς
 εἰς γάμον νὰ ζητήσω... ὄνειρον βραχύ!...
 Φύσεως φιλοτέχνημα τὸ κάλλιστον,
 εἰκὼν Παλλάδος, γυναικῶν ἡ εὐκλεία,

μεγάλοι ὄφθαλμοὶ καὶ διαλάμποντες,
 ὑακινθῖνα ἀνθεῖ, κόμη ἐμφερής,
 βάδισμα τεταγμένον καὶ βραχύτατον
 σῶμα καλὸν καὶ σχῆμα, ὡς κυάρισσος
 ἢ ὡς ὁ φοῖνιξ, ἡσυχῇ σειόμενον,
 ὅπερ ὑποσαλεύουν αὐρ ἔρωτικά!
 Πῶς νὰ σὰς λησμονήσω;... ὦ, δὲν δύναμαι,
 Νάρκισσε, ἴσο εὐτυχέστερος ἐμοῦ!
 ἡρέμα ψαύων τῶ δακτύλῳ τὴν πηγὴν
 σὺ καλλονὴν λανθάνουσαν ἐξήλειπες!
 Ἐγὼ δὲ βλέπων Νηρηίδα, ἀπιστος,
 ἂν ψαύσω μᾶλλον, ἐκβαρβοῦρ' ἐξίσταμαι.
 Ποτὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μου δὲν ἐτόλμησα
 νὰ ἀνυψώσω μέχρι σοῦ· θνητὸς οὐδεὶς
 θὰ μάθῃ τὴν λατρείαν... τὴν μανίαν μου!
 Φρουροὶ τοῦ ἔρωτός μου δύο ἄγρυπνοι
 διηνεκῶς ἔνδον ἐμοὶ παλαίουσιν,
 ἢ συμφανοῦσι, συνασπίζονται, ἀλλὰ
 εἰς τὴν προσέγγισίν σου μηδενίζονται.
 Νήπιον, ἔρωτος, εἰς' ἀκαταμάχητον.
 Φιλοδοξία, ἔρωτος, πάθη, φεῦ! σφοδρὰ
 Ποῖον; ὦ ποῖον εἶσαι ἰσχυρότερον;

«ἐνφοροισασθεὶς λαλεῖ γεγονοῖα τῆ φωνῆ, ἢ δὲ θελξιότη τὸν κληροῖζει

αἰρήνης καὶ ἀκούει τῶν τελευταίων τῶν λέξεων)

ὦ δι' ἐμὲ ἐν τούτοις ἂν ἐπρόκειτο
 νίκας νὰ λάβω δισχιλίους αὐθαρεῖ
 καὶ ν' ἀπολέσω μίαν Ἑλπινίκτην μου...
 θὰ προετίμων χιλιάκις ναὶ! αὐτὴν
 κ' εἰς κόρακας θὰ ἔστελλον τὰς δάφνας μου.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Θελξιόπη καὶ ὁ ἄνω.

ΘΕΑΣΙΟΠΗ (μοχθηρῶς) Θὰ χάσης καὶ τὰ δύο τότε αὐθαρεῖ.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Μὲ ἴκουσες; εἶνε κακὸς ὁ τρόπος σου.

ΘΕΑΣΙΟΠΗ Ἔστω! μὲ εἶνε πάντῃ ἀδιάφορον!

Εἶμαι ἐχθρὰ σου· σὲ τὸ λέγω φανερά·
 δὲν εἶχ' ἀνάγκην νὰ τ' ἀκούσω παρὰ σοῦ,
 ἐκείνη μὲ τὸ εἶπεν ἀκουσίως τῆς·
 τὴν ἔφερα ἐδῶ τὴν Ἑλπινίκτην σου!
 Ποτὲ δὲν ὑπεπτεύθην ὅτι δι' αὐτὴν
 (ἀπεργάνως) ἀπέρριψες ἐμὲ καὶ μ' ἐζητυτέλισες.

Τὴν ἐθεώρουν φίλην καὶ σ' ἐξύθρισα
 ἐνάπιον τῆς... ποῖα εὐχαρίστησις!...
 φαίνεται ὁμως τόσον ἐτυράννησα
 χωρὶς νὰ τὸ εἰξεύρω τὴν καρδίαν τῆς
 καὶ διαρκῶς, δεινῶς, ἐν τῇ ἐξάψει μου,
 ὡσ' ἔπεσ' ἐμπροσθέν μου, ἀδρανῆς, νεκρά!
 τὴν ἐγκατέλειψα χαμαὶ καὶ ἐρχομαι,
 Σοφόκλεις, νὰ σὲ εἶπαι: «θὰ ἐκδικηθῶ!»

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ὁ ἀνοικτίρμον! ποῦ τὴν ἐγκατέλεσες;
 ὅς σπεύσωμεν ὁμοῦ πρὸς σαιτηρίαν τῆς.

ΘΕΑΣΙΟΠΗ Ὑπαγε μόνος... ἂν ὑπάρχη τις ἐλπίς
 εἰς τὴν ζωὴν νὰ ἐπανέλθῃ, αἱ! ἀρκεῖ
 τὸ βλέμμα αὐτό καὶ μόνον κεραυνῶς... εὐθὺς
 νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν θάνατον·
 ἰκανὸς οἶκτος εἶν' ἡ ἀπουσία μου!

*(ὁ Σοφοκλῆς ἀπεύθει ἀνασθεὶς πρὸς σαιτηρίαν αὐτῆς πρὸς τὸ
 μέρος ἐξ οὗ εἰσῆλθεν ἡ θελξιότη).*

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Θελξινόη, Μυνίσκος (εμφανιζόμενος).

- ΘΕΛΞΙΟΠΗ** (κράζουσα) Μυνίσκε, ως σέ είπον, ενεργήσαμεν από κοινοῦ ἀπόψε. Σὺ μὲν τὸν λαόν... λάβε πρὸς τοῦτο ὅσας θέλεις μνάς... ἐγώ... τοὺς κριτὰς ὅλους φέρω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅσα δὲ τέχνη γυναικὸς κ' ἐπίνοια δύνатаι νὰ ἐρεῦρη πρὸς σαγήνευσιν τὰ πάντα θέλω θέσει εἰς ἐνέργειαν.
- ΜΥΝΙΣΚΟΣ.** Ἄν δ' ἐπιτύχω τότε... Θελξινόη μου, ὦ τότε, τὸν Μυνίσκον μὴ τὸν λησμονῆς σὺ εἰς' ὃ ἄξων τῆς ζωῆς του, σὺ τὸ φῶς!
- ΘΕΛΞΙΟΠΗ** (ὄψοδα τοὺς ὀφθαλμοὺς στενάζει).
- ΜΥΝΙΣΚΟΣ** Μοὶ ἐγγυᾶται ναί, ὁ στόνος σου αὐτός, ὦ! σέ πιστεύω, μοὶ ἠρκίσθης, ἐνθυμοῦ!
- ΘΕΛΞΙΟΠΗ** Περίμενε, γελοῖε, νὰ σ' ἐνθυμηθῶ... σκύβαλον, θέλω κυβερνήτην ἀτεγκτον ἄνδρα Λυγκέα καὶ μὲ βλέμρ' ἀτειον προσηλωμένον ἀεννάως ἐπ' ἐμέ, καὶ ὄχι κύνα λείχοντα καὶ σαίνοντα ὄχι σέ τετριμμένον ὑποπόδιον! Ὁ ἔρας μου δὲν εἶνε τέλρ' ἀκίνητον ἀκαριαίως, εἶδες, μῖσος ἐγείνεν δὲν εἶνε λίμνη, ὅπου κατοπτρίζονται, νέοι τεττιγοφόροι μυροδόστρυχοι! Βαθύς τρικυμιάδης εἶν' ἄκεανός, ὃ φλέγων σχίζων νέφη εἶνε κεραυνός κτυπᾷ καὶ καίει .. ἢ τ' ἀκούσης αἴριον. Ἐκδίκησιν ἐντός μου κράζει ἡ ψυχὴ ἐκδίκησιν καὶ ὃ νοῦς μου πλὴν διχάζονται...

τὸν ἀγαπῶ, τὸν θέλω... ὁμως τὸν μισῶ ὅτι ἐράται ἄλλης μὲ περιφρονεῖ... ἐνφ τφ εἶμαι δούλη... εἶμαι κτήμᾶ του. Δὲν ἔχω ἐλευθέραν πλέον θέλησιν, δὲν ἔχω γνάμην! ἔχασα τὸ λογικόν! μὲ ἄγει καὶ μὲ σύρει ὡς νευρόσπαστον... μὲ στρέφει ὡς ὁ ἄνεμος τὸ ἄχυρον, ὅπου ἂν τρέχη ὡς σκιά του ἔπομαι, ἀνευ αὐτοῦ νὰ ζήσω εἶν' ἀδύνατον... τὸ προαισθάνομαι οἰκτρὸν τὸ τέλος μου! Εἰς τὴν μορφήν ἐκείνην, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν οὐρανὸν ἐνόμισα τὸν ἑναστρον, εἰς τὴν καρδίαν ὅλον πᾶς ἐνέκλεισα, ἡ καλλονή, ἐνόμισα, τὰ πλοῦτή μου, πᾶς καπισχύουν νὰ ἐλκύσουν τὸν πτωχὸν πλὴν καὶ τὰ δύο ὡς καπνὸς ἐξέλειπον. Ὁ δὲ τεχνίτης μὲ ἀπόθησε ψυχρῶς, καὶ τάρᾳ ὄχι μόνον κάλλος, ἀγαθὰ, ἀλλ' ὡς καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα εἶνε βάρος μου ἢ θὰ τὸν ταπεινώσω καὶ θὰ βιασθῆ, νὰ γίνῃ σύζυγός μου, ἢ κ' οἱ δύο μας, τὴν δυστυχίαν κληρόν μας θὰ λάβωμεν. Ὅ,τι ἄφαιον, λάμπον εἰς τὴν γῆν αὐτὴν νὰ πάσχη πέπραται κ' οἰκτρῶς νὰ φθείρῃται! Ὅ εὐτυχία! χίμαιρα ἀσύλληπτος! ἀθανασίας ἐπι ψευδῆς εἰδωλον, ἀποπλανᾶν θνητοὺς εὐπίστους ἄρα δὲ καὶ τοὺς εἰς γῆν αὐτὴν θηρεύοντας θεοὺς!

ΑΥΛΑΙΑ

ΜΕΡΟΣ Β'.

“ ΠΙΚΡΑ Η ΔΑΦΝΗ ,,

Παρά τὸν Ἰλισόν -- Οἶκημα Αἰσχύλου

Ὁ υπαίθριος χώρος τῆς αὐλῆς, σκίμποδες ἀπλοῖ, ἔδρανα ἐκ ξύλου καὶ τράπεζαι. Μεγίστη φιλοκαλία ἐν πᾶσιν· ἑκατέρωθεν δεξιά μὲν εἰσοδος, ἀριστερῇ δὲ οἶκος μετὰ μιᾶς μόνον ὀροφῆς, ἐν ᾗ εἰσέρχεται τὴ δι' ἐξωτερικῆς μαρμαρίνης κλίμακος καλλίστης ὄψεως. Ὅπισθεν αὐτοῦ φαίνονται αἱ κορυφαὶ ὄψιθιμων δένδρων. Εἶνε δὲ ὁ κήπος αὐτοῦ. Ρυθμὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Εἰς τὸ βάθος τὸ περιτείχισμα τῆς οἰκίας χαμηλόν, ἔξωθεν τοῦ ὁποῦ ἡ ἀγούσα πρὸς τὸ θέατρον τοῦ Διονύσου, ἀόρατος μὲν τοῖς θεαταῖς, πλὴν ὀρατὴ εἰς τὸν διὰ βαθμίδων ἀνερχόμενον ἐπὶ τοῦ τειχίσματος· ἀνωτὸς τοῦ περιβόλου τούτου διακρίνεται ἐν ἀπόψει εἰς τὸ βάθος μακρὰν ἢ Ἀκρόπολις, ὁ Παρθενών καὶ ὅλα τὰ ἐκ' αὐτῆς θεάτρα, ἐπι δὲ δεξιόσια καὶ μεγαλοσπερτῆ κτίρια.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἐκκερρὴ μόνη.

Τί ἴσρα γε νὰ εἶπον τῆς δεσποίνης μου;
τί ἔμαθεν ἀπὸ τῆς χθὲς ἢ δυστυχῆς
καὶ ὑποφέρει τόσον; δὲν μὲ ἀπαντᾷ!...
χθὲς τῆς ἑσπέρας δὲν ἐζήτησε τροφήν
καὶ τὴν πρωίαν τὸ ποτὸν δὲν ἔλαβε.
Πρὶν δὲς' ἢ Ἄρκτος εἰς τὸν οὐρανὸν, αὐτὴ
κατέβη μόνη εἰς τὸν κήπον μας ἐκεῖ...
ἀνήσυχος περιπατεῖ... κλονίζεται...
βεβυθισμένη δὲ εἰς σκέψεις πάντοτε
ἔπεσ' ἐξηγνητὴ μὲν εἰς ἐν ἔδρανον...
τὴν κεφαλὴν κρατοῦσα μὲ τὰς χεῖράς της!

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἀφειρίων, Θελξιδότη καὶ ἡ ἀνω

(Ἀκολουθοῦσι τὴν Θελξιδότην χορεία ὅλη ἀδρῶν καὶ δοῦλων αἱ μὲν φέρονται σανδαλοθήκην, αἱ δὲ ἀλεξίλια καὶ ἄλλοι ἄλλα, ὡς ἔθος ἐπισκίπτειας χρήσιμα).

ΘΕΛΞΙΟΝΗ Ἦλθα, πρωὶ .. ἀκόμη δὲν ἐξύπνησαν;

ἘΚΚΕΡΡΟΗ Ἐξῆλθ' ὁ κύριός μου πρὸ τοῦ λυκαυγοῦς,
ἡ δεσποινά μου δ' εἶνε εἰς τὸν κήπον της.

ΘΕΛΞΙΟΝΗ Τὴν ἀναμένα· ὕπαγε νὰ τὸ εἴπῃς!

ἄς φύγωσιν οἱ δοῦλοι (φείγον) τὰς δὲ

[ἄβρας μου

ὁδηγεῖ Ἐκκερρὴ εἰς τὸν κήπον σας.

Εἶνε ἐδῶ, ἀπέναντι τὸ θέατρον,

θά μείνωμεν τὸν νικητὴν νὰ ἴδωμεν
 ἐντεῦθεν διερχόμενον (ἡ Ὀκυρρὴ παραλαμβάνει
 φεύγουσα τὰς ἀβρας)... τί λέγω πλὴν;
 Δύναται δάφνην ἄλλος νὰ ὄνειρευθῆ
 ἐκεῖ ὅπου Αἰσχύλος ἀγωνίζεται;
ΑΦΕΥΙΩΝ Θύγατερ, ὁ Αἰσχύλος εἶνε ὁ πατὴρ
 τῆς τραγωδίας ἣτις ἐξεπῆδησεν
 ἀλόκληρος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του, ὡς
 ἐκ τοῦ Διὸς πάνοπλος ὄλη ἡ Τριτώ.
 Εἶν' ἔξοχος, ὡς εἰς τὸ ἔπος Ὅμηρος!
 καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὁ Ἡρόδοτος!
 Δὲν ἐκζητεῖ τὸ κάλλος, τὸ ἐπαγωγόν,
 νὰ τέρψῃ τὸν ἀκροατὴν, δὲν προσπαθεῖ,
 διὰ τοῦ τρόπου καθαρίζει τὴν ψυχὴν.
 Ἐκπροσωπεῖ τὸ ἰδεώδες τῶν ἀνδρῶν
 τῆς Σαλαμίνας καὶ τοῦ Μαραθῶνός μας,
 τὴν ἐμπνευσιν ἐκείνων τὴν ἀόριστον,
 τὸ ἐφετόν ἐκείνο καὶ ὑπέροχον.
 Διὸ παρουσιάζει ἐπὶ τῆς σκηνῆς
 ὄχι ἀνθρώπους ρακενδύτας πάσχοντας
 ἀλλὰ θεοὺς καὶ μεγαθύμους ἥρωας
 διὰ τοῦ μεγαλείου ἐπιβάλλοντας.
 Ἡ ποιησις του εἶνε ὡς τ' ἀγάλματα
 τὰ πάλ' ἐκεῖνα ἄπερ καὶ τραχύτατα,
 ὑπὸ τοῦ κόσμου ἐθεοποιήσαν!
 Τῆς καλῆς τέχνης, τὰ σημερινά, ποσὸς
 δὲν ἀποπνέουν τὸ σεμνὸν καὶ ἐνθεον,
 δὲν σοὶ ἐμπνέουν φόβον, σκέψαις, ταραχήν!...
 καθὼς τὰ παλαιά, τὰ ἀκατέργαστα.
 Ὅμως ἴμεις δὲν ἤλθομεν νὰ κρίνωμεν
 —σὲ ὀμιλᾷ ὡς ἀρχὸν ὁ ἐπάνυμος—
 συλλέβδην περὶ τῆς ἀξίας οὐδενός.
 Ἐκ τῶν ὀλίγων, ἃ δὲν ἀπερρίψαν,

θά κρίνωμεν τὸ σχετικῶς καλλίτερον
 κατὰ τὸν μῦθον, τὴν τε δράσιν καὶ σκοπὸν,
 ἂν ἔχη χαρακτῆρα καὶ διάνοιαν.

- ΘΕΛΣΙΟΠΗ** Καὶ πόσοι σὰς ὑπέβαλον τὰ ἔργα των.
ΑΦΕΥΙΩΝ Πολλοί... Πρατίνας, Σοφοκλῆς, ὁ Φρύνιχος
 Χοιρίλος καὶ Αἰσχύλος τὰ καλλίτερα...
ΘΕΛΣΙΟΠΗ Συγκριτικῶς δὲ ποῖον, πάτερ, θεωρεῖς
 τὸ κάλλιστον;
ΑΦΕΥΙΩΝ Ἐξ ὅλων—εἶν' ἡ γνώμη μου—
 ὑπὸ ἐμπιστοσύνην... τὸν Τριπτόλεμον.
ΘΕΛΣΙΟΠΗ Ἄ! τοῦ Αἰσχύλου εἶνε!
ΑΦΕΥΙΩΝ Ὅχι δυστυχῶς.
ΘΕΛΣΙΟΠΗ ...τοῦ Σοφοκλέους...;
ΑΦΕΥΙΩΝ Ὑπὸ ἐχεμύθειαν.
ΘΕΛΣΙΟΠΗ Καὶ ὑποθέτεις νὰ βραβεύσωσιν αὐτόν;
ΑΦΕΥΙΩΝ Διατὶ ὄχι, ἀφοῦ εἶνε δίκαιον!
ΘΕΛΣΙΟΠΗ Καλέ μου πάτερ, μοὶ ἀρκίσθης ἀργὰ χθές,
 εἰς τὴν ζωὴν μου, ὅ,τι σήμερον εἶπῶ
 καὶ ὅ,τι σὲ ζητήσω νὰ τὸ πράξῃς· ναί;
 Ἄν ἔλεγα νὰ συζευχθῶ μὲ πένητα;
ΑΦΕΥΙΩΝ Ἄρκει νὰ εἶνε φίλεργος κ' ἐνάρετος.
ΘΕΛΣΙΟΠΗ Καὶ θ' ἀφινες πλουσίαν καὶ ἐπικληρον
 μονογενῆ σου κόρην νὸ θυσιάσῃ;
ΑΦΕΥΙΩΝ Ἡ εὐτυχία δὲν οἰκεῖ εἰς μέγαρα,
 ἀλλ' εἰς τὸ κέντρον τῆς ψυχῆς, ὦ θύγατερ.
ΘΕΛΣΙΟΠΗ Τοιούτους δὲν θὰ σ' εἶπω παραλογισμοὺς
 (κατ.) τὴν ψῆφόν σου θὰ σὲ ζητήσω σήμερον
 ὑπὲρ Αἰσχύλου, τοῦτο μόνον ἀπαιτῶ!
ΑΦΕΥΙΩΝ Καὶ λέγεις· πῶς δὲν λέγεις παραλογισμοὺς;
ΘΕΛΣΙΟΠΗ Ἄπαξ ἀρκίσθης τί σὲ μέλει, ἂν εἶπῶ;
ΑΦΕΥΙΩΝ Ἄν εἶχες κρίσιν, ἢ μικρὸν ἐσκέπτεσο
 τοιαύτην βλασφημίαν δὲν ἐξέφερες.

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Πράττουσα οὕτω ἔχω λόγους σοβαρούς.
ΛΦΕΥΙΩΝ Κ' ἐγὼ σπουδαιότερους οὕτω νὰ φρονᾶ.
ΘΕΛΣΙΟΠΗ «Σὲ τὸ ὄμνῶ, ὦ φιλότατη κορυφή
 «Ὅ, τι μ' εἶπες νὰ πράξω» — εἶπες — «χάριν σου»
 «ἂν δὲν τὸ πράξῃς» — σ' εἶπα — «θὰ μ' ἴδῃς
 [νεκράν]»

λοιπὸν σέ τὸ προλέγω: Πρώτην, ναί, φορᾶν.
 ζητῶ τὴν χάριν ταύτην εἰς τὸν βίον μου
 καὶ τελευταίαν. Ὅλα δὲ τὰ δῶρά σου
 λάβε ὀπίσω, κ' εἶτι ἄλλον ἀγαθόν,
 ἄλλως νεκρὰ θὰ πέσω... τὸ αἰσθάνομαι.

ΛΦΕΥΙΩΝ Δὲν σ' ἐρωτῶ τίς λόγος σέ παρακινεῖ
 νὰ ἐπιμένῃς τόσον χάριν φίλης σου.
 Τῇ ἀληθείᾳ ἀπορᾶ πᾶς δὲν μ' ἐζήτησες,
 τῆς Ἑλληνικῆς χάριν τοῦς λοιποῦς κριτᾶς,
 (γελῶν) νὰ διαρθεῖραι...

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Ἔως ταύτην τὴν στιγμήν
 δὲν σέ τὸ εἶπον. Ἥλιξα νὰ λυπηθῆς
 τὴν θέσιν μου, τὴν ψυχικὴν ὀδύνην μου
 ν' ἀναμετρήσῃς!... — ἔδωσα τὸν λόγον μου —
 καὶ ἐλεῶν με ὅτι ἴτο ἐφικτὸν (σιέουσα)
 μόνος σου νὰ τὸ πράξῃς, ἂν μ' ἠγάτας, πλὴν...

ΛΦΕΥΙΩΝ Ἄν εἶχα δέκα τέκνα καὶ ἀπέθνησκον
 κ' ἐσώζεσο σὺ πάλιν κληρονόμος μου,
 θὰ προστίμων ἐπὶ ἔτη εἴκοσιν
 δεκάκις τῆς ἡμέρας νὰ ἀπέθνησκες.
 ἢ τὸ νὰ δώσω ἅπασι ψίγρον μέλαιναν
 εἰς ἔργον, τὸ ὅποιον ἐξετίμησα.
 τίς οἶδε πόσ' ἐλπίδες, πόσα ὄνειρα
 ἐντὸς τοῦ λίχνου τούτου τοῦ ποιητικοῦ
 τὸν νεαρὸν, ἢ τὸν πρεσβύτερον ποιητὴν
 τὸν ἀσθενῆ δὲ ἴσως βαυκαλιζοῦσιν.

Ἡ Ἑλληνική φθάνει μὴ ἀναίδειαν,
 ὦ κόρη, θωρακίζου ἔστι Νέμεσις.

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Θὰ σὲ ἐξαναγκάσω ὄμως, πάτερ μου!
ΛΦΕΥΙΩΝ Ἐράτησον, ἂν θέλῃς τὸν Πολύγνωτον
 πᾶς γράφεται ἢ Θέμις... καὶ θὰ σὲ εἶπῃ...
 «μὲ διστομον ρομφαίαν, τὴν τρυτάνην τῆς
 «καὶ δεδεμένους ὀφθαλμούς». Παραληρεῖς,
 τῶν Δικαστῶν ἀνάκεινται τ' ἀγάλματα
 ἐν Θήβαις δίχως χεῖρας πρὸς τιμὴν αὐτῶν.
 (ἐξέρχεται εἰρων καὶ μειδιών).

ΘΕΛΣΙΟΠΗ (ἐμφαντικῶς) Ἀγωνοδίκας ἂν ἐκλέξῃς τέσσαρας
 ἢ πέντε κατὰ τύχην, πάτερ ἔχασες
 αὐτὸ δὲν τὸ γνωρίζεις τὸ ἀπόρρητον.
 Δὲν ἔδεσα τὰς χεῖρας, μείνε ἡσυχος
 ὁ κύβος ἀνερρίφθη καὶ ὁ Σοφοκλῆς,
 τὴν δάρνην δὲν θὰ ἴδῃ... αἱ ἐν ὄσφ ζώ!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Θελσιόπη, Ἑλληνική, ἐκ τοῦ κήπου

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Ἐρχεται κ' ἡ ἀραία!... μᾶλλον σύρεται...
 μέσφ πατρὸς καὶ ἐραστοῦ κυμαίνεται,
 διχάζεται ἡ καρδία τῆς, ὦ ἔρωσ! σὺ,
 νόσος καὶ πλάνη θελκτικὴ αἰσθήσεων,
 ἰσχυρὰ ἔλλξις γένους, εἶδους, τοῦ παντός,
 αἰσθημα κούφρον, εὐπετές, παροδικόν,
 πᾶς τοῦς ἐριώντας ἐλαφροῦς τοῦς καθιστάς,
 δίδεις πτερὰ κ' εὐκνησίαν ἔκτακτον,
 ἀθείς, ἀθείς τοῦς πόδας των, πλὴν αἴφνης, φεθ!
 εἰς πρώτην ἀτυχίαν χόνεις μόλυβδον

εἰς ὅλον τὸ σαρκίον καὶ νομίζουσιν
ὅτι περιπατοῦσιν ἐν ᾧ ἔρπουσι.

Πῶς διαπλάττει ἐπὶ τὸ φαιδρότερον
τὴν ὄψιν ἢ καλὴ μας, ὑποθέτει, ναί...
ὅτι οὐδὲν τῶν χθεσινῶν ἐννόησα...

ὅα τῆς τὸ κρύψω κ' ἐγὼ τότε ἀκριβῶς
καὶ ὅα τὴν φαρμακεύσω περισσότερο.

(ἀνοίγουσα τὰς ἀγκάλας τῆ εἰσπρηχομένη Ἑλληνίῳ)

Τρέξε λοιπὸν νὰ σ' ἀσπασθῶ

(τὴν ἀσπάζεται μετ' ἐνθουσιασμοῦ) τί πρόσωπον;

Πόσον λυποῦμαι! ὑποφέρεις τρομερά!
ὦ! οἱ θεοὶ μ' ἐρώτισαν κ' ἦλθα ἐδῶ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Σ' εὐγνωμονῶ ὅτι δὲν μ' ἐλησμόνησες
ἀπὸ τῆς χθές...

ΘΕΛΕΙΟΠΗ (συρτάλλουσα τὰς χεῖρας) ἀπὸ τῆς χθές! τί φοβερόν!
αἴφνης ἐκεῖ... δὲν ἐνθυμοῦμαι πᾶς! καὶ τί...
μαζί σου ἐφλυάrouν... πίπτεις ἀδρανῆς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Οὔτε κ' ἐγὼ, πιστεύεις, τὸ ἐννόησα.

ΘΕΛΕΙΟΠΗ Ἐννόησα ὅμως ἐγὼ...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Τί φίλη μου;

ΘΕΛΕΙΟΠΗ Ὅτι τὴν νύκτα δὲν κοιμάσαι ἀρκετά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ὅστις τὸν ὕπνόν του εὐρίσκει... εὐτυχῆς
τῶν ἀγαθῶν ὁ ὕπνος εἶν' ἐπέρτατον.

Πλησίασε νὰ σέ ἰδῶ... τί πολυτέλεια!
μὴ ἐνεδύθῃς δι' ἐμὲ τόσο λαμπρῶς;

ΘΕΛΕΙΟΠΗ Δὲν ἐννοεῖς;... τὸν ὀλυμπιονίκην μας
δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν τιμῆσω;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ἀνησυχῶς) Τίς αὐτός;
μήπως ἐγένετο γνωστός;... ὦ! λέγε μου.

ΘΕΛΕΙΟΠΗ Καὶ πᾶς δὲν σέ τὸ λέγει ἢ καρδιά σου;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ὅ! ἡ καρδιά παρασύρει, ἀπατά...

ΘΕΛΕΙΟΠΗ Μὴ τὴν ἀφίνης τόσο ἀμφιρρέπουσαν.

Τίς ἄλλος δόναται νὰ λάβῃ τὸν θαλλὸν
ὅπου δεσπόζει προσφιλῆς σου ὑπαρξίς;
ὁ κυριεύων εἶν' αὐτός ἀστερισμός; (εἶρων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Πλὴν καθαρῶς ὀμίλει... Ποῖον ἐννοεῖς;
ἐγὼ δὲν ἔχω ἄλλον προσφιλέστερον...

ΘΕΛΕΙΟΠΗ (μεθυσθῶσα) Εἰμή, αὐτόν, ὃν ἔχεις τώρα κατὰ νοῦν.
Ζητῶ συγγνώμην, ἂν τυχόν σ' ἐλόπησα.

Δι' ἕτερον ἐγὼ ἐνδιαφέρομαι
τὸ αἰσθημὰ μου τὸ γνωρίζεις ἀπὸ χθές...

ὦ! τὸν καλόν, τὸν εὐμορφόν μου Ἄδωνιν,
κρίμα εἰς τὴν ἐσθῆτ' ἀπὸ τὸν Τάραντα
ἦν πρός τιμὴν του ἐπειγόντως ἔφερα...

...ἀλλ' εἶνε ἔρπετόν, ὦ! εἶνε κάρθαρος
ἐμπροσθεν τοῦ ἔρωδιού σου τοῦ λαμπροῦ,

κυλῖει δ' αἰωνίας μίαν μάζαν του
καὶ ματαιοπονεῖ ὡς ἄλλος Σίσυφος,

νὰ τὴν ἀναβιάσῃ εἰς τὴν κορυφὴν
τοῦ ὑψηλοῦ Ἑλληνικοῦ μας Παρνασσού·

δεικνύει δὲ τοσαύτην τραγικότητα
ὥστε φοβοῦμαι νὰ μὴ πέσ' ἢ Μοῦσά του

καὶ γίνῃ—τάλας—ἔτι καρκιώτερος!
Εἶσαι ἀλλόφρων, κατηρῆς ἀπὸ τινος.

Δακρύεις φᾶς μου; τί ὠραία ὄμματα
τὸν οὐρανὸν τῶν Ἀθηναίων ἀντανακλοῦν.

Ἴδου ὁ λόγος δι' ὃν τόσο σ' ἀγαποῦν,
ἀλλ' ἂν στυλινὰ, μεθυστικὰ κ' ἐλκυστικὰ

τὰ ὄμματα σου εἶν' ἀπὸ τὰ δάκρυα,
ὦ, μεριάκις τότε ὠραιότερα

τὰ ἰδικά μου ἔπρεπε νὰ φαίνωνται.

Δὲν ἀπαντῆς; τί σκέπτεσ' Ἑλληνική μου;
εἶσαι ἀχρᾶ, ἔχεις θολὸν τὸ βλέμμα σου

οὐδὲ τὴν κόμην ἐτι διημέτησες

ὡς ἔδεινον ἐπὶ χιόνος πίπτουσιν λυτὴν.

Μη θά εμφανισθῆς μ' αὐτὸ τὸ ἔνδυμα,
ὅταν θά φθάσῃ ἐν πομπῇ ὁ νικητὴς;
Μη μελαγχόλα...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ (εἰρων) θά σ' εἰπῶ τί σκεπτομαι
ὅτι διὰ νὰ στολισθῆς χρειάζεσαι
ὅσα κ' ἐν πλοῖον μέγα ἐξαρτήματα·
ἀν μ' ἤκουες δὲ θά σέ συνεβούλευον
νὰ ἐπιφέρῃς εἰς τὰ τῆς ἀναβολῆς
μικράν, ἢ καὶ μεγάλην τροποποίησιν
καὶ θά κερδίξῃς τὸν διπλάσιον καιρὸν
ν' ἀδολεσχῆς, νὰ τρώγῃς καὶ νὰ ψάλλῃς· πῶς;

ΘΕΛΞΙΟΠΗ ὦ! ἡ καλαισησία μου εἶνε γνωστὴ
αὐτὸ μὲ ἔλεγε καὶ χθὲς ὁ Σοφοκλῆς:
«Ἄσπλαγχνος φίλη, καὶ τὰς χεῖρας μ' ἐθέλιθε
φιλοκαλίας, τρόπων εἶσαι ὁ κανὼν.
«Ἰκέτευσον, εἰπέ εἰς τὸν πατέρα σου
«νὰ μᾶς ἐνάσῃ» καὶ ὁ τάλας ἐκλαίει.
Τὸν ἐλυπήθην κατὰ πρῶτον, φίλη μου,
ἀλλ' ἔπειτα ὠργίσθην, πῶς ἐτόλμησεν
ὑποκριτῆς τυχαῖος καὶ κενόσπουδος,
ἀπροσδιόνυσος—ὁ τάλας—αἰοιδός
—μόλις τὸν ἴβηλα ὡς λάτριν μου κρυφόν—
νὰ μὲ ζητήσ' εἰς γάμον, κόρην ἀρχοντος!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ (μετ' ἀξιοπρεπεῶς ἀγανακτισίας)
Ὁ τίτλος τοῦ πολίτου εἶν' ἀνίστερος.
Οἱ καλλιτέχναι καὶ οἱ συγγραφεῖς ὁμοῦ
εἶνε ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδος, γύναιον,
τὸ φῶς τῆς ἀληθείας τὸ ἀνέσπερον·
εἶν' ὁ πυρσὸς ὁ καταυγάζων τὴν καλὴν
καὶ Πόντιαν πατρίδα εἰς τὸ ἐνεστάς
καὶ ὁ διαφωτίσων ἐν τῷ μέλλοντι
ζοφάδεις χεῖρας ἐκ βαρβαρισμοῦ νεκρᾶς.
Εἰς τοῦ Αἰσχύλου εἶσαι τὸ προαύλιον.

ναί, τοῦ κρυτίστου τῆς Ἑλλάδος τραγωδοῦ
κ' ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ σκηνῇ ὑποκριτοῦ,
γενεῶν δύο διαπλάσαντος ψυχᾶς,
τοῦ πνεύματος τὴν δαδα δαπανήσαντος
ὑπὲρ τῆς χώρας, χάριν τοῦ πολιτισμοῦ.
Ἐπιπολαίως τοῦτο ἐλησμόνησες,
ἄφειλες κἀν νὰ σεβασθῆς τὰς δάρνας του.
(εἰς φ' δὲ φέγει) Τοιαύτην θέλει γλῶσσαν,
| γλῶσσ' ἀτάσθαλος.

(τῇ στρέφει τὰ νῦτα καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν οἶκον διὰ
τῆς κλιμακῆς, εἰς κλεῖσι τὴν θύραν).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Θελέξιοπη, (μόνη).

Ἔχομεν καὶ τὴν ἄλλην. Δὲν ἀναχωρῶ,
ἐδῶ θά πλέξω καὶ ἐγὼ τὸ δράμα μου,
ὡς ἡ ἀράχνη πλέκει κρύφα τὸν ἴστόν·
ὀργὴ καὶ μῖσος δάκνουσι τὰ χεῖλη μου.
Αὐτὸ θά τὸ πληρώσῃς, ἀντεράστρια,
ἴδες! ὡς κάμπη, μᾶλλον ὡς τις ἐχιδνα
μόλις ἐνύγη κ' ἤγειρε τὴν κεφαλὴν
θρασειαν τὸ φαρμακερὸν ζαῦφιον
ὦ! τὴν καλὴν μας πελειάδα... τὴν ἀγνὴν...
ἐρρίψθη πρῶτη κατὰ τοῦ ἱέρακος,
τὸ πρόβατον κατὰ τοῦ λύκου ἔπεσεν...
καὶ ἄρησ' ἡ δορκᾶς κατὰ τῆς τίγρεως.
Θά τὴν ἀρήσω μόνη τῆς νὰ κουρασθῆς
ὡς ἀπαυδᾷ τὸ κύμα πρὸ ποδῶν βοουνοῦ.
Καὶ ὄρας τὴν ἡγάπαν ὅτι ἕως χθὲς
καθὼς σφοδρῶς ἡγάπων καὶ τὸν Σοφοκλῆ...

Νά τυραννώ εκείνο, ὅπερ ἀγαπῶ
φαίνεται εἶνε πεπρωμένον ἀνωθεν!
᾽Ω εἰμαρμένη, σὺ, μηδὲν πανίσχυρον,
γράφε ἀνοησίας εἰς τὰς δόλτους σου,
μεγάλας ὁμως, ἀγογγύστως δέχομαι
νά γίνω ὄργανόν σου μοχθηρότατον.

ΣΚΗΝΗ Ε΄

Αἰσχύλος, (εἰσπρόχρονος) καὶ Θελασιόπη

Αἰσχύλος ᾽Ω καλῶς ἦλθες, καὶ πῶς μόνη σου ἐδῶ;

Θελασιόπη Ἡ Ἑλληνική τώρα ἐτοιμάζεται.

Καὶ πόθεν ἦλθες;

Αἰσχύλος Ἦλθ' ἀπὸ τὸ θέατρον.

Μόλις ἀπέχει, βλέπεις, δύο βήματα.

Δύο σταγόνας οἴνου καὶ ἀναχωρῶ

ἢ ἡλικία εἶνε βάρος κόρη μου (κράζων πρὸς τὸν θεόν)

αἶ, ᾽Οκυρρόη, φέρε ἀκρατον ἐδῶ,

κ' εἰς ἀμφορέα ψυχρὸν ὕδωρ, γρήγορα.

(ἢ ᾽Οκυρρόη φέρει ἀκρατον καὶ θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης
μετὰ δύο ἀμφορίων καὶ κυπέλλων).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄

Μυνησκός καὶ οἱ ἄνω.

Μυνησκός (δρομαίως) Διδάσκαλε νά σέ εἰπῶ...

Αἰσχύλος ἐπίτρεψον

᾽ ἀναχωρήσῃ πρῶτον ἢ τοῦ ἀρχοντος...

Μυνησκός ᾽Οχι, αὐτὴν ἐξήτουν τὴν κατηγορῶ

ἐνάπὸν σου· τρέμεις! χθές εἰς Φάληρον...

Αἰσχύλος Σεβάσθητι τὸν οἶκόν μου... τὸ φθλόν της.

Θελασιόπη ᾽Ω! μὴ ἀποκαλύψης... εἶμαι δυστυχής.

Μυνησκός Σε εἶδον χθές τὴν νύκτα εἰς τὸν Φάληρον

μετὰ τοῦ Σοφοκλέους εἰς συνέντευξιν

τὰς ἀβράς σου ἐκείθεν ἐστείλες μακράν.

Ἐκρόβην ὀπισθὲν σαρκ' ἤκουσα πολλό·

Μεταξὺ λόγων, ᾧ τί πρότασις· αἰσχρά!

ἀφοῦ ἀρκίσθη ἔρωτα αἰώνιον,

αἰσθήματ' ἀκραυφνὴ καὶ τὰ παρόμοια,

σ' ἐπρότεινε... αἰσχύνομαι...

Θελασιόπη (μετὰ πάθος) τὸν ἀγαπῶ!

Μυνησκός Αἶ, μὴ μὲ διακόπτῃς· ὄλου θά εἰπῶ...

πῶς δὲν ἐσχίσθ' ἡ γῆ τὸν Ἀμφιάραον

αὐτὸν καὶ σὲ νά πῆ' εἰς τὰς ἀβύσσους της,

καὶ ἀναιδῶς ἀρκίσθησθ' ὅτι σήμερόν

θά ἐνεργήσῃς διὰ τοῦ πατρός σου...

Θελασιόπη (καταφερομένη ψευδῶς) Μὴ...

ᾧ, τοῦτο μὴ τὸ εἶπῃς, εἶνε ἐγκλημα.

Μυνησκός Καὶ τὰν κριτῶν ἐπίσης, οὐς γνωρίζετε,

αὐτὸς νά λάβῃ ἀντὶ τοῦ Αἰσχύλου μας

τῆς δάφνης τὸν θαλλόν· πρὸ πάντων μάλιστα

τιμᾶς βαρυσημάντους καὶ πρωτοφανεῖς

εἰς τὸν ἀγῶν' αὐτὸν τὸν Πανελλήγιον.

Αἰσχύλος ...Ἀπολογήθητι, βαρεία ἢ μομφή.

Θελασιόπη (ταπεινῶς) Ἐάν δὲν κάμῃς χρῆσιν τοῦ ὀνόματος

τοῦ γηραιοῦ πατρός μου καὶ ἐμοῦ αὐτῆς,

κ' ἔχω τὸν λόγον τοῦ Αἰσχύλου, πάραυτα,

διδάσκαλε, θά σ' εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν.

Αἰσχύλος Τὸν λόγον μου σὲ δίδω...

Θελασιόπη (συντετριμμένη δάκρυα καρδία) Εἶνε ἀληθῆ.

ἐνήργησα, ᾧ! πόσον μεταμέλομαι...

Αἰσχύλος ᾽Ο μαθητὴς μου ὁ καλός! τὸ τέκνον μου!

(ακούονται μικρόθεν κραυγαί επιδοκμασιών, παρατεταμένων χιροκροτημάτων)

Αἰ! τί συμβαίνει;

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ὑψιστε διδάσκαλε,

παντός τοῦ ἔθνους, δὲν ἐθέλησα πολὺ
νά σέ λυπήσω μὲ τὰς ἀφηγήσεις μου...

ΑΙΣΧΥΛΟΣ ὦ! δὲν μὲ μέλλει, λέγε τὸ ἀνέμεψα!

εἴ ἀραῖον λάμπον τῆς ψυχῆς μου ἰνδαλμα,
ἀγνωμοσύνης σκότος παρεπόρρωσεν
εἰς τέρας εἰδεχθῆς, ἀχαρακτήριστον!

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ὅταν ὁ Κίμων μετὰ τῶν ἐννέα του

συστρατηγῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον
καὶ πρὸς Διόνυσον σπονδὴν ἐποίησεν
ἐνάπιον τῶν τρισμυριάων θεατῶν,
ιδῶν διαφωσθῆντας ἄρχοντα, κριτὰς
κ' ὑπερμαχοῦντα τὸν λαὸν θορυβηδῶς,
ὑπὲρ τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ ἔργου του,
προσῆλθ' εὐθὺς ἐνάπιον τοῦ ἄρχοντος
τοῦ Ἐπανόρου καὶ ἐζήτησεν αὐτὸς
ἀμερολήπτως νὰ δικάσῃ μετὰ τῶν
ὑποστρατηγῶν τοῦτ' ἐγένετο δεκτὸν
ὑπὸ τοῦ πλείθους καὶ τοῦ ἄρχοντος ὄμοσ
διὰ μεγίστων ἐπιδοκμασιῶν.

Μετὰ δυνάμει δὲ λόγου κρίσεως
σπουδαίων δ' ἐπιχειρημάτων κ' εὐφυῶν,
ὑπὲρ τοῦ Τριπολέμου ψήφον ἔδωσαν.

Ὁ ἄρχων τότε, ἔλαβε τὸν κότινον
καὶ ἐγερεῖς τὸν Σοφοκλέα ἔστεψε
διὰ στεφάνου δάφνης καὶ ἤσπασατο
μεγαλοφάνει ἀπαγγεῖλας εἴ ὄνομα
ὅπερ αἱ μυριάδες ἐπανελάθον
ᾧ! μετ' ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ!

(ακούονται πλησιέστερον αἱ κραυγαί καὶ ἐπευφημῖαι τοῦ
λαοῦ· ἀναβαίνει εἰς τὰς ἑσῶθεν βαθμίδας τοῦ περιτειχί-
σματος θεατρῶν πρὸς τὰ ἔξω).

Ἴδου αὐτὸς! κ' ἐντεῦθεν διακρίνεται.

Ἦγοῦνται μὲν οἱ στρατηγοὶ καὶ ἄρχοντες,
τὸν συνοδεύουν οἱ κριταὶ κ' ὑποκριταί,
παρέπεται δὲ ὁ λαὸς ἐπευφημῶν,
μεταξὺ δ' ὄλων ὑπερέχει παρ' αὐτῷ
ὁ Περικλῆς, ὡς ἄλλος Ζεὺς Ὀλύμπιος.

(ὁ Αἰσχύλος καθήμενος βαρὺς ἐν μιᾷ γωνίᾳ καὶ ἀναυδος
Ἐπιδοκμασίαι ζαηρόταται ἔξωθεν)

ΘΕΛΞΙΟΠΗ (ἰδίᾳ) Μὴ πάλλε, ᾧ καρδία κ' ἐπανίστασαι,
μὴ ζήτει νὰ τὸν ἴδῃς ἐν τῇ δόξῃ του·
χαλιναγῶγει τὰς ὀρμὰς τῆς πνευμᾶ μου.
Δαίμων κακὸς ὁ Κίμων τὸν ἐδράβευσεν.

(θόρυβος μακρόθεν ἐστ)

ΜΥΝΙΣΚΟΣ ὦ! τὸν σεμνὸν καὶ θελκτικὸν ἀντίτεχνον,
τὸν μετριόφρονα λεπτὸν ἀντίπαλον,
δὲν θέλει δῆθεν εἰς τὸ ἄρμα ν' ἀναβῇ
ὅπερ ὁ θιασὸς μας ἐξαλλος.—Ἴδου...
τοὺς ἵππους ἀποζεύξας τῷ προσέφερον!

(ἐνθουσιασμός ἐξαλλος ἐν τῷ πλείθει. Ἡ Θελξιόπη
ἐρχετο νὰ ἴδῃ κλαίουσα ἐκ πείσματος. Ὁ Αἰσχύλος
ἐγείρεται βραδέως καὶ υπερηφάνως πλησιάζει αὐτὴν
κλονιζομένην ἐπὶ τῶν ἀμφιθεατρικῶν βαθμίδων).

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (εὐγενῶς, ἀλλὰ κ' ἐν θλίψει δεικνύων τὰ ἐκτός).

Ἐγὼ σ' ἠγάπων· ἰδοὺ πὼς μ' ἀντήμειψες.
Μὴ κλαίε, ἀλλὰ θαύμαζε τὸ ἔργον σου.
Ἄγνωμοσύνη μὲ περικυκλοῖ παντοῦ.

(κατέρχονται)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Οί άνω και ό Σοφοκλής.

(Δαρνοστερής και κρατών κείνον μετά φοίνικος έν χερσίν·
Οί 15 έκασριται έν χορῳ παρακολουθοῦντες. 'Ο άρχων
'Αφείων και οι λοιποί άρχοντες, καθός και οι 'Ελλα-
νοδίκαι, οι στρατηγοί εκ τῶν πρώτων πλὴν τοῦ Κίμωνος,
ό λαός έξω τοῦ περιόλου άνκυρωμέν. 'Η θελξίωση τάσ-
σεται έν τῷ προσκηνίῳ έγγός τοῦ Σοφοκλέους, επί τοῦ
προσώπου τοῦ Μενέκου διαγράφεται ό φθόνος, εἰς τήν
άντίθετον άκραν· ειρή και προσοχή εκ τῶν έν τῷ σκηνῷ.
'Ο Σοφοκλής και οι λοιποί κατά τάξιν, εἰσέρχονται ὅλοι
έν τῷ αὐλῷ. 'Ο Αισχύλος κάθηται γαλήνιος και ψυχρός
επί τοῦ σκίμποδος πλὴν βεθυθημένος εἰς οκέψεις, ἡ Ελευ-
νίκη διακρίνεται ὁπισθεν τοῦ περιστελίου άνω τοῦ δόμοσ)
ΣΟΦΟΚΛΗΣ (καταθέτων τόν θαλλόν εἰς δάρνης και γονυπετιάν πρό
αὐτοῦ, μένει δέ γονυκλιτής μέχρι τέλους τοῦ χωρίου τοῦτοσ)

Ἐπίτρεψον, ὦ πάτερ και διδάσκαλε,
τήν δάρνην ταύτην τοῦ άγώνος έπαύλον
νά καταθέσω πρό ποδῶν σου εύλαβώς·
κτήμα ιδικόν σου εἶνε, ὄχι κτήμά μου.
Ἦλθον πηλός εἰς τόν οὐδόν τῆς ἕρας σου,
παῖς άφρων, άγοραῖος και άπαιδευτος,
εἰς τρεῖς δ' Ὀλυμπιάδας με άνέπλασες
εἰς άνθρώπον λαλοῦντα μετά κρίσεως·
ὡς ἡ Σελήνη φῶς λαμβάνει δάνειον
εκ τοῦ Ἡλίου, — ὦ έταῖροι, σύγγνωτε,
υἱός νά ὁμύληση μετά τοῦ πατρός,
ό μαθητής οικείως πρός διδάσκαλον, —
τό φῶς λαμβάνω παρά σοῦ και έλαθον.
'Ο λόχνος σῦ μοῦ εἰ έν τῷ σκοτίῳ μου,
τῶν πράξεών μου ὁδηγός κ' υπόδειγμα,

ὄσα συγγράφω, σῦ με τά παρέδωκας
και τόν «Τριπτόλεμον» αὐτόν μ' έδίδαξες·
άν δ' ἠγωνίσθην, τρέμων σοῦ ένώπιον
έπέτυχον, χαράξας τās ιδέας σου.
Τῖς άλλος εἰς τά σκοτεινά μ' έμύησε
μυστήρια τῆς Κόρης και τῆς Δήμητρος;
τῖς άλλος δέ έτόλμησε και τοῦς θεούς
λαλοῦντας, δρώντας, νά τοῦς φέρ' επί Σκηνης;
Τοῦ δράματος, μῦθον, πλοκήν τās βάσεις του,
θεοστηρίκτους, άσαλεύτους έθεσες·
τοῦ Προμηθέως ἡ ιδέα εκκληκτον
τόν κόσμον θά κρατη ένόσῳ ὑφίσταται!
Τοῦ οὐρανίου φέγγους ἡ λαμπάδευσις
και τό τοῦ μαρτυρίου θεοπάρακτον
ὡς πνεῦμα θεῖον επί γήν ιπτάμενον
διά τοῦ στόματός σου, Βάρδε θεουργέ,
θά λάβη σάρκα και ὀστά έν μέλλοντι,
προσιονίζον τῶν θνητῶν άνάστασιν,
και λῦον τοῦ γυπός αἰνίγμα δύσλυτον.
Μάγε δαδοῦχε, εἰς κρημούς καθηλωθείς
τοῦ στοχασμοῦ ὁ σάραξ τās έντόσθια,
— ὡς εκ τοῦ άβεβαίου τῆς έπαύριον,
άγνωστου θνητῶν τύχης — σοῦ κατέφαγε!
Σῦ τοῦ Φωτός ὁ δαίμων ὁ θεόπνευστος
ένῶ ἡμᾶς φωτίζεις κατακαίεσαι,
άλλ' εκ τῆς τέφρας θά έξέλθη πανσθενής
με τήν πνοήν σοῦ άθανάτου πνεύματος
ό τοῦ θανάτου νικητής χρυσάετος
με τά πτερά του ζώσων τήν ὑφήλιον,
στερρῶς δέ συγκρατήσων με τοῦς ὄνυχας.
'Αγάπη πρός θνητούς», τό πρώτον έπός σου,
ἔπερ ὑπέκλειψε Τιτάν έξ οὐρανοῦ.
'Αγάπην και συγγνάμην» μόνον εἰς Θεός

μέ το οὐράνιον τόξον σ' ὑπηγόρευσε
 κ' ἤκουσες τῆς φωνῆς τὸ παναρμόνιον!
 Θεός δὲ πάλιν τοῦτο τὸ κρυσταλλωθὲν
 εἰς τὰς καρδίας δόγμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ
 θά δάσῃ μ' αἶμα σᾶρα εἰς μετάληψιν
 πρὸς ἀπληστα εἰς κτήσεις γένη αἰμοδιψή,
 τὴν διδαχὴν κυράνων μὲ μαρτύριον,
 ὅπου τὸ Κράτος, Βία τοῦ Δεσπότητος σου,
 τοὺς ἤλους πάλιν φέρουν πρὸς καθήλωσιν
 ἀνεξικάκου, Θεανθρώπου ὡς ἀμνοῦ,
 εἰς σωτηρίαν μισοῦντος καὶ ἀπέλπιδος.
 Τὴν δάφνην μου ἀφίνω εἰς τοὺς πόδας σου,
 τῆς Μελομένης ὄραμα ἐπίγειον,
 ὡς ἀπαρχὴν τῆν ἀσθενῶν μου μελετῶν,
 ἐν αἷς ὑπὸ τὸ ὄμμα σου ἐνέκυψα. (ἐγείρεται)

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (πρῶτος) Τρίτα καὶ δευτερεῖα τίς δ' ἐπέτυχε;

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἀγάθων καὶ ὁ Ἀριστείας.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (κινῶν τὴν κεφαλὴν) Μὲ ἀρκεῖ.

Τὴν δάφνην σ' ἐπιστρέφω, φιλοστέφανε.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἄν ἐπεθύμησα τὴν δάφνην—μάρτυς μου
 ὁ ἀρωγὸς προστάτης μας, Διώνυσος—
 νὰ ὑψωθῶ ὀλίγον ἐπλάσ' ὄνειρον
 καὶ δυνηθῶ νὰ σ' εἶπω: «Πάτερ, σοῦ ζητῶ
 »νὰ γίνω τώρα καὶ υἱὸς σου γνήσιος
 »τοῦ οἴκου σου. ὦ, πάτερ, δός τὸ σέμνωμα,
 »τὸ τῶν παρθένων δός μοι ἐγκαλλώπισμα
 »τῶν Ἀθηναίων ἀγλάισμα καὶ καύχημα
 »δός μοι εἰς γάμον, δός τὴν Ἑλπινίκην σου».

ΕΛΠΙΝΙΚΗ Εἴμ' εὐτυχής! μ' ἠγάπα, ὦ, περιπαθῶς
 τίς οἶδε πόσον χρόνον καὶ τὸ ἔκρυπτεν.
 Ζοὴν ἢ θάνατόν μου ἢ στιγμὴν αὐτὴ
 εἰς μίαν λέξιν τοῦ πατρὸς, ἐγκυμονεῖ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Αὐτὴ εἶν' ἀμοιβή μου εἰς τὸ γῆρας μου

δι' ὅσα ὑπὲρ σοῦ, ὦ παῖ, ἐμόχθησα;
 σὲ νεοσσὸν ὡς πελαργὸς ἐσκέπασα,
 καὶ σὺ τὰ σπλάγχνα τρώγεις ἀντιπελαργῶν;
 (γεγονώς) θ' ἀποκριθῶ ἐνάπιον ὄλων εὐδαρσῶς.
 Ἐκ τῶν μεγάλων δείπνων τοῦ Ὀμήρου μας
 ψυχία εἶνε τὰ μικρὰ τὰ ἔργα μου,
 ἀλλ' ὁμως ἐν ὑπὲρ αὐτῶν κατάρθωσα
 ὅσον ἂν ἦνε ὑψηλὸν τὸ ἔπος του
 ἐν τούτοις εἶνε ἐν λαμπρὸν ἀνάγλυφον.
 Οἱ ἥρωές του εἶν' ἐπὶ τῆς βάσεως
 αἰεὶ, προσδεδεμένοι, ἀναπόσπαστοι
 καὶ φαίνονται πλαγίως ἐν κατατομῇ.
 Ἡ τραγωδία, ἦν ἐδημιούργησα,
 σύμπλεγμα εἶνε τοῦναντίον γλυπτικῆς
 ἐξ ὄλων τῶν μερῶν διακρινόμενον
 καὶ γεγλυμμέν' οἱ ἥρωές μου πάνσωμοι,
 κινοῦνται μόνον, πράττουσιν, τρέχουσιν, ἐκτελοῦσιν,
 νοεράς ἄλλου βοηθείας μὴ χρειάζομενοι
 ἀλλὰ κ' εἰς τὰ τοιαῦτα δὲν σεμνύνομαι.
 Εἰς τὴν ψυχὴν μου φέρω ἄλλην ποίησιν,
 ποίησιν οὐρανιαὶ καὶ πραγματικὴν
 Τὴν ἐλεγείαν ταύτην δὲν ἐγράψαμεν
 μὲ τὴν μελάνην καθὼς γράφονται κοινῶς
 τὰ τετριμμένα τρυφερά ποιήματα
 ἐγρᾶφη μὲ τὸ αἶμα τῶν ἀγωνιστῶν,
 ἀντὶ παύρου δὲ μᾶς ἐχρησίμευσαν
 τὰ ἀνοικτὰ πεδία, ὅσον ἐνδοξα
 τῶν Πλαταιῶν μας καὶ τοῦ Μαραθῶνός μας.
 Τὸ ὄνομα δὲ τούτου τοῦ ποιήματος,
 τὸ τέλος, ἢ ἀξία καὶ ἢ κάθαρσις
 ἐνεχαράχθη εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον
 καὶ Σαλαμίνα, ἐπὶ τῶν κυμάτων, ναί,
 μὲ αἰωνίως ἐρυθρὰν, σιλπνὴν, βαφὴν,

μ' αἰματηρά ψηφία καὶ ἀνεξάλειπτα !
 Αἰσχύλος, Ἀρεινίας καὶ Κυναίγειρος,
 τρεῖς ἀδελφοὶ συνάμα παρευρέθημεν
 καὶ εἰς τὰς τέσσαρας τὰς μάχας τὰς κλεινάς,
 ἐφ' ὧν ὡς ἐπὶ τόξων ἐδραιώθη ἕξις
 τὸ τῆς Ἑλλάδος μεγαλείον, κ' ἡ τιμὴ !
 Πρώτην φοράν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὁ στρατὸς
 ἐξόρμα τότε πρώτος κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.
 Οἱ Μῆδ' ἰδόντες τοῦτο ἐπτοήθησαν·
 ὁ Μιλιτιάδης δι' αὐτοῦ ἐνίκησε
 τῆς οἰκουμένης τὴν μεγίστην τῶν νικῶν.
 Τῆς ὑπερτάτης δ' εὐτυχίας καὶ τιμῆς
 τίς πρώτος ᾤφειλ' εἰς τοὺς Πέρσας νὰ ριφθῆ
 οἱ ἀδελφοὶ μου πρώτοι πάντων ἔτυχον,
 εἰς Σαλαμίνα, Ἀρεινίας ὁ γνωστός,
 εἰς δὲ τὸν Μαραθῶνα ὁ Κυναίγειρος.
 Ἡ ράμη τούτου κ' ἡ ἀνδρεία ἐκτακτος
 διαύκων Πέρσας καὶ τὸ πλοῖόν των κρατῶν
 τ' ᾤφησε τότε, ὅτε τῶ ἀπέκοψαν
 μὲ πέλεκυν τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.
 Τῆς γενεᾶς μου εἶν' αὐτὴ ἡ ποίησις,
 αὐτὸ τὸ ἔπος τῆς οἰκογενεῖας μου.
 Δόξα ! τιμὴ λοιπὸν εἰς τοὺς ἀγωνιστάς,
 πατριδος ἐλευθέρας ὄντως ποιητάς !
 τοὺς παλαιμάχους τῆς Ἑλλάδος ἥρωας,
 οὐχ' εἰς παιδία ἐπαιτοῦντα φοῖνικα,
 καὶ δάφνην ὅπως δι' αὐτῶν ἐλκύσωσιν
 εὐειδῆ νέαν, κληρονόμον ἐκλεκτὴν ...
 Τὴν κόρην μου—ἦν ὡς τὴν κόρην ὀφθαλμοῦ
 φυλάττω—τὴν φυλάττω διὰ ἥρωα (ἀρα σιγῆ).
ΕΛΠΙΝΙΚΗ (ἀόρατος ἐκ τοῦ δόμοιο) Μέγιστος πόνος, ὡς ὁ
 [ὄφρις ἐν τῇ σῆ
 καρδίᾳ ἔρπει καὶ τὴν δάκνει, πάτερ μου.

Βαθὺ τὸ δῆγμα, δηλητήριον δ' ὄζον
 καὶ σοῦ κ' ἐμοῦ θά ὑποσκάψῃ τὴν ζωὴν !
ΣΟΦΟΚΛΗΣ Μία πληγὴ, πλὴν φοβερὰ...
ΘΕΑΣΙΟΠΗ (εἰρων ἐνετόνας καὶ σιγῆ) ἰδοὺ ἡ χεὶρ τόσον ἀδρῶς
 [τὸ εἰδωλὸν σου πλήξασα.
ΣΟΦΟΚΛΗΣ (ἰδὼν ἀετὴν) Ἔργον σου ;
ΘΕΑΣΙΟΠΗ Ὅλα...
ΣΟΦΟΚΛΗΣ (σιγῆ) Διὰ τοῦτο ἀπεχθῆ !
 τίς οἶδε ποῖον κτύπον ἀσυνείδητος !...
 εἰς ψυχὴν, νοῦν, κατήνεγκες τοῦ γέροντος.
ΘΕΑΣΙΟΠΗ Ποτέ σου δὲν ἠσθάνθης... τὸν ἐρωτικὸν
 νὰ σκάπτῃ νὰ δαγκάνῃ κρυπτόν σκώληκα
 καὶ νὰ ροφᾷ τὸ αἷμα τῆς καρδίας σου.
ΣΟΦΟΚΛΗΣ Εἰς τῆς πανδήμου βαίνεις, ἄφρον, τὸν βωμόν !
 Ἰκέτις κἂν μὲ μύρτα στέψον, μήκωνας,
 μήπως τὰ βέλη τὰ πεπυρωμένα τῆς
 σβέσῃ. Μαινάδος τὰς ὁρμᾶς ψυχραίνουσα.
ΑἰΣΧΥΛΟΣ Τὸν Κίμωνα εὐχαριστᾷ· ὑπέθετον
 αὐτὸν καλὸν πολέμαρχον· νὰ συγχαρῶ
 αὐτοπροσάπως σήμερον δὲν δύναμαι
 τὸν στρατηγὸν διὰ τὰς τόσον ἐμβριθεῖς
 περισπουδάστους κρίσεις, ὅσῳ τολμηράς,
 περὶ λογοτεχνίας καὶ αἰσθητικῆς·
 εἶπατε, σεῖς, ἑταῖροι, ταῦτα ἀντ' ἐμοῦ...
 ἐγὼ ἀφίνω τῶν ὀνειρῶν μου τὴν γῆν...
 (γενικὴ αἰσθησις)
 Πλὴν τὴν ἀφίνω ἐλευθέραν σήμερον·
 ὁ ἐμὸς βίος ἦτο ζῶν διθύραμβος.
ΣΟΦΟΚΛΗΣ (κετσιστικῶς) Μεθ' ἡμῶν μείνον πάντοτε
 [διδάσκαλε.
ΑἰΣΧΥΛΟΣ Ἀφίνω τὰς Ἀθήνας, εἶμαι περιττός ! (στρεφόμενος)
ΣΟΦΟΚΛΗΣ (ἰδὼς σιγῆ) Δύο καρδίας μία δάφν' ἐχάρισε.
 πόσας πικρίας, δάφνη, σὺ μ' ἐπότισες.

ΘΕΛΣΙΟΠΗ (σιγά) Ὁμολογῶ τὴν ἡττάν μου χάνεις τὸ ἐν.
ΣΟΦΟΚΛΗΣ (ὁμοίως) Μυρίας δάφνας, ὄχι αὐτὴν νὰ ἔχανον.
ΑΙΣΧΥΛΟΣ Καὶ ἤδη, τέκνα, ἂ πολλὸ ἠγάπησα,
 συνέζησα δ' ἐπὶ μακρὸν ἀχώριστος,
 πρεσβύτης ἤδη, νὰ ἐτοιμασθῶ μικρὸν,
 ν' ἀποσυρθῶ ἐγκαίρως ἐπιτρέψατε.

(λαβάν ἄκρατον ὃν ἐκόμισεν ἤδη ἡ Ὀκερρὸς πρὶν καὶ
 ἔθετο ἐπὶ τραπέζης).

φιλοτησίαν τελευταίαν σπένδω νῦν
 ὑπὲρ τῆς υἰείας καὶ προόδου σας.
 Σὺ, δ' ὅστις ἐπεφάνης εἰς τὸν ὄπνον μου,
 Διόνυσ' ἐν ἀμπέλῳ καὶ διέταξες
 νὰ γράψω τραγωδίαν, ἱκετεύω σε
 τὸν θίασον νὰ ἔχῃς ὑπὸ εὐνοίαν,
 καὶ νὰ παρέχῃς διαρκῶς τὰ δῶρά σου·
 Θησεῦ, τὸ πόλισμά σου καταλείπω νῦν,
 τὰ λείψανά σου κατησπάρσθην σήμερον,
 (ἐνός) δακρῶν δ' ὡς ὀπλίτης ἐνθουμούμενος
 τὰς φάλαγγάς μας ὅτι παρεδάρρυνες,
 ἐν Μαραθῶνι μὲ τὸ ξιφὸς σου γυμνόν,
 τῶν κεφαλῶν μας ἄνω, σὺ, ἰπτάμενος·
 Ἐκτοτε νύκτωρ πάντοτε ἀκούεται
 τὸ τῆς ἐφόδου «ἐλελεῦ» καὶ ἡ βοή,
 συγκρουομένων στρατιῶν, ξιφῶν κλαγγή,
 φάσματα δὲ μετὰ φασμάτων μάχονται
 οἱ θώρακες ἰχθύσιν· οἱ δὲ κέλῃτες
 ἀγρίως χρεμετίζουσι καὶ τρέπονται
 χωρὶς τιάρας, κἀνδεις, χωρὶς κίδαρεις
 τὰ φάσματα ἀμέσως εἰς φυγὴν αἰσχροὺς
 ὑπὸ Ἑλλήνων καταδιακόμενα.
 Χαίρετε, τελευταῖον, ἱερά ὅστιά,
 τῶν συστρατιωτῶν μου εἰς τὴν γῆν θερμά,
 σπαίροντα ἐπὶ ζωντανά καὶ πνέοντα

ἅγιον πόθον τῆς Ἐλευθερίας μας!
 ἐνόσφ δὲν σβεσθῆ κ' ἐκλείψῃ ὁ Ἥλιος
 κ' ἔλθῃ τὸ σκότος κόσμων ἢ καταστροφή,
 ὅστιά ἐδῶ θαμμένα ὡς τὸν σίτον σεῖς,
 ἐθνεγεργσίας στάχυν τὸν ἀτίμητον
 εἰς λαοὺς δούλους δῶρον θ' ἀπονέμετε.

(εἰσέρχεται ἐν ἱερῷ συγκινήσει εἰς τὸν οἶκον).

ΕΛΠΙΝΙΚΗ Ἐνταφιάσου, ἔρωσ, εἰς τὰ στέρνα μου,
 κ' ἐκ τῆς φλογός του θάλψατ' ἐκ καθήκοντος,
 νεκρά μου στῆθι, γηραιὸν γεννήτορα.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ (ἐν τῷ προσκηνίῳ ἀχρὸς τὴν ὄψιν ἀποφυλλίζει ἀπροσέ-
 κτως μετὰ πόνου καὶ μηχανικῶς τὸν θαλλὸν τῆς δάφνης).

Ἄν ὁ Φαέθων, ἐκ Διὸς κεραυνοθεῖς
 ὅτι ἐτόλμησε τὸ ἄρμα ν' ἀναβῆ
 ἄπειρος τοῦ Ἥλιου κ' ὑψώθῃ μικρὸν
 κατέπεσεν εἰς ποταμὸν Ἑριδανὸν
 εἶχε ἀδελφὰς νὰ τὸν θρηνήσουν· τίς ἐμέ;
 εἰπέτε; τίς θά λυπηθῆ; κ' εἰς αἰγείρον
 μεταβληθεῖς παρὰ τὴν ὄχθην θά θρηνηθῆ
 μετὰ δακρῶν ἐξ ἠλέκτρου χάριν μου;

Α' ΕΛΛΑΝ. Ἐκ τῆς ψυχῆς τὰ πάντα ἐκπορεύονται
 καὶ ὅλα μετὰ κόρον ἐπιστρέφοντα
 ἐντὸς αὐτῆς, ἐκπνέουσι καὶ θάπτονται.

ΚΑΤΑΒΛΗΜΑ

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Αἰσχύλου. — Λίθανος κείμεν ἐπὶ θαλάσσιον ἀναπέμπει μεροβόλον κεινόν πρὸς Ἐρέστιον Θεόν.

ΜΕΣΟΝ ΗΜΑΡ

Ἐπὶ βάρων καὶ κλινητῶν πλείστοι πάπυροι ἀναμιγῆ ἔρριμμένοι καὶ λύρα. Δύο εἰκόνες μέγισται ὅσον ἔνεστι παριστάσαι τὴν μάχην τοῦ Μαραθῶνος. ἦν ἔγραψεν ἡ τοῦ Πολυγνώτου γραφίς καὶ τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμίνας, ὡς ἰστορήσεν αὐτὴν ὁ χρωστήρ τοῦ Ἀγλαοφάντος.

ΣΚΗΝΗ Α'.

(Αἰσχύλος σκευραπὸς καὶ καθήμενος· εὐθὺς δὲ ὁ Μενέλαος ἐν σπουδῇ καὶ τάχιστα λαλῶν).

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Τὸν πάντα ὄλβον ἦμαρ ἐν μ' ἀπειλετο.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (σπεύδων) Αἰσχύλε, ἐπιστρέφω ἐκ καθήκοντος. (μοχθηρῶς) Εὐγέ σου ὄμω, πῶς τὸν ἐξηυτέλισες ἐνάπιον τοῦ πλήθους κ' ἐταπεινώσας; ἄξια ἂν εἰργάσατο ἀπὸλαυσε. Μόλις ἐξῆλθεν ἀπ' ἐδῶ ὁ Σοφοκλῆς καὶ καθ' ὁδὸν τὸν Περικλέα συναντῶ, —γνωρίζεις, εἶνε φίλοι ἐπιστήθιοι—

καὶ τῷ ἀμίλησε κρυφίως ἐν σπουδῇ, ἐκ τῶν νευμάτων τοῦ δ' ἐνόησα καλῶς ὅτι θὰ ἔλθουν μετ' ὀλίγον... ἀγνοῶ τί θὸ σὲ εἶπουν μάθε ὄμω παρ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ φανερώσις ποῦ τὸ ἔμαθες, ἂν σὺ φύγης, ὅπερ καὶ ἀπεύχομαι, ἢ Ἐλπινίκη σου θὰ μείνῃ μετ' αὐτοῦ, εἴν' ἢ σκιά του, ἔκφρων ἐκ τοῦ ἔρωτος, θὰ μείνῃ, τὸν πατέρα καταλείπουσα. Ἐνεπιστεύθη ταῦτα εἰς τὴν φίλην τῆς. Φεύγω, διότι ἔφθασεν ὁ Σοφοκλῆς καὶ ἀποφεύγω νὰ συναντηθῶ ἐδῶ μετὰ τοιοῦτου ἀνθρωπομόρφου τέρατος!

(ὁ Μενέλαος ἀπέρχεται ἐν συναισθήσει τῆς διαπραττομένης ἐπ' αὐτοῦ ἀτιμίας καὶ τοῦ ψεύδους)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Αἰσχύλος (μόνος βαρσαλγῶν)

Πῶς μὲ ἀφίνει καὶ τὸ τέκνον μου αὐτό; αὐτὸ τοῦ γήρατός μου μόνον στήριγμα, εἰς τὴν τοῦ βίου μάλλον κρίσιμον στιγμήν; Καὶ τί ἐντὸς μικροῦ δὲν μ' ἐγκατέλιπεν; ὦ ἀδελφέ μου Ἀμεινία, διατί... —ὅπως μὲ σώσης ἐκ θανάτου προφανοῦς, ὅτε κατηγορήθην ὅτι ἠσέθησα τὰς Εὐμενίδας δῆθεν κρίνας ἐν σκηνῇ, τὰ Ἐλευσινιά μας δ' ἐκρυστηρέυθεις— νὰ δεῖξῃς τὰς πληγὰς σου πρὸς τοὺς δικαστὰς, ἂς, ὅπερ πάτρης ἔλαβες μαχόμενος; ὦ, ἀδελφέ μου, διατί δὲν μ' ἀφινες;

SISMANDRILLO

τὴν ἀποφράδα ταύτην δὲν θὰ ἔδλεπον
 ἡμέραν, ἦτις αὐθωρεὶ μ' ἀνήρπασεν
 ὄ,τ' εἶχον ἐν τῷ κόσμῳ τιμιώτερον
 κ' ἐν ἀπογνώσει πλήρη μὲ κατέρριψε!
 Πατρίς μου! μετὰ ζήλου σοὶ προσέφερα
 βραχίονα, ψυχὴν καὶ τὴν διάνοιαν,
 τοῦ αἵματος τὸν φόρον καὶ τοῦ πνεύματος!
 Τῶν ἀγυιῶν τὴν Μοῦσαν, τὴν Μαινάδα σου
 χαμαὶ κυλιομένην, ὀργιάζουσαν,
 τυλισσομένην μὲ τὰ δέρματα αἰγῶν,
 λαιδορουμένην ἐν πομπῇ ἐφ' ἀμαζῶν,
 τὰ γυμνά μέλη τῆς καλύψας, εὐπρεπῶς,
 εἰς κόρην θεσπεσίαν τὴν μετέβαλα,
 ναί, εἰς σεμνὴν παρθένον καὶ ἱερείαν,
 κ' ἐφ' ὑψηλοῦ κοθόρνου τὴν ἀνήγειρα,
 καὶ διὰ σοῦ, πατρίς μου, ἐν τῷ μέλλοντι
 θὰ ἔχῃσι Σιδύλλαν πάντες οἱ λαοί.

(μετὰ πόνου) Πλὴν σήμερον, πατρίς μου, εἰς τὸν
 [κάλλιστον

ἀγῶνα τὸν πνευματικόν, πρὸς ἀμοιβὴν
 μὲ ἀποδοκιμάζεις, μὲ χλευάζεις σὺ,
 ἀντὶ ἐμοῦ δὲ προτιμᾷς τὸν μαθητὴν...
 τρικυμῶν τοῦ βίου ὅλως ἀγευστον...
 ὦ, νὰ ἐγείρω δὲν τολμῶ τὰ ὄμματα
 περὶ ἐμὲ... ὡς κ' ἐμαυτὸν αἰσχύνομαι...
 τὸ πᾶν μὲ σκάπτει... κ' ἡ θυγάτηρ μου αὐτῆ...
 τὰς δέκατρες τὰς νίκας, ἄσπερ ἔλαβον,
 τὰς ἀπορρίπτω, τὰς βδελύσσομαι ἐκ ψυχῆς,
 αὐτὴν πασῶν ὑψίστην μόνον ἤβελον
 ...πλὴν ν' ἀπατήσω, τί ζητῶ κ' ἐπὶ αὐτόν;
 Τάλας ἐγὼ! καὶ μόνος μου χλευάζομαι,
 τὸ γέρας... ὦ, δὲν ἦτο ἀπλή σύμπτωσης,
 σκευαριῶν δὲν ἦτο ἀποτελέσματα.

οὐδὲ ὁ Κίμων παραλόγως ἔκρινεν!
 Διατὶ κρύπτω φοβερὰν ἀλήθειαν
 καὶ κολακεύω ἑμαυτὸν ἀναφελῶς...
 Τὸ πνεῦμά μου ἐσβέσθη, ναί, ἀπόλεσε
 —ὡς φαίνεται—τὴν πῆσιν καὶ διαύγειαν,
 ...εἰν' ἀληθές, φεῖ! τοῦτο, ὅσῳ θυμαλγές...
 κ' ἐν μαυσωλείῳ ἐρημον ἀπέμεινα,
 ἐν σκοτεινὸν τοῦ νοῦ μου κενοτάφιον!
 (τὰς χεῖρας θέτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐν πόνῳ συμπλέκων)
 Ἐὰν τὸ γῆρας παραλύει καὶ τὸν νοῦν,
 ἂν μὴ τελειοῦται ἡ ψυχὴ ὑπομένουσα,
 εἰν' ἀτεχνία τοῦ Ὑψίστου Πλαστοουργοῦ
 εἶνε δεινός, βαρὺς καὶ ἀνυπόφορος
 ὁ θάνατος τοῦ λόγου καὶ τοῦ πνεύματος,
 οὐδ' εἶνε σκληροτέρα ἐγκατάλειψις!
 Ὅχι, ὑπάρχει μία! ὅταν ἔπεται
 —μετὰ τοιοῦτο ψυχοκτόνον πλήγμα—
 ...εἶνε τοῦ τέκνου!... ὦ σεῖς νάπαι καὶ δρυμοί,
 καὶ ποταμοὶ καὶ φάραγγες καὶ πλήμμυραι
 δὲν ἔχω Ἑλληνικὴν, θάλψατέ με σεῖς!
 Ἑλλάς μεγάλη, Ἰταλία προσφιλις,
 σπεῦσον τοὺς κόλπους ἀνοιξον, καὶ κλείσον με
 εἰς ἐξορίαν βαίνα... συνοδὸς οὐδεὶς...
 γενῆτέ μοι θηρία σεῖς καὶ ὄρνεα.
 Πρὶν φύγω—ὄχι—δὲν θ' ἀπίσω εἰς ἐχθρούς,
 Ὀλυμπιάδων τόσων, ἀντιπάλους μου,
 τὴν μοχθηρὰν τὴν τέρψιν, ὅσα ἔγραψα,
 —γνωστὰ εἰς μαθητὰς μου μόνον δύο-τρεις—
 νὰ σχολιάσουν ἐμπαθῶς, κακεντρεχῶς!
 Ὁ νοῦς μου ἂν ἠλαπιτάθη, ἐξησθένησεν,
 ἔχει ὄμας καὶ τὸν τρόπον, θάρρος, θέλησιν,
 καὶ νὰ τὰ ἐξαλείψῃ. Λάβε... Διόνυσε,
 ὅσα διέταξάς με νὰ συγγράψω δράματα!

(ρίπτει τοὺς πατέρας εἰς τὸ πῦρ, βλέπει δ,τι φοβερόν ἐπαρ-
ξεν, ἐν λογιμοῖς λέγει).

Δέξαι τοῦ πνεύματός μου τὸν λιθανωτόν.

Ὁπλίτης σου, Πατρίς μου, ὄχι, ποιητής,

μ' ἔδωσες αἷμα, κάλεσόν με, λάβε το.

Ἑλληνικόν μου χῶμα, σὲ ἀσπάζομαι,

δράκα λαμβάνων καὶ τὸ πῦρ ὀστίας μου.

Ἄλλ' ἐνφ φεύγω, σὺ, Ἑλλάς μου ἀκουσον.

τοῦ χλευασθέντος ψάλτου σου τὴν συμβουλήν

τῶν πανυστάτων λόγων, ἀκουσον, λαέ,

ἐπὶ ἀγνωμοσύνη περιώνυμε!

Μὴ ἀνατείλῃ μαῦρ' ἡμέρα πονηρά,

καθ' ἣν νὰ λησμονήσῃς μοῦσαν σώφρονα,

τὴν Ἐφεστίαν, τῶν ἠθῶν κ' ἐθίμων σου,

τῶν παραδόσεών σου καὶ ὑποθηκῶν,

τῶν τόσων σου ἀγῶνων τὸ παλλάδιον,

ἐγκολλαθῆς δὲ πάλιν μοῦσαν ἔκφρονα,

γεγυρνωμένην Βάκχην τὴν ἀκόλαστον,

τὴν τῶν ὀργῶν καὶ κραυγῶν, τὴν πάνδημον,

τὴν κόρην τῶν ἀσέμνιων τῶν κινήσεων,

τὴν μοῦσαν τῶν κορδάκων τὴν φιλήδονον.

(προχωρεῖ νὰ ἐξέλθῃ)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Περικλῆς, Σοφοκλῆς, Δημοσθένης καὶ ὁ ἄνω

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Αἰσχύλε, χαιρε!

ΔΗΜΟΣΘ. Χαίρε, ὦ διδάσκαλε!

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ὅς εὖ παρέστις, ἀνερ ἐνδοξε!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Ἰδοῦ:

Δέν θὰ σὲ ἐνοχλήσω δι' ἐνστάσεων.

Ἡ τοῦ Αἰσχύλου μεγαλόνοια ἀρκεῖ

τὰς περιστάσεις νὰ σταθμίση ἀκριβῶς

καὶ ἂν ἴδῃ ὅτι δὲν ἔχει ἀδικόν...

ἄς καταλίπη σήμερον τὸ ἄστυ μας.

Ἐνφ ἐν Ἀκροπόλει ὅλη στρατιὰ

ἐξ ἔργατῶν, ἀρχιτεκτόνων καὶ γλυπτῶν

ὑπὸ τὰς τοῦ Ἴκτινου νῦν διαταγὰς

τοῦ Καλλικράτους, Μνησικλέους, περατοῖ

τὰ καλλιμάρμαρα Προπύλαια, κ' ἰδοῦ

τοῦ Ἐρεχθείου μετὰ ζήλου ἀρχεται,

ἐνφ ποικίλην γράφει ὁ Πολύγνωτος,

ὁ δὲ Φειδίας τελειώνει εὐτυχῶς

τοῦ Παρθενῶνος τὴν καλλίστην πρόσοψιν!

Ἐνφ ἠχοῦσιν ἐν θεάτροις αἱ κραυγαί,

ἐπευφημαὶ καὶ οἱ γέλωτες ὁμοῦ

τῶν μυριάδων καθ' ἑκάστην θεατῶν,

ἐνφ διδάσκονται τὰ ἔργα σου ἐκεῖ,

τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Μενάνδρου, Ἀγάθωνος,

Ἴωνος, τοῦ Ἐρμίππου καὶ τοῦ Ἀχαιοῦ

τοῦ Φερεκράτους, τοῦ Κρατίνου καὶ λοιπῶν

ἐν τῇ τοῦ Βάκχου ἐνφ γίνοντ' ἑορταί

καὶ εἰς τ' Ὀδεῖον—ὁμοιάζον τὴν σκηνὴν

τοῦ Ξέρξου πρὸς ἀνάμνησιν—ὅπου δοκοῖ

εἶνε ἴστοι τῶν Περσικῶν τριήρεων,

συλληφθεισῶν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν σου, ναί!

(κίνησις Αἰσχύλου, ἐπιθεβαίωσις περὶ κλίσεως ἐντονωτέρα)

εἰς τὸ Ὀδεῖον—λέγω—ἐνφ ποιήσις

καὶ μουσικὴ διαγωνίζονται λαμπρῶς,

καὶ γίνεται δημόσιον ἀνάγνωσμα

ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου τῶν ἱστορικῶν

πράτων αὐτοῦ βιβλίων, ἀπὸ τῆς Πινυκῆς

δὲ ῥήματα ἐκφέρονται σωτήρια

καὶ ὑψητὰ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα μας,

εἰν' ἐντροπῇ, εἰν' αἰσχος τοῦ αἰῶνός μας

ὅστις τοσαῦτα διαχέει περίξ του
φῶτα και λαμπηδόνα τῶν καλῶν τεχνῶν,
ν' ἀφήσωμεν τῶν τραγωδῶν τὸν πρόταυιν,
τὸν μουσολόλον και ἱεροφάντην μας
τὸν ἐν ταῖς τέχναις εὐφυᾶ μυσταγωγὸν
ν' ἀναχωρήσ' εἰς τοὺς Γελφους σήμερον!

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ἄσειστον τεῖχος εἶνε ἡ ἀπόφασις,
εἰς τὰς Ἀθήνας εἶμαι ὄλωσ περιττός!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Αἰσχύλε, τὸ ἐσκέφθης;...

ΑΙΣΧΥΛΟΣ τ' ἀπεφάσισα.

ΔΗΜΟΣΘ. Ἐάν ἰσχὺ ἡ ἡλικία, βέλτιστε,
τὸ νὰ σὲ συγκινήσει, ἱκετεῦω σε!

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Φθάνει, ὦ παῖ, πλησίασε νὰ σ' ἀσπασθῶ,
εὐχομ' ἐνταῦθα ν' ἀποθῆς ἀφέλιμος
μίαν ἡμέραν τῇ Ἑλλάδι! (ἐὼν ἀσπάζεται) ὕπαγε.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Τὴν δεξιάν σου, δός μοι, ὦ διδάσκαλε,
κ' ἐπίτρεψόν μοι εἰς μνημόσυνον γλυκὺ
—τίς οἶδεν ἀν... ἢ πότε... ἐπανίδαμεν
ἀλλήλους—εἰς τὸ μέτωπον νὰ σ' ἀσπασθῶ
ἀφῆτον ὅπερ κλέος τῇ Πατρίδι μας
διὰ νικῶν, δαρνῶν, Ὀδῶν προσέδωκεν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ὑγίαινε, Περικλείς και Δημόσθενες
μείνε Σοφοκλείς, ἐπ' ὀλίγον μετ' ἐμοῦ.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Σοφοκλής, Αἰσχύλος, Εὐπινίκη.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (κετυπὼν τὴν θύραν) Ἐλθέ ὦ κόρη,

Εὐπινίκη (εἰσέρχεται ἐν ἀπορία βλέπουσα ἐὼν Σοφοκλέα).
Τί ζητεῖς ὦ πάτερ μου;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Εἰς' ἐλευθέρᾳ νὰ εἰπῆς τὴν γνώμην σου!

Εὐπινίκη Γνώμην νὰ φέρω; ἐπὶ τίνος πράγματος;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (ὠδῆ) Καὶ νὰ τὰ λέγῃς ἢ ν' ἀκούῃς ἀλγεινόν,
Ἦκουσες, Ἐπινίκη, ὅτι παρευθὺς
ἀναχωρῶ εἰς Σικελίαν ἅπαντα
ὅσα ἐδῶ ἀπέκτησα τ' ἀρίνομεν,
ἰδὲ μὴ ἀφαιρέσης τὸ ἐλάχιστον.

Ἀφήσωμεν μίαν στέγην κ' εἰς τὴν γραϊάν μας
φεύγω· θὰ ἔλθῃς εὐχαρίστως μετ' ἐμοῦ;
θὰ νοσηλεύῃς τὸν κερτὸν τὸν γέροντα
ὅστις τὰ πάντα συγκεντροῖ μόνον εἰς σέ;
Δὲν ἀπαντᾷς; διστάζεις; λάλησον, εἰπέ.

Εὐπινίκη (διακεκορμένως) Νὰ σ' ἀπαντήσω, ὦ, μὲ λείπει
[ἢ πνοή!]

εἶνε αὐτὴ ἐρώτησις, ὦ πάτερ μου;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ὡς βλέπω ὁ Μυνίσκος εἶχε δίκαιον· (ὠδῆ)
ἐγὼ νὰ σὲ τὸ εἶπω· ἐγκατέλειπον
ἐδῶ τὰ πάντα, φήμην, ἐρωτα θερμὸν
πρὸς τὴν γῆν ταύτην, τὴν νεοπαγῆ σκηνὴν
θριάμβους, νίκας, δόξαν και χαράν,
ἀλλ' εἶχα δύο, ἵνα μὲ στηρίζωσι
τὸν ἀσθενῆ, τὸν γέροντα κλονούμενον,
ἦτο ἡ λύρα ἐν και ἡ θυγάτηρ μου.
Τώρα μοὶ μένει ἐν και ἀναπόσπαστον,
ἀν και συντετριμμένον, βαρὺ ἄχορδον
ὅπερ θὰ λάβω και ἐντὸς τοῦ τάφου μου.

(λαμβάνει τὴν λύραν του και θαυπτεῖ αὐτήν, και πρὸς τὴν
λύραν οἰανεὶ ἀποτεινόμενος)

Ἡ κόρη μου θὰ μείνη, ναί... τὸ ἔμαθον,
ὡς μείνη τότε... ὅταν ἀγαπᾷ κάνεις
σοφορῶς πῶς νὰ διχάσῃ τὴν καρδίαν του;

Εὐπινίκη Πλὴν ἀπατάσαι, πάτερ, τίς σὲ εἶπε, τίς
ἐκτὸς σοῦ ἄλλον ὅτ' ἠγάπησα ποτὲ;
Σὺ εἰ τὸ φᾶς μου, σὺ και ἡ καρδία μου,
ἐλπιδας, πόθους, ὅλα φέρω μετὰ σοῦ,

καὶ πότε πάτερ θά ἀναχωρήσωμεν;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (μετ' ἀποφάσεως) Τώρα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ (προθύμως) Εὐθὺς νὰ λάβω τὴν χλαμίδα μου
τὸν βαρὺν πέπλον, τὸ ἐπιχιτῶνιον,
διφθέραν μίαν, διὰ σὲ ὦ πάτερ μου,
κ' εἶνε ψυχρὸς τὴν νύκτα ὁ θαλάσσιος
ἀήρ· θά σὲ καλύπτω, μόνη θ' ἀγρυπνώ.

(ἐπάγει καὶ ἐπιστρέφει μετ' ὀλίγον· ἐν συγκινήσει ἀπει-
λοῦσα τὸν Σοφοκλή).

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (πρὸς ἑαυτὸν) Ψεῦδος οἰκτρὸν μὲ εἶπον, μὲ
[ἠπότησαν

συκοφαντίαν κατ' αὐτῆς ἐξέφραναν·
τί ἄρα γε τοῖς ἔπταισε κόρη ἀγνή,
καρτερική, φιλόστοργος;

(ἐψηλὴ τῆ φωνῆ τῆ Ἑλληνίκα, ἵσως ἐπιστρέφει μὲ τὰ χεῖρα)

φθάνει, παρήλθον ὅλα, τώρα ἔχω πᾶν,
πᾶν ὅ,τι ἐστερούμην· ἔχω ναι, χαρὰν,
γαλήνην ἔχω, φῶς, ζωὴν, ἀγάπη μου,
ἐβρῆνει ἡ καρδία μου, τώρα σκιρτᾷ—
σὺ ἀληθῶς τὸ θερμὸν φῶς μου, κόρη μου,
σὺ εἶσαι· σὺ, τίς ἄλλος θά ἐφάτιζε
τὸν σκοτισθέντα βίον μου πλὴν σοῦ; ἀλλὰ
σὺ μετεβλήθης, μόλις βλέπω σήμερον
εὐμορφος πόσον εἶσαι, πόσον μαγική!
ἄραιότερα μυριάκις τοῦ παντός,
τοῦ κόσμου ὅλου καὶ τῶν βασιμασίαν του.
Λάλει με Ἑλληνίκα, σὺ μοῦ εἰ τὸ πᾶν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ Θά φύγαμεν, ὦ πάτερ, ἢ θά μείναμεν;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ὅχι, ποτὲ, ὦ τέκνον, τώρα φεύγομεν
θέλ' ὄμας, αἱ τῶν Ἀθηναίων πρὶν στερηθῶ
ὡς τόσον ἐγαπήσαμεν—καὶ νὰ ἰδῶ
τὴν ἀπαλήν σου κόμην καὶ τὸ μέταπον·
γνωρίζω, πάσαν τοῦ προσώπου σου γραμμὴν,

τὸ ὄμμα σου νὰ ἰδῶ τὸ γλαυκὸν αὐτὸ
τὸ κατοπτρίζον τ' οὐρανοῦ τὸ κυανοῦν.
Αὐτὴ εἶν' ἡ φωνὴ πρὸς ἡν ἐστρέφοντο
ὡς ἐν ὄνειρῳ μαγικῶ ὦτα καὶ νοῦς.
Αὐτὴ εἶν' ἡ φωνὴ, ἡν πάντοτε, παντοῦ,
μέσῳ ἀσμάτων καὶ κιθάρων καὶ αὐλῶν
διέκριν' ἡ ψυχὴ μου, ἵς τὸ ἀφατον
μέλος ὡς βρέφος μ' ἀπεκοίμυζε σιγά...
Νὰ φύγαμεν, ναι φῶς μου· δὸς τὴν λύραν μου.
Σοφόκλεις, χαιρε, σὲ ἀνέβρεψα σχεδόν·
πλὴν περιττὰ καὶ τώρα θέλεις τίποτε;

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἄπτομαι τῶν γονάτων σου, παρακαλῶν
νὰ μὴ μ' ἀφήσης εἰς τὸν κόσμον σκοτεινόν.
Τῆς διανοίας μὴ μὲ σβύσης τὸν πυρσόν.
Ἐν ἐπι σκέψαι: ἂν μ' ἐγκαταλίπης σὺ,
μ' ἐγκαταλείπει καὶ ὁ Δαίμων τοῦ Φωτός,
καὶ εἰς τοῦ σκότους ἔρμαιον τὸν Δαίμονα
θά μείνη ἡ ψυχὴ μου! Μισοὺς ζόανον...
οὐχὶ ἐλέους πρὸς τὸν κόσμον καὶ στοργῆς.
Τὸ αἰσχρὸν δράμα τοῦτο δὲν εἶν' ἔργον μου,
δὲν ἔπταισα, ὦ πάτερ μου, τοῦτο ἀρκεῖ.
(εἰσέρχεται ἡ Ὀκυρρὸς ἐν συγκινήσει).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Ἄκυρρὸς καὶ οἱ ἄνω.

Αἰ, γραῖα, Ὀκυρρὸς, σὲ ἀρίνομεν...
Τὸν νέον τοῦτον εἰκοσιν ἐνιαυτοῦς
εἰς τὴν ἐστίαν ταύτην τὸν ἐγνώρισες,
εἰς οὗ τὰ χεῖλη ἐκαθέζετο κηρὸς,
τὸ στόμα δ' εἶχε κεχρισμένον μέλιτι.
Θά ἐρχεται νὰ μελετᾷ ἐνίοτε·
(κρατῶν τὴν λύραν μετὰ στοργῆς)
χαιρε λοιπόν, Σοφόκλεις, καὶ σ' εὐγνωμονᾷ,

εἰπέ δὲ εἰς τὸν φίλτατον Πολύγνωτον
 ἂν θὰ σὲ γράψ' εἰς τὴν Στοάν, ὡς εὐχομαι—
 νὰ μὴ σὲ γράψῃ ἀνευ τῆς κιθάρας μου,
 Δάφρον πατρός πολύτιμον σοὶ ἔδωσα.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Νεκρά ἢ λύρα ἀνευ πλήκτρου μείνασα
 τὴν δεξιάν σου ν' ἀσπασθῶ, ὦ πάτερ μου.

*τὴν φιλεῖ, ἐνφ' ὃ Αἰσχύλος καὶ ἡ Ὀκερρὴ ἔρχονται·
 αὐτὴ ἀπομάσσει τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ Ἑλληνικὴ ἀκολου-
 θοῦσα τὸν πατέρα στρέφεται καὶ τὸν βλάπτει ἐν ὀδύνη
 χωρισμοῦ.*

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Σὺ δὲ, ὦ Ἑλληνικὴ, ἕνα δι' ἔμπε
 δὲν ἔχεις ἕνα λόγον ἀγαθόν, καλόν;
 τὴν δάφνην μου, τὴν ἄμοιρον, τὴν ἰβελον...
 φεύ! διὰ σὲ καὶ μόνον, τὸ ὀρκίζομαι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Πολλὰς ἐτι θὰ λάβῃς. Αἶψ' ὑπόμεινον,
 Σοφόκλεις, οὕτως εἰμαρται· εἶνε πατήρ. (φεύγει)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Οἰδίους ὄντως μὲ τὴν Ἀντιγόνην του,
 κατηραμένη ἄρα! ὅτι ἐνίκησα
 κ' εἰς τὴν μεγάλην νίκην ἔχασα τὸ πᾶν
 τὴν μίαν ἀπολέσας Ἑλληνικὴν μου!
 ἂ, τάρα μόνον, Ἀριάδνη, ἐννοῶ
 ὅποια βέλη ἔρωτος ἀπέλπιδος
 τὴν τρυφερὰν καρδίαν σοῦ ἐσπάρασσον,
 μὲ ποῖον πόνον δὲ οἰκτρῶς σ' ἀπέθανες
 ὅτε ἀρέθης ἐπὶ βράχων ἔρημος
 ὑπὸ Θεσείας τοῦ ἀσπλάγχχνου ἔραστοῦ.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Θειζίαση καὶ Σοφοκλής.

ΘΕΑΣΙΟΝΗ (κρατοῦσα τὰς παραστάδας εἰς θέρας διὰ τῶν χειρῶν)
 Στήθε, Σοφόκλεις ἀκοῦσον.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Μακρὰν μαινάς,

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Λέγε με, λέγε Βάκχην· ἔχεις δίκαιον,
 ὁ νοῦς μου ἐσκοτίσθη τῆς θεοστουγοῦς,
 ἐκ τῆς πρὸς σὲ λατρείας καὶ μανίας μου,
 καὶ μόνη, ὡς ἐπιόρκον, ἀχάριστον,
 ἐγὼ εἰς τὸν Αἰσχύλον σὲ κατήγγειλα·
 Διὰ νὰ πράξω τοῦτο, τύραννος δυᾶς,
 ὁ ἔρωσ καὶ τὸ μῖσος τὸ ἀκόρεστον
 ἐπὶ μακρὸν τὸ στήθος μ' ἐβασάνισαν
 καὶ τὴν συνειδησίν μου ἐξουθένωσαν!
 ὦ, ἄφες, λαβομένη τῶν γονάτων σου,
 ρηγνύουσα τοὺς πέπλους δὲ τοῦ στήθους μου,
 τὸ ἑλέός σου νὰ ζητήσω κλαίουσα·
 ἂν δὲ ὑαίνης θρέμμα ἢ καὶ τίγρειος
 σκληρᾶς δὲν εἶσαι, ἂν ἐντὸς τοῦ στήθους σου
 καρδίαν τρέφεις ἀνθρωπίνην, ἴλεως
 γενοῦ εἰς κόρην ἄτυχῆ καὶ ἔκφρονα.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Μὴ μὲ ἐγγίσῃς, ἄγος, φύγε, σὲ μισῶ!

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Εἰπέ τί πταίω, ἂν πολὺ σ' ἠγάπησα;
 νὰ σὲ λυπήσω τόσον, ὦ, δὲν ἰβελα,
 ἀχρότης τοῦ θανάτου εἰς τὴν ὄψιν σου
 ἀπλοῦται, ἄλγος χωρισμοῦ, προδίδουσα,
 ἄφες νὰ βάψω μ' αἶμα τῆς καρδίας μου
 τὰς παρειάς σου εἰς ρόδα ζωγραφίζουσα.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἐπὶ τῇ θέᾳ σου Μεδοῦσης κεφαλῇ,
 φεύγ' ἢ ζωῆ, ἀπολιθοῦται κ' ἡ ψυχὴ.

ΘΕΑΣΙΟΝΗ Εἰπέ τί πταίω, ἂν μισῶ πρὸς χάριν σου
 ἐκείνην, ἴν' ἠγάπων ἐπὶ ἕως χθές;
 ὦ, διδάζόν με νὰ νικήσω τὸν υἱὸν
 τὸν πονηρὸν καὶ ἄμαχον τῆς Κύπριδος!
 ὁ νοῦς καὶ ἡ ψυχὴ μας εἶνε ἀβυσσος,
 ἐν ἡ λυσσάδης πνέ' ἢ λαίλαψ τῶν παθῶν,
 ἐν ἡ οἰκοῦσιν Ἐριννῦς, τὰς φλόγας τῶν
 μανιαδῶς φροῶσαι εἰς τὰς φλέβας μας.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Λοιπόν πώς αποπνέει πάσα λέξις σου!
τί με διώκεις ἐνφ' ἄλλην προτιμῶ;
ὁ ἔρωσ σου, ἀνόσιος καὶ σκότιος!

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Ἐκ τοῦ ἔσμοῦ τῶν γυναικῶν μὲ ἤθελες
τὴν Οὐρανίαν ἐν σιγῇ λατρευουσῶν,
μαραιομένην, ἀθεμον καὶ ἀτολμον,
ἢ τηκομένην εἰς τὸ πῦρ τοῦ τέκνου τῆς;
Ὅχι, γνωρίζω ν' ἀγαπῶ καὶ νὰ μισῶ,
καὶ ν' ἀποθνήσκω στωϊκῶς δὲν ἀγνοῶ
τὸ πάθος μου λαβραῖον ἤθελες κρυπτόν;
τὸ ἐξαγγέλλω ὅμως ὑπερήφανος.
Λυποῦμαι μόνον, ὅτι δὲν ἄξιζεις σὺ,
αἰσθήμα τόσον εὐγενές καὶ φλογερόν.
Ἄνδρες σκληροὶ καὶ κοῦφοι, ἄνδρες εὐπιστοὶ,
πάν ὅ,τι στίλβη ἐκλαμβάνετε χρυσόν,
κ' ἔρωτα πᾶσαν κολακείαν βδελυράν.
«Ὁ ἔρωσ μου ἀνίερος καὶ σκότιος»
τοιούτου πάθος δὲν ἐγνώρισες ποτέ
εἰν' ἀσυλληπτοῦ πόθου τι ὑπερφυές,
οὐδ' ἄνθρωπος ἠσθάνθη τοῦτο ἐπὶ γῆς.
Φωτὸς καὶ σκότους εἶνε γέννημα λαμπρόν,
μήπως ἢ Νυξ δὲν ἔτεκε τὸν Ἥλιον;
τί ἄλλ' ὁ μῦθος εἶνε Λίβης ἢ Λητοῦς;
Σκότιον εἶνε ἐπειδὴ τὴν πόλιν σας
τὰ θεατρά σας Ἐρεχθεῖα καὶ Στοάς
τὴν Κραναάν ὅλην, τῆς Θεοῦ τὸ ζῶανον,
ἔδη, σχολάζ, τερένη, Παρθενῶνα σας,
τῆς γῆς τὰ μεταλλεῖα καὶ τὰ Λαίρια,
ἂν μοι ἐδίδοντ' ὅλα καὶ νὰ στερηθῶ
τοῦ θάλλου, τῆς μαγείας τῶν θλαμαμάτων σου
ἐκαίον ὅλα, πάντα θὰ ἐσκόρπιζον
εἰς τοὺς ἀνέμους, εἰς θαλάσσης τὸν βυθόν,
νὰ μείνω πένθης, καὶ γυμνόπους, ἄσιτος,
ἐπαίτις, εἰς ἐρήμους νὰ σ' ἀκολουθῶ,

τοὺς πόδας σου μὲ μῦρα ἀπονίπτουσα,
καὶ μὲ τὴν κόμην μου λυτὴν σπογγίζουσα,
ὅπως σὲ βλέπω, φύσεως καλλίστευμα!

(Ἡ Ὀκυρρὴ ἀκοῖται)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Εἰς εὐεργέτην τέρας μὲ παρέστησες!
Θὰ σὲ μισῶ ἐνόσφ ζω. Αἶ, μάθε το.
Δὲν ἀποκρύπτω τὴν μυχίαν μου χαρὰν
νὰ σοὶ τὸ λέγω τάρα κατὰ πρόσωπον.

ΘΕΛΣΙΟΠΗ Μῖσει με, περιφρόνει πάλιν σ' ἀγαπῶ,
τὸ μῖσος εἶνε δείγμα ἰσχυρᾶς ψυχῆς,
ὡς ἀσθενοῦς καὶ φαύλης ἢ ἐκδίκησις
ἐκ φύσεως τὸ ψεῦδος ἀποστρέφομαι
καὶ τοὺς πωλοθντας κίβδηλα αἰσθήματα.
ὦ! δὲν μ' ἐμπαίζεις! ἄλλως θὰ σὲ ἄκτειρον.
Δὲν μ' ἀγαπᾶς! τὸ βλέπω .. εἶμαι δυστυχῆς,
καὶ πρέπει ν' ἀποθάνω· τάρα μάλιστα.
Ἄφοῦ σὺ ἦσο τῆς ζωῆς μου ἢ ζωὴ
καὶ μ' ἀφαιρεῖς τὸ φῶς μου! τότε τί νὰ ζω.
(Ὁ Σοφοκλῆς κινεῖται νὰ φύγῃ, ἀπὸ τῆς καλῆς εὐγενῆς
καὶ ἐπιτακτικῆς τῆς δίοδου, ἢ Ὀκυρρὴ φεύγει).
Τὴν ἀκανθὰν ἐκ τῆς νεκρᾶς καρδίας μου
ἰδοὺ τὴν ἐκριζώνω μὲ τὸ κῶνειον. (τὸ πίνει)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Στήθι, τί πράττεις; πρὸς τὰ θεῖα ἀσεβεῖς!
Νὰ φύγω... (καλύπτει τοὺς ὀφθαλμούς).

ΘΕΛΣΙΟΠΗ (κρατοῦσα τὴν θύραν διὰ τῶν δύο χειρῶν τῆς)
Ἡ φυγὴ σου θάνατος διπλοῦς...
....ὁ δῦαν ὀφθαλμὸς μου τὴν εἰκόνα σου
νὰ κλείσῃ θέλω, νὰ τὴν λάβῃ ἢ ψυχῆ.
(πορεύεται πρὸς τὸν Σοφοκλῆα, τὴν θύραν καταλείπουσα,
ἐν ἢ ἐπαραγγίζονται ἀδοκίμως ἀκούοντες ἐκθαμβοί)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Αισχύλος, Ελπινίκη και οι άνω. 'Οκυρρόη άπισθεν.

(έπί τη θέα μένουσιν έννεσι και άπισθοχωρούν όλίγον)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Και θνήσκουσα προς τους θεούς ήσέθησας,
σβύνεις τον λύχνον της ζωής, όν ήναψαν,
τοίς αποδίδεις δέ τό σκότος άμοιβήν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Είν' έν τφ βίφ δώρον μέγα ή ζωή,
ό καταστρέφων τοϋτο είνε έναγής:
καταδικάζω πράξιν βδελυκτήν, μαράν,
ήν έκτελοϋν έσχάτης άπονοίας πλάσματα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ Σπεϋσ' 'Οκυρρόη στείλ' έδώ τάς άθράς της
κ' είπέ είς τον πατέρα τό δυστύχημα.

ΘΕΛΑΣΙΟΠΗ 'Εκπνέω έν τη δίνη μελανών παθών,
είθε νά σ' αγαπήση... ώς σ' έλάτρευσα.
Τό φίλημά της μόνον δέν θά δυνήθη
νά ψαύση την καρδιαν σου ώς φίλημα
άθανασίαν ψάλλον είς τό κέντρον της.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Κ' είς Αίγυπτον Σκοτίας είνε ίερόν,
Σκοτίας, 'Αφροδίτης, όχι 'Αρτέμιδος
'Ιδεις και σύ τον όφιν κατεβρόχθισες.

ΘΕΛΑΣΙΟΠΗ Σορόκλεις μου, εϋτύχει' ήμην άτυχής,
σ' άφίνω είς την αγαπώσαν όμαλώς.
Παρήλθ' ό σάλος τρικυμίας άπεχθούς
...ιδέ, νεκρόν τό κύμα των όρμάτων μου,
ό σκάλής του νοός μου ώς και της ψυχής
έκ της χειρός μου έφονεύθη άπαύως..
Θά έξυπνήσω πλέον; (κλονισθείσα)

ΣΚΗΝΗ Η΄.

Οί άνω και Μυνίσκοσ ήρπαιζόμενος, και λαμβάνων απότην
κλονουμένην είς τάς άγκάλας του.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ

Είς τους κόλπους μου.

έξοχος κόρη, 'Αθηνών τό στόλισμα,
ό Γαλαξίας των νυκτων της 'Αττικής,
καρδιαν έκ γρανίτου πάς ήγάπησες;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ Τι σ' έπταισ' ή ζωή σου και πάς άφαιρείς
του ταλαιπώρου σου πατρός την θαλαπήην;
Του άκηράτου κάλλους σου ό 'Ηλιος
έκ της άκτινοδόλου ταύτης κόρης σου
τό δακρυμένο όμμα του έχρύσιζε
είς δάκρυ κλειόν της στοργής 'Ωκεανόν.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Τις πότ' έμαθεν ότ' ήσο μύδρος φλογερός,
δίδων τό φώς είς μυριάδας όφθαλμών
προς σέ άνευζόντων ώς προς ούρανόν;
Τό γαλανόν σου όμμα άπερρόφησε
προς τ' άνω βλέπον πάσαν αίγλην τ' ούρανοϋ
κ' ό θόλος μετεβλήθ' είς μέγα σπήλαιον!

ΘΕΛΑΣΙΟΠΗ (μετά φωνής έκλειπούσης γλυκειάς)
Ναρκοϋμαι' ώς γλυκός οίκτιόμων θάνατος,
τόν της ήμέρας άνακτα χρυσάκτινον
είς πορφυράν χλαμύδα βλέπω δύοντα...

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Κατάρα είς την φύσιν ήτις έπλασε,
φλοιόν άραιόν ψυχήν μαύρην κλείοντα.
Κατάρα είς τό κάλλος όταν τυραννή,
είς την καρδιαν ταύτην μου άνάθεμα
είς ρύγχος κάπρου έγκλεισθείσαν βδελυκτοϋ,
και σύ δικαίως τώρα, κλαύσον, σχίσθητι,
άγνή, λευκή άν ήσαι, είδεχθές τό κάλυμμα!
'Ο χρυσαλλίς, ής μετά φόβου άπτομαι
μή των πτερών σου ρήσω κόνιν την χρυσήν
πάς έπλησίασες τυφλώς είς λύχνον πήλινον,
κ' είς τραχύ σκεϋος έπεσες πυρίφλεκτος;

ΘΕΛΑΣΙΟΠΗ Πλησίον του νεκροϋμαι... θεϊόν όνειρον'
(κλείουσα τους όφθαλμούς έν χαρῃ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ἐν συγκαθήσει προφύρουσα)

Τὸ βλέμμα της ἐσθέσθη ὡς καὶ ὁ θάνατος
δὲν ἤγγισε τὰ πόδα παρειῶν λευκῶν,
μὴ ἐκ τοῦ πάγου τῶν χειρῶν του μαρνανθοῦν!
Καὶ τοῦ ὠραίου στόματός της ἡ χροιά
ὡς τῆς ροιάς τὸ ἀνθος ἀναλλοίωτος.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (ἐρπιαδῶς) Καρδία ἢ λιθίνη μόνον δύναται
ψυχρὰ νὰ μείνη, φίλοι, καὶ ἀναίσθητος.

ΑἰΣΧΥΛΟΣ Σπαράσσομ' ἐνδομύχως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Πῶία συμφορά.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Οἱ ἀνω' Ἀφειρίων, ἐντρομος παρατηρῶν τὴν Θελζιόπην. Ἄθραι
παρατάσσονται εἰς κρατοῦσαι φορεῖον χρυσοκόσμον ὀπισθεν.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ἡ κόρη σου...

ΑΦΕΥΡΙΩΝ Γνωρίζω' ὅλα ἑμάθον.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Μὴ φοβοῦ Ἄρχαν, δὲν ἐχάθ' ἡ κόρη σου
ἢ Θελζιόπην ὑπνώττει.

ΑΦΕΥΡΙΩΝ (ἐν θαυμασῶ καὶ χαρῇ)

Πῶς δὲν ἔπιεν!

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Ἄντι κωνείου, τῶν μηκίωνων φάρμακον
τῇ ἐπρομήθευσα ἐγὼ, ὑποπτευθεὶς
τὴν φοδεράν ἀπόφασιν!

ΑἰΣΧΥΛΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ! Εἰν' ἀληθές!...;

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἄνέπνευσα μόλυβδος ἀρηρέθη ἐκ τοῦ
[στήθους μου

ΑΦΕΥΡΙΩΝ Παιδαριώδης ὁ σκοπός, Ἐλεεινός;
καὶ τίνος χάριν;... ἀστείότατον...
ὑπὲρ Αἰσχύλου συνηγόρει... ἀστειρῶς
ἐπέπληξα τὴν κόρην μου—ὡς ἔπρεπε—
κ' ἐπρόσθεσα: «τὸν θάνατόν σου προτιμῶ

«ἢ χάριν σοῦ, νὰ δώσω ψῆφον μέλαιναν»
στρέψας τὰ νῶτα καὶ βιαίως ἀπελθών.
Καὶ ὅ,τι εἶπον ἐν ὀργῇ τὸ ἔπραξεν,
ἄφρον! φρονόθσα, ὅτι δὲν τὴν ἀγαπῶ.
Σύγγνωθι, ἂν ἐτάραξ' ἀκουσίως μου
εἰρήνην τὴν οἰκιακὴν κ' ἐπίτρεψον
τὴν λύπην νὰ ἐκφράσω τὴν ἐγκάρδιον
ὅτι ἀνευ λόγου ἀφίνεις τὰς Ἀθήνας μας.

ΑἰΣΧΥΛΟΣ Εἰς πᾶσαν μάχην, νίκην, ἔδαπάνησα
μίαν ἡμέραν' ὡς τεχνίτης τραγωδῶς
εἰργάσθην ἔτη συνεχῇ πενήκοντα.

ΑΦΕΥΡΙΩΝ Ἀκόμη ἔχει ἡ πατρις ἀνάγκην σου.
Τὴν δέσποινάν σας, ἄθραι, μεταφέρατε
(εὐθὺς) νὰ ἐξυπνήσῃ εἰς τὸν οἶκόν της.
Μυνίσκε, φίλ' εὐγνώμων αἰωνίως σοι'
ἀποκαλύπτωμ' εὐλαδῶς πρὸς γίγαντας
τῆς ἐθνικῆς ποιήσεως.

(ἀναχωρεῖ ὀπισθεν τοῦ φορέου ὁ ἀποκομίζουσι)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Εὐχαριστῶ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Σοφοκλής, Ἐλαινίκη, Αἰσχύλος, Μυνίσκος

ΑἰΣΧΥΛΟΣ (βλέπεν ἀπενῶς τὸν Μυνίσκον)
Ἐπὲρ Αἰσχύλου συνηγόρει! πῶς αὐτό;
ἐνῶ τὴν Θελζιόπην σὺ κατήγγειλες
ἐνώπιόν μου ὅτι παρὰ τοῖς κριταῖς
καὶ τῷ πατρί της μυστικῶς ἐνήρογησεν
ὑπὲρ τοῦ Σοφοκλέους, καὶ ἐν γνώσει του.
Τότε κ' οἱ δύο μ' ἱπατήσατε αἰσχροῦς
λυπούμαι δ' ὅτι δημοσίᾳ τὸν ἔδρισα.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ (ἀπελπισί πλὴν ἐκ τοῦ πάθους καὶ μίσους)

Τὸν Σοφοκλέα τὸν μισῶ, διδάσκαλε!
εἰς ὄλ' ἀνώτερός του πλοῦτον, γενεάν,
κυρίως εἰς ὑπόκρισιν καὶ δύναμιν
δὲν θ' ἀνεχθῶ ποτὲ ὡς στρατηγός
νά κηρυχθῆ αἰριον εἰς ἰσχνόφωνος.
Εἰς τοὺς ἐχθρούς του ὁμνῶ ὅτι θά ταχθῶ,
στήθος μὲ στήθος μετ' αὐτοῦ νά κτυπηθῶ.
Τὸ μίσός μου θά φύγη μὲ τὸ αἷμά μου,
τὴν μόνην ἦν ἠγάπησα μ' ἀφίρρεσεν,
ἐκείνην ὑπὲρ ἧς τὰ πάντα ὑφίσταμαι
καὶ χάριν τῆς ὁποίας σ' ἐζηπάτησα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Εὐγε τοῦ θράσους! ἀλλ' ἀπεδοκίμασεν
ὁ Σοφοκλῆς τὰς πράξεις της καθὼς καὶ τὰς
παραφοράς· ἡ Ὀκυρρόη τὰ ἤκουσεν.

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Εἶν' ἐγκλημα ὅ,τι ἐπραξα, συγχώρησον·
αὐτὸς αἰτία ὅτι μ' ἀποστρέφεται·
αὐτὸς αἰτία τῆς ἀπελπισίας μου!
Ἡ καλλονὴ του τὴν ἐμέθυσε κ' ἐμὲ
ἀσπλάγχχνως ὡς τι σκευὸς μὲ συνέτριψεν!
Ὁ Θελξιοπῆ, διατί εἰς τὴν σκηνὴν
δὲν ἔρχεσαι νά ἴδῃς τὸ πῶς σβύνεται
καὶ ὠχρῆ ἡ μορφή του ἢ ἀνέκφραστος,
ἢ ἀψυχος μὲ τὰ νεκρά του ὄρατα,
ἅμ' ἀντικρύξῃ, τὸ ἀέτειον βλέμμα μου!
(ὁ Σοφοκλῆς ἐσομιδῶν ἐστηράνως)

Ὡς τῶν ἰβοποιῶν τὸ πλεῖστον ἀτερπές
ὡς ἄχαρι, δαμάζον σπανιάτατα,
δημόσιον ἀτίθασσον, ἀψίκορον,
λεπτὸν, ἀνεπτυγμένον καλλιτεχνικῶς,
οὕτω τῶν γαμφανύχιων μόν' ἡ λέαινα
τὸν βλέποντα γεννᾷ καὶ εἶνε λέαινα
τρόντι ἡ ψυχὴ μου, ἢ ἐπὶ Σκηνῆς
ἐκατοντάδας κεφαλῶν διαπλάσσουσα

Ναρκίσσων καὶ Τυφάνων καὶ τοὺς θεατὰς
εὐθύς δαμάζουσα! ἰδοὺ τὸ κάλλος μου...
ὁ μόνος ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ὁμοίους σου
ἀτέχνους θρίαμβός μου! ἀλλὰ μάταιος
τὰς μυριάδας, ᾧ! τί θέλω τοῦ λαοῦ
ἐπευφημίας, τοὺς ἐπαίνους τῶν σοφῶν,
ἐκείνης, τὰς χειροκροτήσεις ἰβελον.
Τῆς Σαλαμίνος ἐπειδὴ σὺ ἐψάλλες
τὸ τρώπαιον, τῆς τέχνης ἐφαντάσθης κἂν
πῶς τὸν οὐδὸν ἐπάτησες; αἰ... χίμαιρα·
εἶνε ἡ τέχνη διὰ σὲ ἀόρατος,
ἄυλος, ἰδιότροπος, ἀσύλληπτος
καὶ ἔεν ἐράται τῶν εὐμόρφων καθὰς σέ.
Μεταξὺ μυριάδων εἰς ὑποκριτῆς,
εἰς μόνος ἐξοχος γεννᾶται καὶ εἰς τραγωδοῦς
χιλίους πάλιν εἰς ἀναλογεῖ μυστήρ
κ' ἡ φύσις τίκτει τοῦτον φειδωλῶς πολὺ,
ὡς χαρακτήρων πλάστην, ὡς πνοὴν, ἐμφύχωσιν
νεκρῶν εἰδώλων καὶ ἐξηγήσιν αὐτῶν.
Εἶσαι κατώτερός μου πλὴν τὸ κάλλος σου
ἐξέχει τόσον, ᾧστε μὲ ποδοπατεῖς,
ἀλλὰ θά σὲ νικήσω μὲ τὸ μίσός μου.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Αἰσθήματα κ' ἰδέαι ἀνευ λογικοῦ, εἶνε οὐρά
χρυσόπτελος ταῶ, εἰς λάσπην, ἣτις σύρεται.
Ἔρως, Δόξα καὶ Τύχη εἶνε ἀστατα,
ἐλευθερία, πλοῦτη ἐπι φεύγουσι·
μόνον ἡ Τέχνη μένει καὶ θαυμάζεται·
τὴν τέχνην σὺ κατέχεις ὡς ὀλίγιστοι,
ᾧ, μὴ γενοῦ κακὸς πρὸς χάριν μας
ποδὸς χάριν τῆς Σκηνῆς μας, ἧς προϊστασαι.
Κακὴ ψυχὴ εἰς ναὸν τέχνης ἐνσαρκον
παρατονία! εἶνε ἀρνησις Θεοῦ!

ΜΥΝΙΣΚΟΣ Τύραννε ἔρως· λυπηθήτε κ' οἱ ἐχθροί,

ἂν ὅλοι οἱ ἑράντες ὑποφέρουσι
 —τά ὅσα πάσχω—φλεγόμενη κάμινος!
 ἄνευ σταγόνας δρόσου, ἄνευ βλέμματος
 ἑνὸς κἂν συμπλοῦς, ξηροῦ, οἰκτίριμος...
 ἂν ὅλοι ταῦτα πάσχουν... κ' ὑπομένουσιν
 δοῦλος τοῦ πάθους δὲν θά γίνω... παίγιον ...
 τὰ πάθη τῶν ἠθοποιῶν ἀνήμερα,
 δὲν ὁμοιάζουν τὰ κοινά, ε' ἀκύμαντα,
 δὲν εἶνε ὡς τὰ τῶν σοφῶν καὶ τραγωδῶν
 τὰ ἐξ ἀντικειμένου, τὰ ἐξ ἀκοῆς
 κ' ἐπὶ παύρου χαρασσόμενα ψυχράς.
 Εἰς τῆς σκηνῆς τὴν σφαῖραν καὶ ἐπίδρασιν
 ἐνδυναμοῦνται, γιγαντοῦντ' ἐκρήγγυνται.
 Τὸ κῶνειον αὐτὸ ὅπερ ἀντιήλλαξα
 ὅπως τὴν σώσω μὲ μῆκᾶνων τὸν χυμὸν,
 ἐγὼ θά πῶ... ἂν αὐτὴ μὲ ἀρνηθῆ! (φεύγει)

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'

Αισχύλος, Σοφοκλής, Ἑλληνική

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Εἰς ὅποιον ἐλλείπει πνεῦμα εὐγενές
 ἢ μάθησις δὲν ὠφελεῖ ὡς κάτοπτρον
 οὐδ' ὀφθαλμοῦς, οὐδ' ὄρασιν δυνάμενον
 νὰ πλάσῃ καὶ νὰ δώσῃ εἰς ἄορματον.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ἀξιολύπητοι κ' οἱ δύο.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ (ἐλευθερῶς) ...μᾶλλον τρεῖς

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (βλέπων τὴν Ἑλληνικὴν)

Ἐγὼ ἐν τούτοις ἐδῶ βλέπω τέσσαρας.
 Θὰ μάθῃς τὰρα διατὶ ὑπέστρεψα.
 Κρυμμένος μόνον μὲ τὸν πέπλον τῆς νυκτὸς
 θά δυνῆθῶ νὰ φύγω ἐκ τῶν Ἀθηναίων.
 Δὲν ἴρκεσαν συκοφαντίαι κατὰ σοῦ,
 ἀλλὰ καὶ κατ' ἐμοῦ, τίς οἶδε, τίς καὶ πῶς...

πλήθος ἀέργων, ἀμαθῶν ἀπέλυσεν.
ΣΟΦΟΚΛΗΣ Μήπως ἐκινδυνεύσατε;
ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ἐξεμάνησαν
 μὲ λίθους εἰς τὰς χεῖρας μὲ ἠπειλήσαν.
ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἡ μεγαλοφυΐα πάσχει πάντοτε,
 λιθοβολεῖται ὡς τὰ δένδρα τῶν καρπῶν.
ΑΙΣΧΥΛΟΣ Εἰς Ἰταλίαν φεύγω ἄσυλον τεχνῶν,
 πάσης ἰδέας εὐγενοῦς δεξαγενήν.
 Ἐκεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν μεγάλην μας,
 δευτέραν μας πατρίδα, ὅπου ὁ δεσμὸς
 ὁ ἠθικὸς ἀγάπης κ' ἐξευγενισμοῦ,
 συνδέει ἔθνη δύο εἰς ἓνα σκοπὸν,
 ἐκεῖ θὰ γράφω πλέον ἐμπνεόμενος
 ἐκ νοσταλγίας κ' ἐκ τῆς ἀποστάσεως.
ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ὑπαγε πάτερ, εὐοδοῦ διδάσκαλε,
 εἰς χάμα τὸ μακάριον, ὅπου σφραγίς
 τοῦ κάλλους, ὑπὸ καλλιτέχνου φύσεως
 τίθεται ἀοράτως, δαψιλῶς παντοῦ,
 εἰς ἐμφυχα καὶ ἄψυχα κ' εἰς οὐρανόν.
 Τῆς τέχνης τῆς μεγαλοουργοῦ χρυσὴ ἀψίς,
 δι' αὐτῆς ἀνήλθες κ' εἶδες μόνος τοὺς Θεοὺς,
 ἂν δὲν κατήλθον ἐπ' αὐτῆς ἐδῶ εἰς τὴν γῆν
 καὶ θεσπεσίως διὰ σοῦ ἐλάλησαν.
ΑΙΣΧΥΛΟΣ Σύγγναθ', τέκνον, ὕδριν τὴν ἀκούσιον
 ἦν σοὶ προσήψε δημοσίᾳ ὁ πατήρ,
 τῆς νίκης, τοῦ θριάμβου, τοῦ ὑψίστου σου,
 πικράνας οὕτω τὰς σπανίας τὰς στιγμᾶς.
 Ἐδηλητηριάσθην· σ' ἐφαρμάκευσα·
 σ' ἠγάπων τόσον σὲ ἀνέθρεψα σχεδὸν,
 ὅλην μου τὴν ψυχὴν σοὶ τὴν μετέδωσα·
 σ' ἀνέπλασα· ὁ ἀγαπᾶν πολὺ δριμῦν
 τὸν πόνον καὶ διπλάσιον αἰσθάνεται
 ἐκ τοῦ ἀγαπαμένου ἂν προέρχεται.

Δὲν ἦτο προσβολή ἦτο παράπονον

(παρατηρῶν τὴν Ἑλληνικήν καὶ δευκνῶν αὐτὴν τῷ Σοφ.)

Καθ' ὄλην τὴν ὁδὸν, ἐθρήνηι, ἔτρεπε

κ' ἐγὼ ὁ τραχὺς ἀνύποπτος τὴν ἔσυρον

εἰς ἐξορίαν μακρὰν σου... πῶς μετανοῶ...

Λάβε τὴν ἐκ χειρός μου.

(εἴθ' ἰδοὶ τὴν δεξιὰν τῆς κόρης του, καθ' ἣν σιγγὴν ὁ λαὸς πλησιάζων βαθμῆδον ἰσθμῆται).

Ἐπανέρχονται.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἀκοῦω τὴν βοήν, ὡς πλησιάζουσιν.

Αὐτὴ ἡ νίκη εἶνε ἦν ἀνέμενον. (ὁμιλ. χείρως τῆς)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ἡ εὐτυχία, εἴαν ἦνε ὄνειρον

ἂν ἦνε χλεῦη, μέθη τῶν αἰσθήσεων

καὶ χάσω ἐξυπνώσα πλάνην εὐδροσον

γυνὴ δὲν θά ὑπάρξῃ μᾶλλον δυστυχῆς...

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Κλεισ' Ὀκυρρόη, σὺρ' ἐντὸς τὴν αὐλειον. (βάθος)

ΛΑΟΣ (ἐξοθεν) Φεύγει νὰ σατυρίσῃ ἐκεῖ τὸ ἔθνος του.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Τὴν σπάθην φέρε νὰ τοὺς τρέψω εἰς φυγὴν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' αὐτῶν ἀπόστρεψον

καὶ νὰ τοὺς ἀτενίσῃς μὴ καταδεχῆς.

Ποῦ ἦσαν οἱ κορμῶντες οἱ ἐμάχεσο,

οἱ σήμερον καυχᾶμενοι ἐλεύθεροι;

ΛΑΟΣ Ἦθελε στέφανον χρυσοῦν ὁ τραγικός,

τοὺς Ἀθηναίους τρέχει νὰ καταρασθῆ

ἀπὸ τῆς Αἰτνῆς θά ἐκπέμψῃ κερανοῦς,

καὶ θά καγχάσῃ ὡς καὶ ὁ Ἐγκέλαδος.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (ἐκ τοῦ παραθύρου)

Μετὰ τριβωνοφόρων βλέπω κ' ἐλκεχίταννας...

ᾧ, τοὺς κορμῶντες Ναρκίσσοις μυροφόρους μου,

πυξίδας, ἀμφορεῖς, μικρὰν κἂν λήκυθον

δὲν ἔχω μίαν νὰ προσφέρω ἀλοιφάς.

Δόρατα, τόξα, καταπέλτας, πέλεκυν

ἂν θέλετε σᾶς δίδω εἶνε πλὴν βαρεῖς!

οὐδεὶς ἔχει τὴν ρώμην νὰ ἐγειρήνῃ!

Ὁ διαρρήξας ἐλεφάντων κεφαλᾶς,

εὐστροφος λέων, βαθυχαίτης, ἀλαζών,

ἐξ ἂν ἐσπάρησαν τοσοῦτοι εἰς τὴν γῆν

ἐκ τῶν ὀστέων των μαργαρίται τιμαλφεῖς,

πῶς τῶρα ἐμπροσθεν ἐλάφων νὰ εἴπῃ,

νὰ ἐκστομίσῃ ὅτι ἠνδραγάθησεν;

Εἰς τὰ πεδία τῶν πολέμων, τῆς τιμῆς,

ὅπου ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος παίζεται

ἀγωνισθῆτε καὶ ὅταν τὴν καρδίαν σας

εἰς θροθν ἐσθῆτων καὶ εἰς φρύγανα ἀγρῶν,

εἰς μελισσῶν καὶ γρύλλων βόμβους ἀροθον

τὴν αἰσθανθῆτε, εὐτολμον, ἀπτόητον,

τότ' ἔλθετε, ν' ἀντικρυσθῶμεν, λαγωοί.

Λέοντος σῶμα καὶ νεκρὸν ἂν ἴδητε,

ἢ θάα μόνη θά σᾶς τρέψῃ εἰς φυγὴν.

Πεντακοσιομέδμηνοι, χρυσιώνετε

τὰ σάνδαλα, τὰς πόρπας, τὰς ἐταίρας σας,

θύετε εἰς Κνιδίαν καὶ κυλίεσθε

εἰς πότους καὶ εἰς ὄργια διαρθοράς,

πατριῶν μόνον κ' ἐστιῶν μὴ θίγετε.

Τῶν φιλοπόνων δ' ἐργατῶν τοῦ πνεύματος

τῶν συναζόντων καλὸν μέλι χρήσιμον,

κηρήνες, εἰς κυψέλην τῆς πατρίδος σας

ᾧ, φάγετέ το ὅλον καὶ χορτάσατε,

τὸ αἶμα ἀφήσατέ μας διὰ τὴν χέραν μας.

ΛΑΟΣ Μᾶς ὕβρισε· συντρίψατε τὰς πύλας του·

θραύσατε σκεῦη, κεφαλᾶς, καὶ ρίψατε

ὅλους του τοὺς παπύρους εἰς τὸν βόρβορον.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ (δραττόμενος μᾶς σπάθης ἐκ τῶν τροπαίων)

ΛΑΟΣ (ἐξο κρᾶζων) Τί μένετε; ἀναπανδὸν μᾶς ὕβρισε!

φέρετε κλάδους ζῶντα νὰ τὸν καύσωμεν.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ (ὄρμῶν) Ἴδου πᾶς πίπτουν, κτήνη, οἱ ἐλεύθεροι

δὲν εἶμεθα εἰς Περσίαν, φαῦλοι εἰλωτες.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Δέν θά ἐξέλθης, πρῶτον φόνευσον ἐμέ·
ὄχι χιλίους, δός μοι ἓνα θάνατον.

¹ (ὁ Σοφοκλῆς προβαίνει ἐκ τοῦ παραθύρου)

ΛΑΟΣ, (τινὲς) Ὁ στρατηγός, τῆς ἐποχῆς μας ὁ ἀστήρ
καὶ Ὀλυμπιονίκης ὁ δαφνηστεφής.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (βαρσαλγής) Ὁ ἥλιος πῶς δέει εἰς τὰ σύννεφα!

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Χρυσόπεπλος πλὴν θ' ἀνατείλει, πάτερ μου·
ιδεὲ τὰ νέφη πῶς χρυσοῦνται ἐξ αὐτοῦ.

ΛΑΟΣ Σιγάτε! τ' ἀστρὸν τί θά πη ν' ἀκούσωμεν,
καὶ τὸν Γελφὸν ἔπειτα τὸν καιόμεν.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Εὐάδεις κλάδους ἐκ Λιβάνου ἐφέρετε;
θ' ἀνάψετε μὲ ξύλα πυρὰν, ἄσσμα;
καύσατε, ἀλλ' ὁ Φοῖνιξ ὁ Φοιδόληπτος
κ' ὑπὲρ τὴν φλόγα λάμπει κ' ὑπεράνω μας
πάντοτε θά πετᾷ καθὸ ταχύτερος.

Εὐμολποτέρα τῶν πτηνῶν ἢ ἀηδῶν!

Παύσατε νὰ προσβάλλετε, ἀνόητοι,
τὸν ἄνδρα, ὅστις σὰς ἐτίμησε πολὺ
κ' ὑπὲρ Ἑλλάδος ἠγωνίσθη εὐκλεῶς!
Σεβάσθητε τοὺς γίγαντας ἀγωνιστὰς
πρὸς οὐς τὴν Δόξαν, τὴν Ἐλευθερίαν μας,
τιμὴν, θεσμοὺς, τὰ πάντα τοῖς ὀφειλομεν.

ΛΑΟΣ Εἶν' ἀληθές, αὐτὸ τ' ἀναγνωρίζομεν

^{ἄλλοι} ζήτ' ὁ Αἰσχύλος παλαιὸς ἀγωνιστῆς
χάριν τοῦ Σοφοκλέους νὰ τὸν στέψωμεν.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Ἀπέλθετε, πολῖται, εἶνε περιττόν·
τὴν ἐλαχίστην δόξαν δὲν προσθέτει στέφανος
εἰς κεφαλὴν Αἰσχύλου καὶ διάνοιαν,
ἦν ἔσπεψε πρωτίστως ὁ Δημιουργός,
κ' ἔθεσ' ὁ Φοῖβος αἰγλήν, δίσκον τηλαυγῆ.

ΛΑΟΣ Ἐλθέ νὰ στέψης, Σοφοκλῆ, τὴν προτομήν. (φεύγ)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Εὐχαριστῶ· θά ἔλθω εἰς τὴν ἀγορὰν
νὰ στέψω μετ' ὀλίγον τὰς εἰκόνας του.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Καὶ τᾶρα φεύγω, τέκνον, σὲ ἀσπάζομαι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου θές, τὴν δεξιάν. (γονυκλ.)

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ἔστὲ εὐτυχεῖς καὶ τὴν εὐχὴν μου λάβετε.

(ἀνατίειν τὰς χεῖρας καὶ ἀσπάζομενος αὐτοὺς)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ μὲ μίαν λέξιν μοι δωρεῖς Ἠλύσια.

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'

¹ Ἀπαντῆς οἱ ὑποκρίται πλὴν τοῦ Μυρτιάκου καὶ οἱ ἄνω.

ΜΟΛΩΝ Ἠλθόμεν ὅλοι νὰ σὲ συνοδεύσωμεν,
τὸ θεωροῦμεν δὲ τιμὴν...

ΑΙΣΧΥΛΟΣ ὦ, καλῶς ἦλθατε·
πρὸς τὰς Ἰστυφάνους ἐκ Σικελικῆς
ὑπὸ τὴν Αἴτην, — Αἴτνας γράφων — τὸ θερμόν
ὡς λάβα δάκρυ μου θά φθάνη καὶ πρὸς σὰς.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Μέχρι Κορίνθου, κ' ἡμεῖς, πάτερ ἀγαθὲ,
σ' ἀκολουθῶμεν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Ἄλλ' ἐκεῖθεν χωρισμός.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ψυχαὶ ἀγαπᾶσαι δὲν χωρίζονται ποτέ!
ΚΛΕΑΝΔΡ. Μέγας τεχνίτης καθὼς σὲ εἰς τὸ ἔθνος του
ἀνίκει ὄλον καὶ εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς.
Ὅπου σταθῆς ἢ φθάσῃς, ἢ Πατρίς σ' ἀκολουθεῖ.
Διὰ σοφὸν ὄμοιον σοῦ καὶ ποιητὴν
ὁ οὐρανὸς πέπλος πλατὺς, κυάνειος,
χρυσόστικτος· ὁ Ζέφυρος ριπίδιον,
λόχνος σου ἢ Σελήνη καὶ ὁ Ἥλιος
θερμότης ζωογόνος νοῦ σου καὶ σαρκός.

ΜΟΛΩΝ Ἐντὸς τῶν σπλάγχχνων τῶν μεγάλων τῶν νλαῶν,
αἱ γενεαὶ θά ἐγείρουν ἀνδριάντα σοῦ
εἶνε μικρὰ ὡς βᾶθρον σου ἢ πυραμῖς τοῦ Χέοπος.
Αἱ χλιετηρίδες δὲν θ' ἀρκέσωσιν
εἰς μεταγενεστέρους νὰ σὲ κρίνωσιν.
Εἰς Ἰταλίαν ἐξ Ἑλλάδος γέφυρα
θά χρησιμεύσῃς τοὺς παλμοὺς μετάγουσα,
τὰ ἰδεῶδη, φᾶτα, χάριν Ἀττικῆν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ Μέγα τῶν διδασχῶν τὸ ἀποτέλεσμα,
 ἡ κοινωνία ἰθεῶν καὶ ἀνταλλαγῆ,
 ἰδίως ἐν ἐπαίθρῳ, ὡς ἡ τῶν σοφῶν.
 Ἐν γῆ Ἑλλάδος μόνον, κατ' ἐξαιρέσιν,
 λαλοῦν εὐγλώττως καὶ αὐτὰ τὰ ἄψυχα!
 Ἐντομα καὶ πτηνὰ λαλοῦν, προλέγουσι
 κ' οἱ θῦται ἀναγινώσκουν εὐκρινῶς, σαφῶς
 εἰς τὴν σπλαγχνοσκοπίαν κ' εἰς τὴν πηλοῖν ταν.
 Ἰοξ, φηγῶς, νερὰ τὰ κελαροῦζοντα,
 κῶμα θαλάσσης, ὁ πυρφόρος κεραυνός,
 αἱ λάγνηοι καὶ τ' ἄστρα πίπτοντα, λαλοῦν,
 καὶ προφητεῖουν ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα·
 ἡ δὲ Σελήνη καταβαίνει τριέσπερος
 κ' ἐν Θεσσαλίᾳ μετὰ μαγισσῶν λαλεῖ.
 παντοῦ τὰ σέπτα μέλπει ὄφις Ἐλευσίνια
 καὶ μὲ τὸ μέλος πίπτουν τείχη ἀπόρρητα.
 Ὡς καὶ οἱ λίθοι εἰς τῆς λήρας τὸν ρυθμὸν
 αἰσθάνονται, ὀρχοῦνται μετὰ τῶν νυμφῶν.
 Εἰς μόνον γῆς γωνίαν παναρμόνιον
 ὅπου μὲ ρόδα στέφει χεῖρ ἀόρατος
 καὶ σερνὰ ἴα τῶν βουνῶν τὰς κορυφάς,
 δρυμοὺς καὶ κόλπους καὶ γλυκεῖς μυχοὺς,
 οὓς πάντοτε φωτίζει χρυσοπόρφυρος
 ὁ Ἥλιος ἐφ' ἄρματος ἀνθοστεφής,
 γίνεται κέντρον ἑσπεῖ πνευματικόν.
 Ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Ἰδέα θὰ προέρχηται
 κ' ἐδῶ θὰ καταλήξῃ πᾶσα βῆσανος
 τῆς ἀληθείας, τοῦ Δικαίου, τοῦ ὀρθοῦ,
 μετὰ αἰῶνας ἀληθοεπής, ἀγνῆ,
 πρὸς σωτηρίαν τῶν λαῶν τῶν ἀσθενῶν
 καὶ τῶν ἀδικουμένων εἰς δικαίωσιν.

(Αἰσχύλος λαμβάνει καὶ τοὺς δύο ἰακτέρας καὶ ἀναχωρεῖ. Εἰκόν.

Οἱ ἄκουσται τριῖς ἔνταξεν παρατάσσονται ἀπὸ τῆς ἑσπεῖ δι' ἄλλῃ).

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

SISMANOGLIO
MEGARO